שבועון
לבית ולמשפחה
יום ד'
כ"ו אייר תשמ"ו
4.6.1986
גליון מס' 104

„תומר״ –
מימד חדש בריהוט גינה

עם תחילת עונת הקיץ, נראים על המדשאות בבתים פרטיים, בבתי־מלון וליד בריכות רהיטי גן יפהפיים מסוגים שונים ובמבחר גדול של צבעים, סגנונות ואיכויות.
המשתמשים ברהיטים אלה מודעים לנוחיות הרבה שהם מעניקים ותרומתם העיצובית ליפי הגינה, המרפסת או הגן. אבל, משום מה, רבים נרתעים מרכישתם של רהיטים אלה, שכן נדמה להם שריהוט זה מתאים לבתי מלון יוקרתיים בלבד.
יצירת אווירה של נופש ברמה של 5 כוכבים איננה בהכרח מחייבת מחיר של 5 כוכבים...
מפעלי הרהיטים של „תומר" קיימים כבר 25 שנה במושב תימורים בדרום. הם, בעצם, אלה שהביאו את חו"ל ואווירת הנופש הביתה, אל המרפסת או אל הגינה ובתי־המלון ובהשקעה כספית מינימלית תוכלו להביאם גם אליכם.
במפעלי „תומר" מייצרים רהיטי גן מסוגננים ויפים בלי להפחית כהוא־זה מאיכות המוצרים.
מיגוון הרהיטים רחב ובאמצעותו ניתן להתאים מערכות גן לכל גודל, צורך, דרישה וכמובן סגנון.

הרהיטים מיוצרים מפלסטיק מוקצף, דו־מרכיבי קשיח וחזק, – ועמידים בכל מזג־אוויר ושטח.
לרהיטים ניתנת אחריות המפעל ל־3 עונות.
בדי הריפוד, המהווים תוספת צבעונית משלימה, עוצבו בדוגמאות ובצבעים מרהיבי עין והם עשויים ממיטב החומרים ועמידים בשמש ולחות.

רוב הרהיטים מיועדים ליצוא, בעיקר לארה"ב, ורק חלק קטן נשאר בארץ לשיווק מקומי.

מי שמכיר את דרישותיו המחמירות של הצרכן האמריקאי מוצא בכך הוכחה נוספת לאיכותם וטיבם של אלה.

הרבה מחשבה ואמצעי פיתוח מושקעים ע"י המפעל בתהליך העיצוב, שמטרתו בסופו של דבר היא להגיע לרהיט יפה, מודרני וחדשני מצד אחד, אבל מאידך שיהיה גם נוח – הן לשימוש והן לאיחסון (רוב הרהיטים מתפרקים או מתקפלים).
לרשות הרוכשים או המתעניינים ברהיטים אלה, מעצב־פנים, שתפקידו לייעץ ולסייע להם להתאים את הריהוט הנכון למקום הנכון והמתאים ביותר.

„תומר" הכניסה השנה לתחום רהיטי המרפסת והגן מימד חש של איכות, הכסא מדגם נועם מאחד בתוכו חמישה מצבי ישיבה, עשוי כולו מפלסטיק קשיח. הכסא הינו מסיבי במיוחד וחזק ויציבותו על הקרקע מחלטת. השולחן שמידותיו 120x90 ס"מ ניתן לפתיחה בקלות לגודל 160x90 בהתאם לצרכים המשתנים.

קונים מהארץ ומחו"ל התרשמו רושם עז מאיכות הריהוט ומכך שלא נעשה כל נסיון לחסוך ע"ח הטיב. הן הכסא והן השולחן עשויים ממיטב חומרי הפלסטיק ומכילים חמרים מיוחדים המונעים פגיעת קרני השמש ושאר פגעי מזג האויר ומאפשרים להשאיר את הריהוט, ללא חשש, מחוץ לבית.
בקדרוב מאוד יצטרף למשפחת רהיטי הגינה של תורמ כסא חדש. הכסא הנו כסא מתקפל העשוי גם הוא כולו מפלסטיק קשיח. הכסא שהינו נח במיוחד לישיבה ממושכת ותופס מקום אכסון קטן כבר מעורר תשומת לב רבה בקרב קניים מחו"ל.

בדיקה מקרוב של רהיטי תומר מוכיחה מעל לכל ספק שקקיים הבדל מהותי בין רהיט תומר לבין האחרים. ואת ההבדל הזה צריך כל צרכן לדעת בטרם יחליט מה לקנות.

צולם בגן „אורלינה" כלי בית באדיבות „קלאס"

מודעה ע״י מפעלי רהיטים תמר

THE UNIVERSITY OF ... LIBRARY
65871
CLASS
DATE 21 SEP 1987

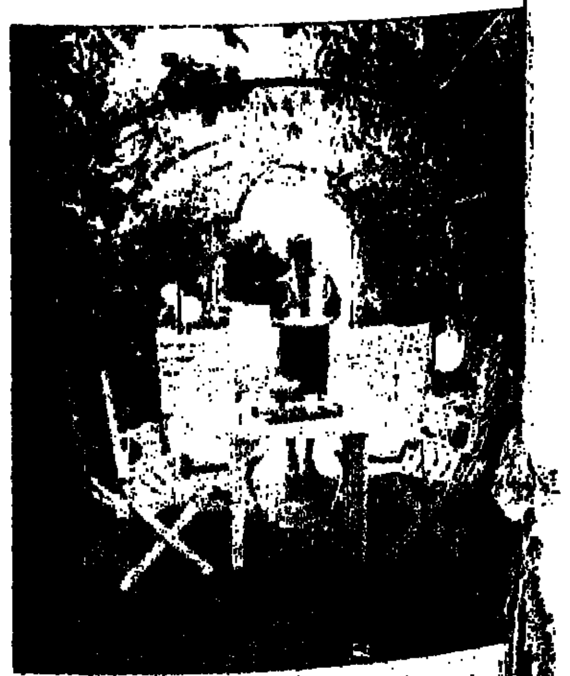

לרהיטי „תומר" „קו ייצור" קבוע המאפשר לרכוש את מערכות הרהיטים בשלבים, בלי להיכנס להוצאה כספית גדולה בבת־אחת. היו בטוחים, שכאשר תרצו להוסיף פריט למערכת – תמצאו אותו גם לאחר תקופה ארוכה באותו סגנון ובאותו עיצוב.

את מערכות רהיטי הגן של „תומר" ניתן לראות ולרכוש:
בחנות המפעל, רח' שלבים 20 (בית מרכזים) תל־אביב (מול איצטרון „בלומפילד"),
כל בו שלום, רשת חנויות המשביר לצרכן ובחנויות הרהיטים המובחרות בכל רחבי הארץ.

ולאחר שהמערכת כבר התמקמה בדירה, אתם חוסכים גם את מחיר הנופש בחו"ל. פשוט, אז כבר אין כל צורך נפשי לעזוב את הבית.

אתם נהנים מחופשה של 5 כוכבים עם כל היתרונות שנותנים הבית, המרפסת והגינה (בלי מזוודות, אריזות והוצאות מיותרות).
וזה שווה המון.
ועוד משהו, קינוח כזה לסיום...
אלה ביניכם, שאינם שמרנים נורא ופתוחים לרעיונות, יכולים להציב את השולחנות והכסאות של רהיטי „תומר" גם במטבח. הם רחיצים, יפים מאוד ומקנים חידוש מרענן ולבן למטבח...

מפעלי רהיטים
תומר

דאר נע חבל לכיש צפון 79430. טל. 055/82111/3

איך עשיתי את התואר הראשון בין ברית המילה לבר־המצוה?

★ כשר למהדרין.
★ אפשרות לגלאט כשר.

היכן מתקיים הארוע שלכם?

יתרון גדול מעניקה משאית הקרור־חימום שלנו הכוללת מטבח מתנייע משוכלל ותא קרור והקפאה. באמצעותה יכולים המלצרים להגיע עם שרותי הקייטרינג שלנו לכל מקום, ולהגדיל את מגוון המנות גם בארועים רבי משתתפים תחת כיפת השמים.

ריהוט גן ושימשיות?

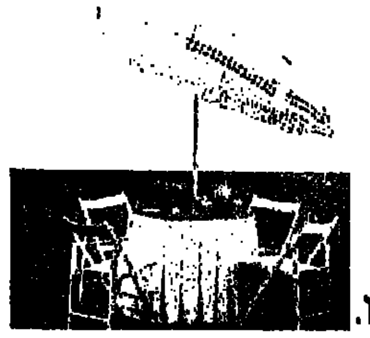

יש. כסאות מתקפלים או מרופדים, שולחנות גן עגולים, עגלת פירות מרשימה והכל תחת השימשיות המהודרות שלנו.

על איזו דרגת אירוח אתם הולכים?

אצלנו תוכלו לקבל מכלי הגשה רגילים ועד למערכות MADDOCK יפיפיות עם מערכות סכו"ם מוכספות! גם במבחר מפות הבד המהודרות והמפיות התואמות תמצאו בוודאי את הסגנון שלכם.

MADDOCK ULTRA VITRIFIED MADE IN ENGLAND

לפני שאתם שולחים את ההזמנות לחגיגה – טלפנו אלינו לטלפון 03־763412. אנו נייעץ לכם בבחירת חבילת שירותי הארוח המושלמת עבורכם, ללא כל התחייבות מצידכם. להשתמע.

"הסיפור החל כאשר חיפשתי דרך גמישה ומשתלמת כדי לממן את לימודי. עד מהרה הופניתי עם רבים מחברי אל שרותי הארוח של בר־אילן. עברנו לימודי ערב אינטנסיביים בתורת הארוח והמלצרות, סטז' קצר ומשם עם ז'קטים ועניבות פרפר הישר אל הבריתות, ברי המצווה והחתונות.

קייטרינג בר־אילן

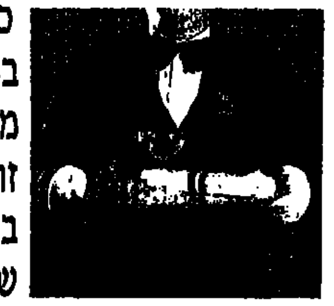

כך השלמתי את ה־B.A. בפסיכולוגיה וכך אני ממשיך לתואר השני. אז זהו. יש לי הערב חתונה ברעננה, צריך להתכונן. שיהיה במזל."

אנין או מכובד. איזה תפריט אתם מעדיפים?

לרשותכם תפריטים מגוונים ועשירים בסגנונות שונים. כולם הורכבו על־ידי שף מנוסה אשר עבד שנים רבות במלון חמישה כוכבים. אתם מוזמנים לטעימה.

בר־אילן
קייטרינג ברמה אקדמאית!

בתוך אוניברסיטת בראילן, רמת־גן
קוי התחבורה:
400 קו 164, 87, 65, 43, 64, 70, 69, 68 מירושלים

באמון-בר-כרס

כותבים לנו

החברה הטובה

ברצוני להגיב על הרשימה "החברה הטובה של האשה הנישואה" ("סגנון" מס. 99).

יחסים תקינים בין בני הזוג אינם שוללים את הקשר עם חברים־חבר־חברה. אך לעולם לא יכולים לבוא "כבי־קס" וכוודאי אין הם מחזיקים את הנישואין. הנסיון מלמד, ש"החברה הטובה" הרסה לא פעם את הנישואין (מדובר בחברה שלה) האם פגשת בהרבה נשים, חברות, שרצו דווקא את שזכתה לא היי־תי מוכנה להתחלק עם אף אדם אחר בכל הנוגע ל"ביני ובין בעלי".

תל־אביב חוה גיל־עד

לנצח את הסרטן

קראתי את הכתבה "מיפגש אישי במזל סרטן" של בילי מוסקונה־לרמן על לאה מרדור שקבלת "אות המתנדב" על פעילות באגודה למלחמה בסרטן. קראתי וחזרתי וקראתי שוב את הסיפור המרתק ולמדתי ממנו הרבה. ראשית על חיוב החיים הגדול של גב' לאה מרדור, יציבותה ומרצה. התפעלתי ממנה. היא הוכיחה שאפשר להתגבר על מחלה ולנצח.

כתי זר

ריטה

תמיד נעים לראות זמר חדש על הבמה הישראלית וביחוד שההצלחה מאירה לו פנים. ריטה היא דוגמה קלאסית להצלחה שעלתה בסולם המוסיקלי. הופעתה על הבמה לא משכנעת, זולה, פשוטה וברמה ירודה ביותר. דרוש לה קורס ארוך שיקנה לה התנהגות נאותה שמכבדת זמרת טובה על הבמה. ועד שתדע כל זאת נעדיף להאזין לריטה ברדיו בלבד.

הוד השרון נורית אביב

הולך ופוחת הדור (בענייני אירוח)

חברה שלי מספרת לי כמה מסכנה אמה, משום שתמיד היא עמוסה באורחים ללינה וארוחות וכמה היא מסכנה משום שקרוב משפחה גרוש נמצא אצלה שלוש פעמים בשבוע בערבים. חברה שניה סיפרה לי על התנגדותה הנמרצת לארח את הורי בעלה משום שעשן הסיגריות שהם מעשנים ידבק לה לשנים בחדר השינה.

אני המומה ומזועזעת מהעניין. האגואיזם וחוסר הבושה לבטא את מה שיש להצניע הורסים אותי. מה ההתרכזות של אדם בעצמו! כמה דברים נעימים נשארו בחיינו הקשים עמוסי מלחמות? מצב כלכלי רע. אויבים מכל צר, מחירים בשמיים. מה יותר נעים וטוב מבית פתוח? לתת בלי גבול דבר שאינו נמדד בכסף. ובלי חישובים קרים של לקבל בחזרה. אני גדלתי בדרך האחרונה ומשתדלת ליישם אותה אך הפחד הגדול שלי שסביבתי הולכת ונעשית קרה וממוכרת והופכת למשוואה מתימטית של תן־קח וקח־תן.

נחלת־יצחק שרה צוורן־סנדרס

בזאר הדסה

היום, יום רביעי, 4.6.86, בין השעות 10.00 לפנה"צ ל־5.00 אחה"צ מתקיים בזאר ענק במועדון הדסה ברחוב שטראוס 24, בירושלים וכל הכנסותיו קודש לרכישת ציוד למחלקת הילדים בביה"ח הדסה עין כרם. בבזאר הענק יהיה מגוון עצום של ביגוד, ספרים ועציצים שנתרמו במיוחד על ידי מפעלים, בתי מסחר וכוורדים. במקום יופעל גם מזנון.

יש עורך

עורך הספר "תמרה רובינס", על אודותיו נכתב בסגנון מס' 101, הוא מורדי יעקובוביץ.

נדחה שידור "חבר מאותו כוכב"

בינע האחרון בוטל הערב שידור התכנית "חבר מאותו כוכב". התכנית, שפרטיה מופיעים בחוברת זו בעמ' 32, נדחית מהערב ליום רביעי הבא.

דעה אחרת

אנחנו ה"פראיירים"?

"פראייר" הוא זה שמתנדב תמיד לוועד הורים...
"פראייר" הוא הנהג הקבוע של הכתה...
"פראייר" הוא מי שמתם תורם ומוכנו לניגון הכלל...

אם לא נקצר הדיינה ניתן להפליג במגוון "הפראיירים" כפי שהם נתפשים ע"י הכלל. אולי להגיד על עצמי כמי שמשתייכת בין ה"פראיירים המקורתיים". ובתור שכזו יש לי הזכות לנפץ את ה"מיתוס הפראיירי". בניה דברים אמורים: "הפראייר" בהא הידיעה הוא דווקא זה שיוצא מן הצד, לא מעורב. ולצורך התרשמות צורית פינרוטיביות נוסיף מעט נופך מופת. רב חשיבות ובכל אשר נוגע לעניני ילדים דברים של כה בכך. "זה לי ולך" וכל הסיוע שהוא מוכן לנדב שליחות הנוהאה. והניון שאינו טורח לתת את הדעת על סוגיית השיתוף והוא דווקא בעל ראש, אין הוא מבין שהוא מפסיד את התבליין שבחיים.

אדוני "הפראייר" וגבירתי, וגו אינו כבון, האם עלה בדיונכם שאותו "עונש נורא" של ליוו הכיתה, למוניאון הוא בעצם חוויה חמודה. והכנת תיאורה לפיקניק השנה בחברת ואטוטים וגם רעשניים) הינה מלאכת קניים מלהיבה ביותר, ולהצטרף אל הילד ביום נקיון בית הספר והשכונה הינו בבחינת פרולוג לפרוייקט של ביחד, יש תועלת מעשית. מעבר לתועלת הנובעת מהערך החינוכי עצמו של כל נושא, נרקמת תועלת אישית - יחסי ילדים הורים.

וכי מה הטעם בגידול ילדים: לתת את ההבנה בימינו אלה, קדי במבחן או להגדיל, לפקוד עמו את רופא הילדים? או שמא להרחם ל"נעון" שבבעין כלו כל הקיצין?!

התפקחו נא לשבוע (ואולי יותר) והוכחו שבצער גידול ילדים מוזמן לנו כיף גידול ילדים. תמיד הוא הרגע הנכון לקחת "פסק זמן" ולבחון את מהות השעשים המדומים. לערוך מסיבת יום הולדת זה "אני ואני", "כה שמתכה לי", ו"הצרה הזאת" שתמיד תמיד תחגוו רק ימי הולדת... וערב כיתה זו "צרה צרורה" ו"בדחילו ורחימו" ועוד ביטויים מביטויים שונים ומכפישים - על מה? על שום המהומה?! או נכון שיש בבית מהומה וכשאתם עורכים מסיבת פורים, לפרות הכיהומה, אינכם נהנים?

ביניון, הפיזמון "אני עובדת" בתור תשובה להתחמקות מפעילות התנדבותית - לא יועשה דושם על המורה, על הילד, על עצמכם... לחופשת הסקי שתתם על חשבון "אני עובד", ל"שופינג", קוסמטיקה, והשד יודע מה, נידבתם ימים מימי החופשה. או בבקשה, אפשר עוד יום למען הבת והבן. הרי זה כבר הוכח מעל ומעבר לכל ספק שכל המתנדבים עובדים יותר "מהעובדים בלבד". ולראיה עלי להעיד כל כל חנוזת ועד השכונה שלנו עובדות במשרות מלאות. דווקא "המכושות", שערכן בשוק העבודה מוגבל, תופשים שונים על עניני עבודה וחשיבות.

אז מה דעתכם, מי כאן ה"פראייר"?

עמה בן משה
עת וסקו, רמת השרון

גם באראה"ב אוהבים אותי...★
אספקה מתמדת לארה"ב ועתה גם בישראל!!
עם "שיש סיון" - הגימור מושלם!!

שיש סיון טל. 02-963355, 02-961933
תל־אביב: טל. 3-288242, 03 288241
ירושלים: טל. 02-247088.234171
שרותים: טל. 063-64333
פתח־תקוה: טל. 03-9223718

סגנון

7
שרה פרידמן:
נוער זועק לעזרה

11–10
אריה יאס:
אייבי נתן
לא צריך את זה

17
יאיר לפיד:
השמרנות חוזרת

44,19–18
דוריס מיי
אהובתו של ב.ג.

29
אסתר אדלשטין:
האם המלך טיפש?

31–30
יוסף צוריאל:
אברהים חולם
על גירושין

32
רפי יעקובי:
אבא ברבע משרה

עורכת: תמר אבידר
עורכת משנה: ליאורה עיני
עיצוב ועריכה גרפית:
כרמית אדלר, שאול צמח
מודעות: גילה שניידר
טלפון 439474 (03)
מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות ל"מעריב" ©

סיפור השער:

סוזאן בוזארט, 23, אשה יפה מריצ'מונד, וירג'יניה. יש לה רומאן בארץ עם בחור ישראלי, או היא על הקו ארה"ב-ישראל. אולי היא תתאהב בינתיים גם בארץ.
צילום: אורי קוכת
(קורים דברים, עמ' 12)

התמודדות

שרה פרידמן

יש מי שאכפת לו ממך. תחנת יעוץ המופעלת בהתנדבות על ידי יועצים חינוכיים מהווה אוזן קשבת המאפשרת לצעירים לפרוק תסכולים, כעס, פחדים ורגשי יאוש.

נוער זועק לעזרה

אני מתקשר רק להודיע לך, שאני והחברה שלי מתאבדים. לא רצינו למות בלי שאיש יידע עלינו", אמר הקול הצעיר שמעברו השני של הקו. ליבה של חיה מנות, יועצת חינוכית ברמת גן שקיבלה את השיחה בביתה, החסיר פעימה. בקול שקט, שלא הסגיר את התרגשות, החלה לדלות פרטים ראשוניים, שיאפשרו הצלה. לאחר מעשה, לאחר ההצלה הנועזת, החלו השיחות השבועיות, ימתיחת הלב", בהסכמתו של הנער. אוזן קשבת, שאיפשרה רוח מיאוש.

מקרה אחר, כאב אחר בסבך כאבים, נפש צעירה הזקוקה לתשומת לב.

„אוזן קשבת" הוא גם שמה של תחנת יעוץ שהוקמה לפני שנתיים ברמת גן, על ידי יועצים חינוכיים מתנדבים. מרכזת התחנה היא חיה מנות. השם משכם יותר מאלף מילים את אשר עושים בתורנות 10 יועצים מבתי ספר, פעם בשבוע, בתחנה במועדון ויצ"ו ברחוב נתן 16 ברמת גן. להבדיל מקווי הטלפון של ער"ן לנוער ו"טלפון האדום" של ועד הורים בתל אביב, הקשר הנוצר בין המטופל והמטפל בתחנה ברמת גן, אינו טלפוני בהכרח. בימי רביעי, בהם פועלת התחנה בשעות אחר הצהריים, מגיעים הורים, פנסיונרים וילדים, גם ללא תאום טלפוני מראש. כאשר מתקשר אדם במצוקה בשאר ימי השבוע, הוא מקבל את טלפון היועצת בביתו. לשלם אינו נדרש.

„בכוונה היא אמנם לסייע בעיקר לבני נוער, גיל ההתבגרות", אומרת חיה מנות, „אבל לא ניתן לנתק את הנוער מהסביבה, מלעיתים אחראית ישירות למצבם. מצוקה אחת, של אחד מבני משפחה, גוררת אחריה מצוקות נוספות".

על שולחנה מונח פתק, אותו רשם נער בטיול של בית ספרו. שיר יפה וציורי אך, בין השורות, זועק לעזרה, במקום בו עסר, הבינים על השקיעה ושירות הציפורים, קולם ברצון למות. הפתק הגיע לידיה. של חיה מנות, הנער נשאל האם ברצונו לשוחח. עתה, כיושבו מול היועצת, הוא פורס בפשטות את הדבר שהביל אותו, עצב ממנו, לפרוץ משב, אל בין השלוים בגמל הציורי ", והתירה מפני המראה של גופו הברוכים, הבושה להראות לא טוב. „השיר היה כאמת כמו בקשת עזרה. רציתי שיידעו", הוא מודה, „אבל לא האמנתי שמישהו ישים לב".

חיות התחנה. אנו הצרים. גם אם הדבר לא לגמרי רווח באמצעי התקשורת, היתה עליה מדאיגה במספר התאבדויות הנוער. עשרות משפחות נזקקות לאוזן קשבת בשל בעיות פרנסה, מצב המשפיע לרעה על המצב הנפשי של ילדים. ילדים רבים יותר מרי, שותים עד לאכרון חושים והורים כלל אינם מודעים לכך".

הנער שהודיע לחיה על התאבדות עם חברתו, מספר סיפור, שקשה להאמין בו בתחילה. הורים עשירים ומפורסמים, בית בו לא חסר דבר. יש כסף אך אין אהבה, חיבוק לפני השינה, הקשבה לדבריו. חודשים הוא מתגולל שיכור, ישן על חוף הים משך שבוע ימים, בחברה לא רצויה במיוחד, קונה בכספי שתיה וסמים. היועצים משוכנעים שהוא מוכר את גופו. הוריו אינם יודעים, או אינם רוצים לדעת. החברה נכנסה להריון. בביתה לא יכלה לספר, אין לה קשר טוב עם ההורים, אף הם אמידים ובעלי השכלה. בעזרתה של חיה עברה הפלה והמשיכה בלימודיה. נמצאה קרובת משפחה אליה אפשר היה לפנות לעזרה. הנער ממשיך בקשר אך אינו מסוגל לצאת ממעגל התמכרות בו הוא נתון.

„נמאס לי, אני אתאבד"

לא כל הפניות הן גורליות כל כך. נער בכיתה ח' מתקשר ומבקש לדעת האם „אתם מדברים גם על בעיות סקס?" העדינות בה הוא נענה אינה שונה מההענות לבעיות קשות יותר. היועצת התורנית מצליחה להבין מדבריו, כי ההורים נוסעים לסוף שבוע, הבית יהיה לרשותו ויש לו חברה כבר שנתיים. מתוך השיחה עד לה, כי אין ביניהם קשר טוב עתה וחשבו אולי יחסי המין ישפרו אותו.

„בעיה שבעינינו המבוגרים נראית כמעט מצחיקה, יכולה להפוך אצל נערים לגדולית במהירות שלא תאר לך", אומרת חיה מנות. „הנער הזה פנה והצלחנו לשוחח עמו בחופשיות ולהביאו להבנה שיחסי המין אינם הקשר היחיד האפשרי באהבה, לכך שבגילו אולי ניתן מיזית לקיים יחסים אך מבחינה נפשית עדיין מוקדם להגיע לכך". בעיני הוריו, אגב, בעייתו היתה מוטרדת אם בכלל היו מודעים לה.

לעיתים, קשה לשכנע הורים שילדיהם נתונים במצוקה, הדבר מוכיח, לדברי היועצים, על אישיות ההורה, כאילו מודה עליו באופן מושיטה ואומרת – נכשלת.

פתק נוסף שהגיע לידי היועצות, נרשם בידי ילד לאמו, על שולחן המטבח. „תמורה רוצה לדבר איתך. מאז קיבלתי בלתי מספיק במתמטיקה – מתחת למילים מקובלות אלו, בהרגשה, קווים חזקים מתחת למילים „נמאס לי מהצעקות שלך. אני רוצה לברוח ואני אתאבד". האם לא התייחסה לחלק השני של המכתב. היועצת נאלצה לשוחח עמה שעות ארוכות, לשכנעה שיש בעיה. „את באה ללמד אותי?" התפרצה האם, שעסקה בעבר ביעוץ נפשי במסגרת מסויימת, „אני אמא טובה, אין דבר שלא נתתי לילדים שלי".

בעיה מייצגת של המצב הכלכלי הקשה, הגיעה אל היועצת ברמות נערה שלא נרשמה לתיכון. להוריה אין כסף לתשלום האגרה הדרושה להרשמה. המצוקה הכספית הביאה אותם למצוקה נפשית קשה והם זקוקים לעזרה כדי לצאת מהסבך.

היועצים בתחנה, אינם רק בבחינת אוזן קשבת אלא, גם קשר אל המוסדות המטפלים. הם מכוונים, על פי הצורך, אל פקידי עיריה, עובדות סוציאליות ועוד. במקרים קיצוניים, יש להם קשר אל המחלקה לנוער בבית חולים "גהה" ואפשרות להפנות לתחנה לבריאות הנפש העירונית, ללא המתנה לתור ארוך. כן מתקיים קשר הדוק עם המעון לגמילה מאלכוהול ברמת גן, אליו הפנו נערים רבים שהתמכרו לטיפה המרה.

פנסיונרית מגיעה אל התחנה עם בעיה. היא נשואה 40 שנה ועכשיו יצאה לפנסיה ורוצה להתגרש. חיי הנישואין איבדו מתוכנם, כאשר העבודה הקשה וגידול הילדים אינם המרכז להם. לאחר השיחה היא יוצאת רגועה במקצת. בעצת היועצת, תנסה להתנדב בארגון כלשהו. בעלה יוזמן לשיחה, ינסו לקשור מחדש קצוות שבחלוף השנים נתרחקו.

בזמן מלחמת לבנון וגם עתה מגיעים אל הבית ברחוב נתן גם הורים לחיילים. חרדה גוברת והולכת ככל שחולף השרות הצבאי של הבן. חוסר יכולת לתפקד. במקרים אלה ניסו היועצות להקים קבוצות שיחה של הורים בבעיה דומה, לפריקת המתחים.

„אנחנו מנסים להגיע לכל סוג אוכלוסיה", אומרת חיה, „גם אל הנוער הרחב באמצעות המדריכים ובשכונות המצוקה באמצעות מודעות. מודעות שלנו נתלו בכל בתי הספר, גם בעזרת ויצ"ו שנתנה לנו את התחנה לשימוש פעם בשבוע, חשוב שידעו שכאשר אין יודעים לאן לפנות, כאשר לוחץ על הלב, אנחנו כאן".

התחנה משיבה על בעיות לימודים, חברתיים ואישיים. אין צורך להזדהות והשיחה נשמרת בסודיות מוחלטת. ברוב המקרים היעוץ הוא חד פעמי, ללא תשלום. יום הקבלה בתחנה הוא יום רביעי בשבוע, בין השעות 16.00–19.00, רחוב נתן 16 רמת גן, טלפון 722082 ,[illegible]

לפעמים מאוחר מידי

קשה לעתים, לדברי היועצים בתחנה, לא תמיד יכולת בכל. קיימים ביעוץ כמסגרת התחנה, בעיות קשות יותר, מבקשות על המורה להעניק יחס אישי שמגיע לכל שיר או ציור, בבני הורים שלא רואים שאלה מאוחר מדי. „זה היה כמעט מאוחר מדי [illegible]

קורים דברים

שגריר קולומביה בישראל ד"ר מיגואל .דורן אורדונז, רעייתו וילדיהם בגינת ביתם בהרצליה פיתוח.

הורה משותפת לנשות הדיפלומטים

"אני מקווה שהדיאלוג המבורך הזה יקרב אותנו זו לזו ויעזור לנו להבין את הקשיים בהם נתונה מדינת־ישראל" אמרה ליליאן דה־דוראן, רעיתו היפהפיה של ד"ר מיגואל דה־דוראן שגריר קולומביה בישראל, מ"מ זקן הסגל הדיפלומטי בארץ.

היה זה מפגש מרענן וראשון מסוגו בין נשות עובדי משרד־החוץ הישראלי ונשות הסגל הדיפלומטי הזר בארץ, שנערך במלון "רמודה רנסנס" בירושלים. מי שיזם והעלה את הנשים האלגנטיות מתל־אביב לעיר הבירה למפגש עם נשות ראשי הקונסוליות בירושלים היו דגנה לופז יו"ר אנע"ם (ארגון נשות עובדי משרד החוץ), חנה מינרבי אשת מפכ"ל המשרד, מישל מזאל, ושולה קרני אשת סגן ראש הטכס במשרד החוץ, ששמשה מקשרת חברתית באירוע בין שתי קבוצות המשתתפות. תפקיד כפול באירוע מלאה רות אביאלה התמירה, שהיא גם אשת יחסי הציבור של המלון וגם רעייתו של בני אביאלה המשרת מזה 25 שנה במשרד החוץ.

בתכנית האמנותית הופיעה להקת "הורה" בהדרכתו של ישראל שפירא שחתמה את שעת התה־קפה־עוגה בריקוד הורה משותף עם האורחות. ■

שיאונה דרור

צריך בעל בחיים

רות לוינטל, יועצת כלכלית בכירה במשרד האוצר, היא האשה היחידה במשרד האוצר

רות לוינטל. לא כולן מצליחות להגיע לפיסגה.

הנמצאת בדרגה גבוהה זו. על בעיותיהן של עמיתותיה, הנמצאות בתחתית הסולם ומנסות לטפס למעלה, היא הרצתה בכנס ארצי של איגוד הסורופטימיסט הבינלאומי שנערך בשישבת האחרון במלון כפר המכביה ברמת־גן. עצמאותה של האשה מתחילה בביתה, אמרה לוינטל, הבית שלי – בעלי, הילדים – הורגל לתפקד לבד. "זה עניין של חינוך ושל עזרה אמיצה מצד השותף לחיים". למסקנה זו, שצריך לדעת לבחור את בן הזוג הנכון, הגיעו גם שאר המרצות בכנס וביניהן ד"ר סולנז' אקסלרוד – אם לשלושה ילדים קטנים, המנהלת את המעבדה לפיזיקה באוניברסיטת תל־אביב – אף היא יחידה במעמדה.

לשוויון מלא בין שני המינים צריך כנראה שיתוף פעולה בין שני המינים. ■

ליה קרן

אמא היתה השדכנית

אצל יעל וחיים שוהם על הדשא בכפר מע"ש כמו תמיד, בערך אלף חברים טובים של בעלי הבית חוגגים בשתיה וזלילה ושירים עבריים עד הבוקר. אבל בערב ל"ג בעומר סיבה מיוחדת לחגיגה: מסיבת החתונה של יותם שוהם ושחר פריזר החוזרים בתשובה, שנישאו כבר לפני כחודש וחצי.

המסיבות אצל משפחת שוהם הן מן המפורסמות במדינה. ליעל, דוברת רשות שמורות הטבע (אחותו של הצייר אורי ליפשיץ) וחיים, רופא בבית החולים "קפלן" יש הרבה מאד חברים, שמפוזרים בכל הארץ. בשנים האחרונות נערכו המסיבות הללו במשותף עם הילדים. בזמן שהחברים של ההורים שרו בחוץ, רקדו בפנים החברים של הילדים. אבל יום אחד עלה יותם, בנם בכורם של יעל וחיים, לירושלים והתחיל ללמוד תורה. לאחר לבטים רבים החליטו ההורים לשתף פעולה. את זוגתו שחר הכיר יותם, כמקובל, באמצעות שידוך. השדכנית היתה אמו, יעל.

בערב ל"ג בעומר אצל השוהמים היה שמח כמו תמיד, גם בלי ריקודי הדיסקו של הצעירים. רק יותם המזוקן והרציני והבשרים עם חותמת ה"כשר" שניצלו על האש, הזכירו לחוגגים שמשהו בכל זאת השתנה כאן. ■

אירית רותם

אמריקאים הולכים אמריקאים באים

ידידיהם הרבים של נספח התרבות של שגרירות ארה"ב בישראל, רוברט פיטרסון ורעייתו יוקו ושל הנספח לענייני עבודה, דון קינסלי ורעייתו מוניקה, מצטערים להיפרד מהם בימים אלה. לכבוד הפיטרסונים והקינסלים החוזרים לוושינגטון – אלה ביוני ואלה באוגוסט – נערכה מסיבה צנועה בביתה של הלנה מישל, עוזרת נספח התרבות.

במסיבה השתתפו גם לואיז טיילור – נספחת התרבות החדשה, המנהלת בינתיים את מרכז התרבות האמריקאי בתל־אביב, והאוורד ליין – היועץ לענייני יחסי ציבור בשגרירות. אריה האן, העוזר הפרלמנטרי של המפד"ל וח"כ חיים דמון יצגו במסיבה את המועצה הציבורית לחילופי נוער וצעירים.

אורחת מיוחדת של הערב הייתה ברברה גוד, מי שנלחמה בשנות השבעים למען העסקתן של נשים נשואות בשירות הדיפלומטי האמריקאי (בעוד היא עצמה רווקה מושבעת), המשמשת עתה נספחת התרבות של שגרירות ארה"ב בירדן. גוד, שזופה־שזופה ("חצי מעקבה חצי מחוף תל־אביב"), אשר הגיעה במיוחד לאירוע זה מרבת־עמון ושילהבה את הדמיון הישראלי שלנו בסיפוריה על טיולים לפטרה, גילתה בקיאות רבה בכל הקשור בתכניות הטלוויזיה הישראלית: "אתם מסתכלים בתחנה הירדנית" היא התפלאה, "אבל הרי כולם שם ברבת־עמון מסתכלים בתחנה שלכם..." ■

ליה קרן

אני וחדרי

מה אני צריך את זה?

אריה יאס
צילום: שמואל רחמני

לאייבי נתן יש דירה.נאה וכלים נאים ותמונות נאות. הנאה רבה הוא לא שואב מכל אלה – רק יסורי מצפון. הוא החליט למכור את דירתו. הסיבה: „אני שמטפל באנשים שאין להם כלום – לא נעים לי לגור כך".

הוא בכלל אינו מתלהב מהרעיון. להיפך. הוא אפילו נרתע. „בשביל מה אתה צריך את זה", הוא אומר במבטא בריטי שדהה קצת עם השנים. „לצלם אותי אצלי בבית? זה באמת לא מעניין. חוץ מזה, אני כמעט לא נמצא שם".

כי למרות שיש לאייבי נתן דירה חוקית מאוד ליד גשר הירקון בתל־אביב, הוא נמצא ומתגורר בעיקר לצד אהבתו הגדולה: העזרה לאומללים ולנפגעים. כדי לקבוע איתו פגישה של „סתם־כבה־לשבת־ולדבר־קצת", אתה צריך להצטייד בהמון סבלנות ובמקסימום זמן פנוי. לאייבי נתן אין יותר מדי זמן ל„סתם־פגישות". הוא תמיד עסוק ב„להיות שם". פעם הוא בקולומביה לצד נפגעי התפרצות הר־געש. ופעם הוא באתיופיה לצד נפגעי הרעב והבצורת. פעם אחרת הוא בוושינגטון, נפגש עם הנשיא קרטר במסגרת פעילותו למען שחרורה של אידה נודל ויהודי ברית־המועצות, ופעם אחרת הוא כבר [illegible] ישראל, [illegible] נפשה של חלוץ אידאליסט [illegible] יחד עם ילדי ישראל. וכשסוף־סוף אתם נפגשים, אתה מוצא את עצמך רץ אתו מפגישה במשרדי תחנת „קול השלום" המשודרת מספינה מול חופי תל־אביב לביתו. ומשם,

אייבי בדירה שיש בה הכל ועכשיו צריך גם עוזרת, וזה כבר יותר מדי.

(„לא נשתה כאן משהו. נשתה כבר במקום אחר") במונית לפגישה שקבע עם אחד מראשי המגבית היהודית באכסדרת מלון תל־אביב. („אני כבר מתפנה. תשתה משהו, בינתיים").

באוהל על האדמה

אז, באמת, בשביל מה לו, לבנארם, דירה נאה וכלים נאים ותמונות נאות. הנאה רבה הוא לא שואב מהם. רק יסורי מצפון. „הנה, חזרתי מאתיופיה, אחרי שגרתי שם חודשיים שלמים באוהל על האדמה, נכנסתי הביתה והרגשתי לא נעים. שם אנשים רעבים, וכאן כל התמונות האלה והמשקאות והפסנתר. עשיתי 'אחורה פנה' והלכתי לגור במלון 'טל', מלון קטן ברחוב הירקון". והוא מחייך בשקט את חיוך הקסם התמים שלו. „תראה, זה באמת לא נעים. אני שמטפל באנשים שאין להם כלום – גר כאן", והיד מצביעה על הדירה בתנועה סיבובית, „אז עכשיו החלטתי למכור אותה. כל חיי גרתי בדירת חדר וזה הספיק. אפשר גם הלאה..."

> „אני מבין שאנשים לא יכולים פתאום לקום ולעזוב משפחה ועבודה וילדים ולנסוע לאפריקה לעזור למסכנים. אז אני עושה את זה גם בשבילם".

נכון. הוא לא ילך לגור עכשיו בצריף עץ קטן ורעוע, אבל הדירה באמת מכבידה עליו. „למי יש כוח לחפש עוזרת, לטפל וכל זה..למה בכלל קניתי אותה, אתה שואל? החברים, אתה יודע. יושבים ומדברים על כל מיני דברים, ואנשים אומרים לך, למה אתה חי כמו כלב, אייבי. אתה צריך משהו גם לעצמך..."

דיברו ודיברו וברגע מסויים החליט אייבי לעשות לביתו. רוצה לומר: לעשות לעצמו בית „כמו שצריך". הוא לא קורא לזה „רגע של חולשת־דעת". לא. העניין אפילו שיעשע אותו. „יצאתי וקניתי לי כל מה שרציתי. כלי לעשות חשבון. קניתי פסנתר, קניתי מכונת קפה,ועוד מכונת קפה ועוד אחת. עכשיו יש ארבע מכונות לקפה. כל הטעמים. וארון ספרים, וכאר משקאות קטן, והמון תמונות. נו, עכשיו צריך גם עוזרת שתנקה ותטפל בכל ה... וזה כבר יותר מדי".אייבי קנה גם שולחן ביליארד וגם שולחן פינג־פונג, והוא מעיר על עצמו שלא שיחק בזה יותר מפעם אחת...

ארבע השנים, שהוא בעל הדירה, נתנו לו גם איזו הארה פנימית חדשה בעיני רכוש ומה חשוב בחיים באמת, ומה טפל ולא חשוב. „הנה כאן", הוא מצביע על הספרים בארון היפהפה, „כל הספרים של גנדי. אני קורא אותו הרבה. אצלו מצאתי את האימרה הזאת שאדם אינו צריך שיהיה לו בדירתו יותר ממה שהוא נוקק לו..." במבט מהיר, ספק אירוני, ספק מבודח, הוא בוחן את כורסאות העור החומות וכסא הנדנדה והשולחן הקטן דמוי לוח שחמט: „אני מסתכל ואומר לעצמי: אייבי, הגוזמת. באמת הגזמת..."

אחרי הכל, אפילו ישימו לפניו שבע ארוחות מלכים, הבנארם אוכל רק נכפית אחת...ואם כבר בעניין מזון עסקינן, מי כאייבי נתן, שעוב מוללה כה מצליחה כמו „כליפורניה", נוחה־עדן, יודע ורגיש למצוקתם של אלה שאפילו את זה אין להם.

„ואיך צחקו ממני או, אתה זוכר", הוא קובע עובדה וכאילו צורב עדיין העלבון. פתאום קם אדם בבוקר, מחליט שהוא שליח עם, ופס למצרים להוכיח לכולם שהשלום הוא בהישג־יד. צריך רק להושיט אותה.

היום,אולי, כבר לא צוחקים. אבל עדיין מתייחסים אליו כאל משוגע חביב. איש אתו ריבוק, במקרה הטוב. תלה פירושות, במקרה הרע. המקטרגים אומרים שאייבי מבין „ברוך המביא פורענויות ומצוקות, צרות ועוני נותנה חבורה לעולם, שנעשותו כן, הוא נותן לבנארם הזדמנות לעזור לחלכאים ולאומללים", ואילו חסידיו – ואני נאה להימנות אליהם – אומרים שאייבי מברך „ברוך שהכניס לי ג'וק לראש ונתן בי כוח ורעיונות משוגעים כדי להקל מעט מהסבל שבעולם".

הוא עצמו יודע שהאמת נמצאת לצידו. חשבון אישי סביבו לביתו. „אני לא מצטער על שום דבר", הוא אומר ככוהן מגוסס והנגה לתלפיות אנוש. „אני מבין שאנשים לא יכולים פתאום לקום ולעזוב משפחה ועבודה וילדים ולנסוע לאפריקה לעזור למסכנים. אז אני עושה את זה גם בשבילם". אז מה אם אלוהים נתן לו חוש נהדר לדראמה ולתיאטרליות. בגלל זה מעשיו מבוטלים או פסולים?

„הבאתי לטלוויזיה שלנו סרט על מה שעשינו בקולומביה ולא הקרינו. אמרו, בחייך, אייבי, עזוב..." הוא אוסף את הפרחים הנושרים מגבעוליהם על שולחן העץ המבהיק ומושך בכתפיו. „אמרתי להם, אל תזכירו את שמי. אני לא צריך פרסומת. דברו על הפעולה עצמה. 15 ישראלים עברו שם חודשיים ימים ועשו משהו... דברו עליהם."

אבל אצלנו עדיין רואים באייבי נתן נער־שעשועים. לא רציני מדי, ואולי גם כבר לא משעשע כל־כך. אלה רואים בו נודניק עקשן, ואלה דון־קישוט המסרב להתפכח.

אייבי של ביאוגרפיות

הצצה בארון הספרים שלו מגלה אייבי אחר. אייבי של ביאוגרפיות. „אני קורא ספרים של אנשים יותר טובים ממני". ויש גם ספרים על קולומביה, קמבודיה, איטליה והעולם השלישי. ובכל זאת, לא דומה מה שהוא לומר בספרים למה שהוא לומר בשטח. שיעור קשה בחוסר־אנושיות, בהתעלמות, אדישות, חמדנות ואגואיזם נוסח „שישרף העולם". כשאייבי נתן אומר: „הכל פוליטיקה" או „כולם שם גנבים", אל תטעו לראות כאן פאראנויה ואכזבה של איש תמים שנוכח לדעת שהעולם והיצורים המאכלסים אותו שייכים למשפחת הטורפים. זוהי פשוט מסקנה אישית. ככה זה. יש מקומות כאלה ויש מקומות אחרים. יש אנשים כאלה ויש אחרים. „באיטליה", הוא מספר, „כולם מאפיה. עד היום לא גנו אפילו חדר אחד, אחרי רעידת האדמה שהיתה שם. אבל כסף שהגיע מכל העולם לקחו גם לקחו. לעומת זה, באפריקה לא גונבים. אין מה לגנוב ואין ממה לגנוב. מסכנים. פשוט מסכנים. אבל לא זה העיקר.החשוב הוא שיש המון אנשים טובים, כן, גם כאן אצלנו. המון אנשים שרוצים לעזור. צריך רק לתת להם הזרמנות להוכיח את זה לך ולי ולעצמם. תראה, אני לא המצפון של העולם. אני לא מבין בכלל מה זה. אני רק עושה מה שאני יכול לעשות ומוצא אנשים שגם הם מוכנים לעשות. זהו זה. זה עוזר בתרומה וזה, אם הוא רופא, עוזר בעבודה ממש. כל אחד יכול. יש כל־כך הרבה אומללות בעולם".

ואם אתה לא יודע איך אתה יכול לעזור במשהו, אייבי נתן יחפש לך כבר דרך. הוא שופע תכניות חדשות וישנות ללא הרף. כאן איסוף תרומות לצורך רכישת והתקנת ביפרים בבתי קשישים, ושם פעילות למען אידה נודל. כאן נסיון לארגן כרטיסי נסיעה חינם לקשישים באוטובוסים החל מתשע בבוקר ושם עזרה לאשה הזקוקה לטיפול אצל רופא שיניים ואין בידה לשלם. „דוקטור אלוביק על הקו", אומרת לו המזכירה ב„קול השלום", והעניין נסגר בו במקום. יש רופא שיניים המוכן לטפל בה בחינם.

> „אני קורא הרבה בספרים של גנדי. אצלו מצאתי את האימרה שאדם אינו צריך שיהיה לו בדירתו יותר ממה שהוא נזקק לו"

ואייבי מחייך בסיפוק, ומספר בהנאה לא קטנה על תכנית הרדיו החדשה שלו: כל יום בין 1 ל־3 בצהריים, הוא יושב אולפן ומקבל שיחות טלפון. אלה מבקשים עזרה ואלה מוכנים לעזור. אייבי הוא רק הגשר המקשר. „אתמול פתרנו בעיה לאב עיוור", הוא מספר. „האיש צילצל וביקש אם אפשר למצוא מישהו שיוכל לטייל עם הילד, לצייר איתו ולעזור בדברים שהוא לא יכול. לא עברו כמה דגעים ומצאנו מישהו".

הסיפורים שופעים בזה אחר זה. אבל סיפור אחר ריגש אותו במיוחד. „אמרתי 'תודה' לאיש אחד מבני ברק, שאירח אצלו אנשים שלא היה להם איפה לעשות סדר פסח, ואתה יודע מה הוא אמר לי? – הוא אמר שלא נגיד לו 'תודה', כי אז זה לא נחשב למצווה..."

הוא משתתק, מביט בך פתאום בחיוך, ומשהו בעיניים התמימות מבריק יותר: „זהו זה. אל תגידו לי תודה..." ■

הקהל אוהב אותי על עקבים, אבל באולפן אני עומדת על מגון.

אני אוהבת את הקהל שלי ושעתיים על עקבים
זה המחיר שאני צריכה לשלם. לא נורא מתרגלים.
אבל בשעות הפנאי, בבית, ברחוב, בקניות ובעבודה
באולפן אני לא זזה בלי מגון.
הכקבי מגון עושים לי את החיים קלים: נוחות, לא מרעישות,
קלות במשקל תמיד מתאימות ותמיד באופנה.
אולי המעריצים לא יודעים אבל לעמוד על הרגלים
יום שלם באולפן זה לא תענוג גדול.
מגון פשוט מצילות אותי קל נוח ונעים ממש כמו כפפה ליד.
כן, גם אני עומדת על שלי, מגון זאת הנעל בשבילי.

מגון - לנשים שעומדות על שלהן

מגון. מקבוצת מפעלי קיבוץ גוון סוכנות ראשית: לבנדה 42-38, טל' 03-374961. ניתן להשיג ברשתות ובחנויות המובחרות

קורים דברים

על החלון פרח עציץ

לחיים נגיד יש מטבח, כמו לכל אחד. לפעמים שוטף כוס, מדיח צלחת. ומשקיף דרך החלון. כיוון שמלבד מטבח יש לו גם נשמה פיוטית ומצלמה („סתם־מצלמה, פשוטה, לא משהו מיוחד"), יש שהוא עוזב את הכלים מסובנים בכיור ורץ לצלם מה שרואים מהחלון. עכשו גם אתם רואים, כאן, בתצלום, מה שרואה חיים נגיד מהמטבח שלו. אם תלכו לתערוכת הצילום האמנותי שלו בגלריה ישרת בגבעתיים, תראו את אותה התמונה כפי שצולמה גם בשעות הלילה, ועוד הרבה תמונות יפות, חלקן נוגעות ללב בפיוט שלהן. מה שרואים במזבלה, איך מערבל בטון נטוש פוער פה שכאילו זועק לשמיים, איך דקל מיתמר מתוך גל אשפה.

מה שיפה עם נודענו נגיד, איש „מעריב", זה המיגוון והשפע של עשייתו. בחודשים האחרונים, בנוסף על עבודתו השוטפת, פירסם את „סיפורו של הצב מר גדעון ששוני" לילדים ולגדולים בהוצאת חן. בקיץ יפרסם ספר „שירה מקומית" בהוצאת „עם עובד" ואז גם יתחילו החזרות על מחזה שלו בתיאטרון לילדים ולנוער. ועכשיו – תערוכת הצילום, ששמה „כאשפה על־פני האדמה". הוא קורא לה, כיאה למשורר, גם „אשפואמה, אשפואטיקה". ■

תהילה עופר

סוזאן רוכבת על החבר שלה. זה רק בצחוק.

בהתרגשות רבה נסתיים בתל־אביב הכנס השנתי של בנות ברית בישראל: **פנינה בור**, נשיאת בנות ברית, ניגשה אל הפסנתר ובאופן ספונטני החלה לנגן את „על הדבש ועל העוקץ" לכבודה של **נעמי שמר**, אשר קיבלה בכנס תעודת הצטיינות מיוחדת על מפעל חייה. הקהל קם על רגליו במחווה למשוררת ונעמי שמר עצמה הצטרפה לשירה.

בכנס, בו השתתפו למעלה מ־600 נשים מכל רחבי הארץ, הוענקו תעודות ציונים לשבח לארבע נשים נוספות, לכל אחת על הצטיינות בתחומה: **חיה מן** מנהלת לישכת יו"ר הכנסת, נשיא בית המשפט המחוזי בת"א **חנה אבנור**, **שולמית עדין** סגן יו"ר יע"ל ו**שרה מלצר** שהייתה עד לאחרונה יו"ר המרכז לשירותי התנדבות. ■

ליה קרן

סוזאן בוזארט, 23, מדהימה ביופיה הגיעה הנה מריצ'מונד שבוירג'יניה. הרומאן שלה עם הארץ התחיל דווקא בפירנצה, איטליה, לפני שלוש שנים, שם פגשה במקרה בחדר מדרגות של מלון בבחור ישראלי, צעיר ממנה בשלוש שנים. הוא דפק על דלתות חדרי המלון עד שמצא אותה. לילה אחד בפירנצה, הפסקה של מספר ימים, פגישה בלונדון ל־24 שעות ושוב פרידה. **סוזאן** לוירג'יניה והחבר לישראל. שנה של מכתבים והרבה געגועים. ומאז הילדה היפה הזו לא מפסיקה לבוא לכאן, בהפסקות קצרות, אל האהבה שלה. אולי היא תתאהב בינתיים גם בארץ? ■

ראומה ויסקינד

דרורה וארנו לוסטיגר, אזרחי מגדלי־דוד, תל־אביב. היא פעילת ויצ"ו, הוא איש יעסקים שמבלה על קו תל־אביב־פרנקפורט. בשבוע שעבר חגגו דרורה ארנו והחברים שלהם את יום הולדתה ה־50 של דרורה. עד 120.

החגיגה השמחה התרחשה ב„מרתף הקטן" שביפו בסגנון לגמרי רוסי. זמרי־הבית ממוצא רוסי, **ישראל ובוריס**, שרו – ברוסית כמובן -- לאורחים ששתו וודקה רוסית אורגינל, מוסקובסקאיה וסטוליצ'נאיה ואכלו תפוחי אדמה ממולאים בקוויאר אדום. את הוודקה והקוויאר הביאו בני הזוג לוסטיגר. **גילה גוכמן** חילקה שקיות יומולדת, הזמרת **זמירה חן** שהגיעה לחופשת מולדת שרה, לא ברוסית. **זיוה להט** פרשה בחצות, כל היתר המשיכו לרקוד ולשיר. גם **חיים שיף ושושנה וינר־שיף** היו שם, כל אחד בנפרד. חיים שיף ששתה הרבה וודקה לא הפסיק לרקוד. שושנה וינר־שיף, מי שהיתה חברתו לחיים במשך 12 שנה ואחרי זה מקורבת מאד **לארנסט יפת**, ישבה רחוק ממנו. הם לא דיברו ביניהם כל הערב. ■

אירית רותם

הנסיכה מרטה לואיזה, יורשת־העצר הנורבגית, היא בת ארבע עשרה וחצי ואמורה לרשת ביום מן הימים את כס המלכות של ארץ הפיורדים, לאחר אביה יורש־העצר הנורבגי הנסיך האראלד. סבה, **המלך אולוב** בן ה־84, עדיין מושל במדינה. היא חגגה השבוע „בת המצוה" – הכנסתה בברית הדת עם 24 נערות בנות גילה המתגוררות באזור הארמון. היא צעדה אחרונה בשורת הנערות, אך היתה הראשונה לקבל את ברכת הכומר בטכס הצנוע שנערך בכנסיה בת 107 שנה. מה שהבדיל אותה משאר החוגגות הצעירות היה, שבתום הטכס היא נסעה הביתה במכונית שרד, עם נהג פרטי משלה, ובגן הארמון המתינה לה מתנת בת מצוה: סוס אציל שעלה הון תועפות.

לאחר הטכס התכנסו המוזמנים, מבית המלכות ונציגי הממשלה והעם, לארוחה חגיגית של אבוקדו, דגים וקינוח קיווי. הנסיכה זכתה ליום חופש ומיד שבה לספסל הלימודים. ■

אסתר אדלשטיין

יונוריטאית גילה אלמגור

גילה אלמגור, המופיעה בימים אלה בתפקיד אוהבת יונורט מעל דפי העתונות ובתשדירי פרסומת, נזכרת כי את הקריירה המסחרית שלה החלה כאשר השתכרה בתיאטרון משכורת חודשית בת 60 ל"י. „כאשר הופיעו תצלומי הפרסומת הראשונים שלי – ואני הצטלמתי אז להמון דברים – היו חברים בתיאטרון הקאמרי שעיקמו את האף. עניתי להם: 'חבר'ה, ממה אתם רוצים שיהיה לי לאכול?' אבל אחר־כך עזרו לי הצילומים הללו בתפקידים בסרטים. כבר היה לי נסיון בלהצטלם..." נכון להיום: גילה אלמגור אינה מצטלמת בשביל הלחם והחמאה שלה. עם מה שהיא משתכרת היא יכולה לקנות הרבה קאויאר. ■

תלמה הדר

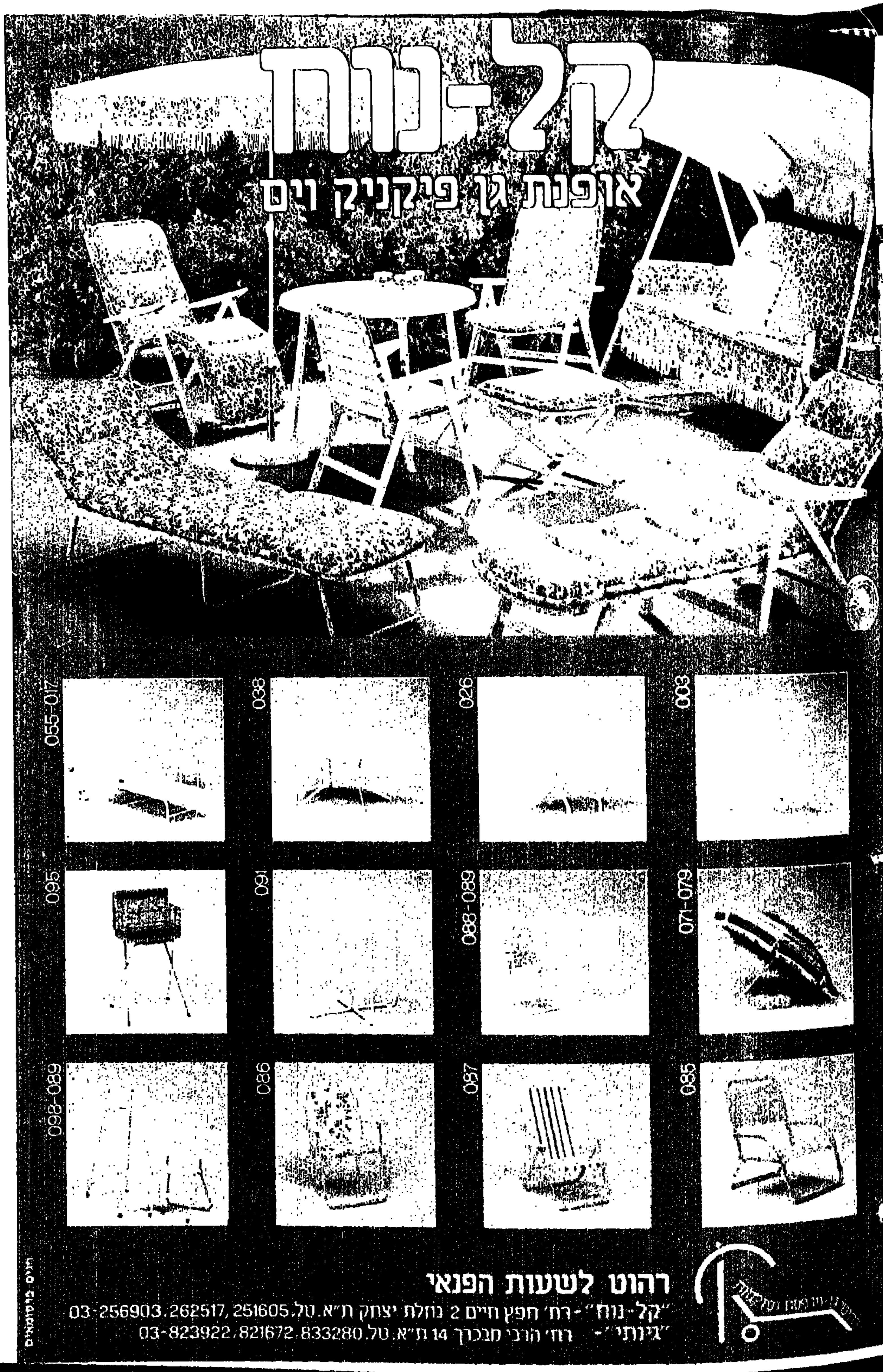

זר פרחים

חגיגה לאוהבי ירושלים – וכולנו אוהבי ירושלים: בימים אלה רואה אור ספר חדש „פרחי ירושלים". מבין דפי הספר, הערוך במתכונת אלבום מהודר, מתגלה הפן הטבעי, הירוק והפורח של ירושלים, שאנחנו רגילים לחשוב עליה במונחים של אבן ונחושת. ירושלים, עיר על סף המדבר, משמשת מקום מפגש לצמחי ערבה וחורש והרים גבוהים. פרקים מיוחדים בספר עוסקים בעצים קשישים וקדושים באזור העיר, בצמחי חומות וסלעים, בצמחי צידי הדרכים, בגינות ירושלים ובצמחים שנקראו על שם ירושלים.

הספר יצא לאור בהוצאת כנה/כרטא. כתב אבי שימדע. צילום: דוד דרום. עיצוב: גדעון דן

סתוונית ירושלים. מי שרוצה לראות פריחה נהדרת שיצא לטייל בחודש נובמבר בחלקות הנטושות של בית צפפא, ליד מוסדות איתר"י.

למעלה מימין: עץ תות בנחלאות, משמש כעץ נוי נותן פרי. עצי תות קשישים מאפיינים מקומות מקודשים ביהודה ובשומרון. מימין: ברושים זקופים וחרוטיים במורדות הר הזיתים, נראים כנוטרי הדרך. משמאל: צלף קוצני הגדל על חומת העיר העתיקה. ברקע מוזיאון רוקפלר. מניצני הפרחים מכינים חמוצים.

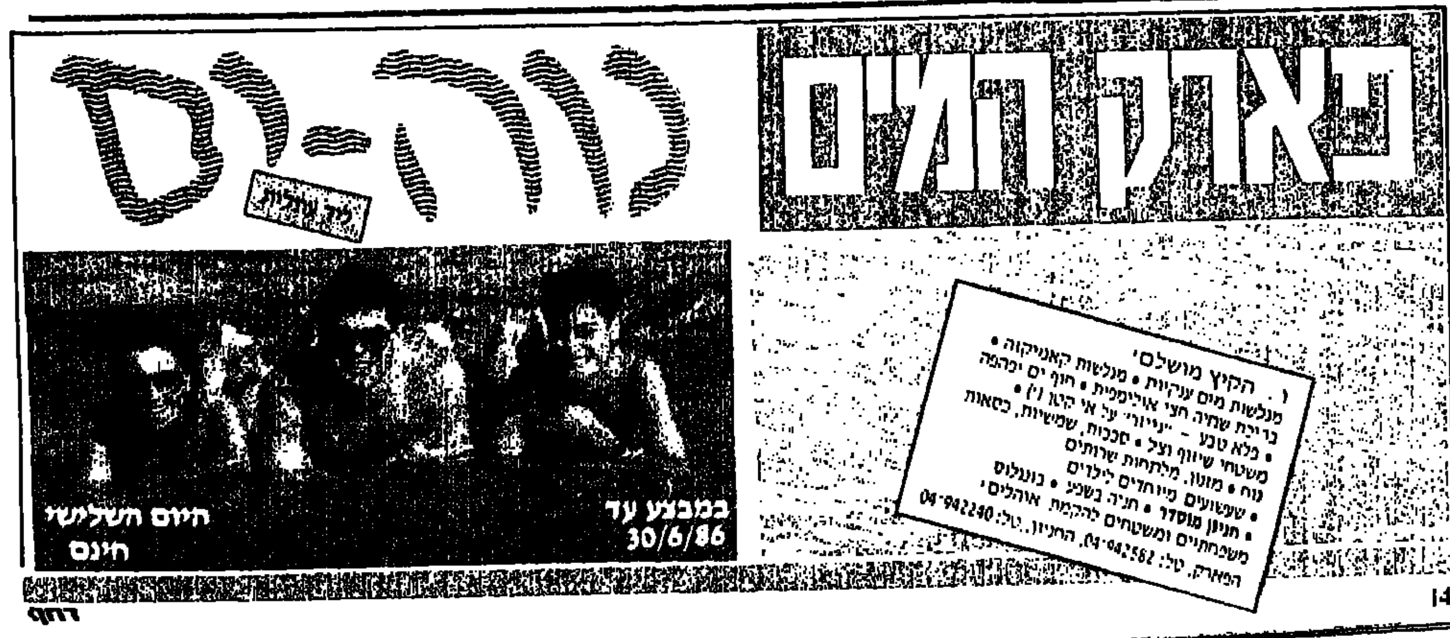

גוני סביר

סרט מהחיים

„הדור של בני ניצולי השואה החיים בגרמניה – שואפים לעזוב. הם חולמים על אמריקה ומדברים בבית „יידיש"

אורלי תורן, (29), נאה, דקה, מתעוררת לאט בפגישה שלנו, תשע בבוקר בבית קפה תל אביבי. כבר חודשים אחדים שהיא בארץ, אחרי שהות של 8 שנים במינכן.

אורלי, מנהלת את בית הקולנוע החדש בכפר־המכביה.

„אני צועניה מגיל חמש", מגדירה אורלי את מסלול החיים של בת לעובד משרד החוץ, שנשאת אתה זכרונות מאפריקה עוד לפני שזה היה להיט קולנועי.

אורלי, שבילתה שנים ארוכות בגאנה, בתוף השנהב וגם בפרו, נסעה לגרמניה בעקבות הוריה, לאחר תום השירות הצבאי. במינכן, תוך לימודי קולנוע וטלוויזיה, עבר על אורלי תהליך שהיום היא יודעת שבעקבותיו נולד גם סרט, וגם שיבה לארץ, מתוך התקרבות אטית למה שהיא מכנה „יידישקייט". היא הפיקה, ביימה ושיחקה בסרט „על המזוודות", שיוקרן בקרוב בטלוויזיה הגרמנית, סרט העוסק בצעירי „הדור השני" בגרמניה של היום.

„זה הדור המקביל אלי בגרמניה, מתוך תחושה מתמרת של חוסר שייכות, של שאיפה ללכת, לעזוב, למצוא מקום אחר. הם חולמים על אמריקה ומדברים בבית יידיש".

הקושי במפגש עם יהודים צעירים אלה הוליד את הסרט, והוביל את אורלי להיות ישראלית מתוך בחירה והכרה: „היום, לאחר 8 שנים של חיים בגרמניה, חזרתי לארץ מתוך שמחה, מתוך הערכה לחום, לאנושיות, למשפחתיות ולחברות שאני מוצאת כאן". בארץ היא מוצאת את עצמה בצד האחר של המצלמה: בצד של ניהול בית־קולנוע חדש, והיא מלאת התלהבות: „הקולנוע הזה, שיש בו 154 מקומות, הוא לא סתם עוד בית־קולנוע. זהו חלק מקומפלקס של מלון, אולמות קונגרסים, דשאים, ומציע תפישה של בילוי משולב: קפה, קולנוע, מרחבים לילדים". עכשיו עוסקת אורלי ב„שלב הניסויי" – היא לומדת להכיר את טעמו של הקהל שלה, ומציעה סרטי איכות, סרטים מוסיקליים, סרטי ילדים בחופשות, ובעיקר הרבה איכפתיות ומעורבות, בהפקה ראשונה שלה של קולנוע – בחיים. ■

מבקרים במינכן?

Fashion NATRIK
Ch. Kaminski

כדאי לבקר ב־NATRIK
אפנת נשים וגברים
לא תאמינו למחירים הנמוכים

SCHILLERSTR. 7
MUNCHEN 2

100 מ' מתחנת הרכבת הראשית
החזר מ.ע.מ. בגבול או הביתה

דורונית
שוקולד ממתקים ומתנות שי

לאשה, לגבר לילד ולמשפחה
מתנות ממותקות ויפיפיות
סלים ומשלוחים

ביאליק 19 רמת־גן 731751
אבן גבירול 80 ת"א 240930

גן השקמים
לכנסים ואירועים

נווה מדבר על חוף ימה של תל־אביב.

טלפון להזמנות: 663066

רחל אסלן

בואי לשבוע בהוליווד

זכית בטיסה ובשבוע בילוי מהסרטים

בהגרלה שהתקיימה ביום א' 18.5.86 בין הקונות מוצרי מקס פקטור, אשר השתתפו במבצע, זכתה רחל אסלן, מרחוב ביאליק 7 בטבריה, בטיסה הלוך ושוב להוליבוד (לא כולל מיסים) ושהייה במלון 4 כוכבים.

ההגרלה התקיימה במשרדי חברת נורית בנוכחות נציגי החברה, משרד הפרסום ורו"ח.

אנו מודים לכל המשתתפות ומאחלים שימוש מהנה ומועיל במוצרי מקס פקטור

MAX FACTOR
יופי בינלאומי

יבוא והפצה חברת נורית בע"מ

יאיר לפיד

השמרנות חוזרת

„טיים" האמריקאי, בכתבת שער לא־כל־כך אופיינית, חוגג את יום הולדת הארבעים של ה„בייבי בומרס" – ילדי הפרחים של שנות השישים, עם עוד חמישה קילו מעל החגורה ופחות חמישה קילו שיער על הראש. ה'בייבי בומרס', כמו כל תנועת מחאה, מתו ביום שהם ניצחו. מלחמת וייאטנם הסתיימה, הבנים שבו הביתה, פתאום השערות הארוכות נראו מצחיקות קצת. רוב ה'בומרס' הבינו את העניין והחליפו את ניקבוּרות הבירר חאנה בספרי הלימוד. היום, כמעט עשרים שנה אחרי, הם עורכי הדין, רופאי השיניים, רואי החשבון ואנשי ה'מאפיה' של אמריקה הרייגנית, השבעה, המטופחת מדי.

עם זאת תהיה זו טעות לומר שהם לא השאירו אחריהם עקבות. בנושאים כמו שיוויון האישה ואיכות הסביבה היתה להם השפעה מכרעת. עד לפני כשלוש שנים היתה להם השפעה בתחום נוסף – המתירנות המינית, מה שה'בומרס' קראו „אהבה חופשית". ויהי ערב ויהי בוקר ויהי הרפס. ויהי איידס. האמריקאים, לאט אבל בטוח, חזרו בלילה אל האשה (או הבעל) מימעוניים אולי, אבל בריאים. אמריקה קיפלה את הזנב, או לפחות הורידה מקצהו את הדגל. ישראל, כרגיל, בדרך.

גבר ללילה

התהליך, יש להבין, התחיל כבר לפני חמש־שש שנים. אבל לקח זמן עד שהבחינו. בניו־יורק מתרוקנים אט־אט ה„פיקאפ־באר'ס" ובארים של סינגלס למפגשי לילה. מי ראה את „מחפשת את ניר נורבאר" עם דיאן קיטון? ומשרדי השדכנות פורחים. „לפני עשר שנים חשבתי שאפשר בלי גברים. ניקז כיין לא היה בעיה, תמיד אפשר היה לתפוש גבר ללילה", אומרת אנג, אמריקאית בת 37, „היום אני מגלה שהזמן הולך ואוזל, יש לי עוד שנה, מקסימום שנתיים, בשביל לעשות ילד ואני רוצה שיהיה לו אבא. חלק גדול מהחברות שלי נמצאות באותו מצב. פעם חשבתי שניו־יורק היא העיר הכי מלהינה בעולם, היום היא נראית לי העיר הכי בודדה".

השמרנות חוזרת. מנגבי ראשון – ושכוחי – נראה כאילו האיידס החזיר אותה. אפשר אולי להסביר איכשהו שעה בלונדינית על החליפה, אבל מחלת מין אי אפשר לקבל מזה שהמכבדה נסענה עליך כשהבתכת לה. הנק מזה, אף אחד לא רוצה למות.

אולם האיידס איננו הכל. ההזרה למבנה הבסיסי של גבר־אשה־ילד־כלב היא תוצאה של שינוי בסיסי שחל באמריקה, אולי גם בישראל. „היה איזה רגע שפתאום הבנתי שאני כהדיוק והבנתי שאם יש לי ילד אני לא יודעת מי האבא", אומרת ס', צעירה ישראלית, „החלטתי אז שאני רוצה מסגרת. לא נישואין עדיין, אבל מסגרת כלשהי". המסגרת הזאת מתרחבת הרבה מעבר למיניות. הנטייה של צעירים לעבור את המסלול הקלאסי של לימודים־נישואין־דירה גדולה בהרבה מאשר בשנות השבעים המאוחרות. הכנסייה (בארצות־הברית) המסורות הדתיים (בארץ) נמצאים בתהליך מתמיד של התחזקות. הפטריוטיזם הימני נישמרני מתחזק בעולם כולו.

אם מישהו מסתכל על העיתונות בישראל, בדוגמה, הוא יגלה שהתעסקות הבמערכאות בסידים בנות שלוש אותיות, שהיתה אופנתית כל־כך לפני שנתיים־שלוש, פינתה את מקומה לסגנון רציני יותר, המזכיר (או מקווה להזכיר) את העתונות הבריטית. גם בארצות־הברית, אגב, ייחדו כמה עיתונים כתבות מרכזיות בשנה האחרונה „למותו של הנידנגלים".

„היום", אומרת פ' בת ה־27, „אני עוברת שוב את הכייף של התמזמזויות על חוף הים, עם לדחוף את היד הצירה ולהגיד 'לא'. לפני שנתיים הייתי מרגישה נבוכה, נראה היה לי כהסתבכות מיותרת להתחיל להזיז ידיים ולעכב משהו שיקרה במילא. אז הייתי מחליטה מראש 'או שכן או שלא', אם לא – אז לא הייתי מתחילה את הסיפור מלכתחילה. היום שוב אני נהנית מארוחת ערב לאור נרות ומכריחות פרטיות. כייף לי מזה שמחזרים אחרי. 'שמאליק'? אני לא יודעת. לא כל שקיעה היא פוסטר".

המתירנות נעצרה

קשה למסגר את השינוי במונחים סטטיסטיים, לאהבה אין סטטיסטיקה. אולם במשרדי הרבנות למשל, מורגש השינוי. אומר רבה הראשי של נתניה, הרב ישראל לאו: „את הסיבות לכך שלדעתי המתירנות בישראל נעצרה אפשר לדעתי למקד בשלושה תחומים. דבר ראשון והפשוט ביותר הוא שהמתירנות הגיעה לממדים שמיצו את עצמם, וכמו בכל תחום היא עכשיו נמצאת ברגרסיה של לאחר־השיא. אחרי תקופה ארוכה שבה זה היה כמעט נורמטיבי – בעיקר בקמפוסים – לראות דירות של הוא והיא והן והם, אפילו ללא המעצור של 'מה יאמרו' – הגיע הזמן לשינוי. הסיבה השניה היא שאנחנו שנה אחרי מלחמה. וזוהי תופעה מקובלת שאחרי כל מלחמה, ואני כרב ראיתי זאת גם בששת הימים וביתר שאת אחרי 73', יש רצון בסיסי אצל צעירים להתיישב', לבנות מסגרת פנימית משלהם. באים אלי צעירים. צעירים מאוד, ואומרים לי שהם חזרו מאזכרה או מהלוויה והתחילו לחשוב... הסיבה השלישית היא שמספר החוזרים בתשובה גדל מאוד בשנים האחרונות ובסיר לחץ קטן כמו ישראל הם משפיעים גם על הסביבה שלהם".

ישראל בעקבות אמריקה. זוגות מחפשים מסגרת. שיטת הסקס בן־רגע מפנה את מקומה לחיזורים, למיזמוזים, למין הדרגתי עם בן־זוג קבוע. כמו פעם.

זוגות צעירים שמנסים לנתח את עצמם רואים את הדברים בצורה אישית יותר, קטנה יותר: „למה התחתנו? תאמין לי שזה לא היה דרמטי במיוחד", אומר ע', בן 25, נשוי מזה כשנתיים, „גרנו ביחד שנתיים לפני הנישואין והאקט עצמו לא היה משמעותי במיוחד. אולי זו היתה מעין הצהרת כוונות לעתיד. בחיים עצמם אין הבדל גדול. מכחינת תכנונים וצורת מחשבה – זה שונה לגמרי. הפסדתי משהו? אני לא מרגיש שהפסדתי משהו. עוד בחורה ברשימת ה'הצלחות' כבר לא היתה משנה במילא. מין זה יופי, אבל זה אדיוטי לבנות את החיים סביב האפשרות שאני אתפוש מישהי ללילה שאין אחריו שום דבר". ■

„דוריס יקירתי" בחייו של ב.ג.

פרק מספר*

שמה היה דוריס מיי. אנגליה צחת־עור, מרשימה ואצילית. הם התוודעו כאשר שימשה מזכירתו של חיים וייצמן בלונדון. היא הפכה לציונית מושבעת על־אף שלא היתה יהודיה. היא היתה בת 41. בן־גוריון בן 53.

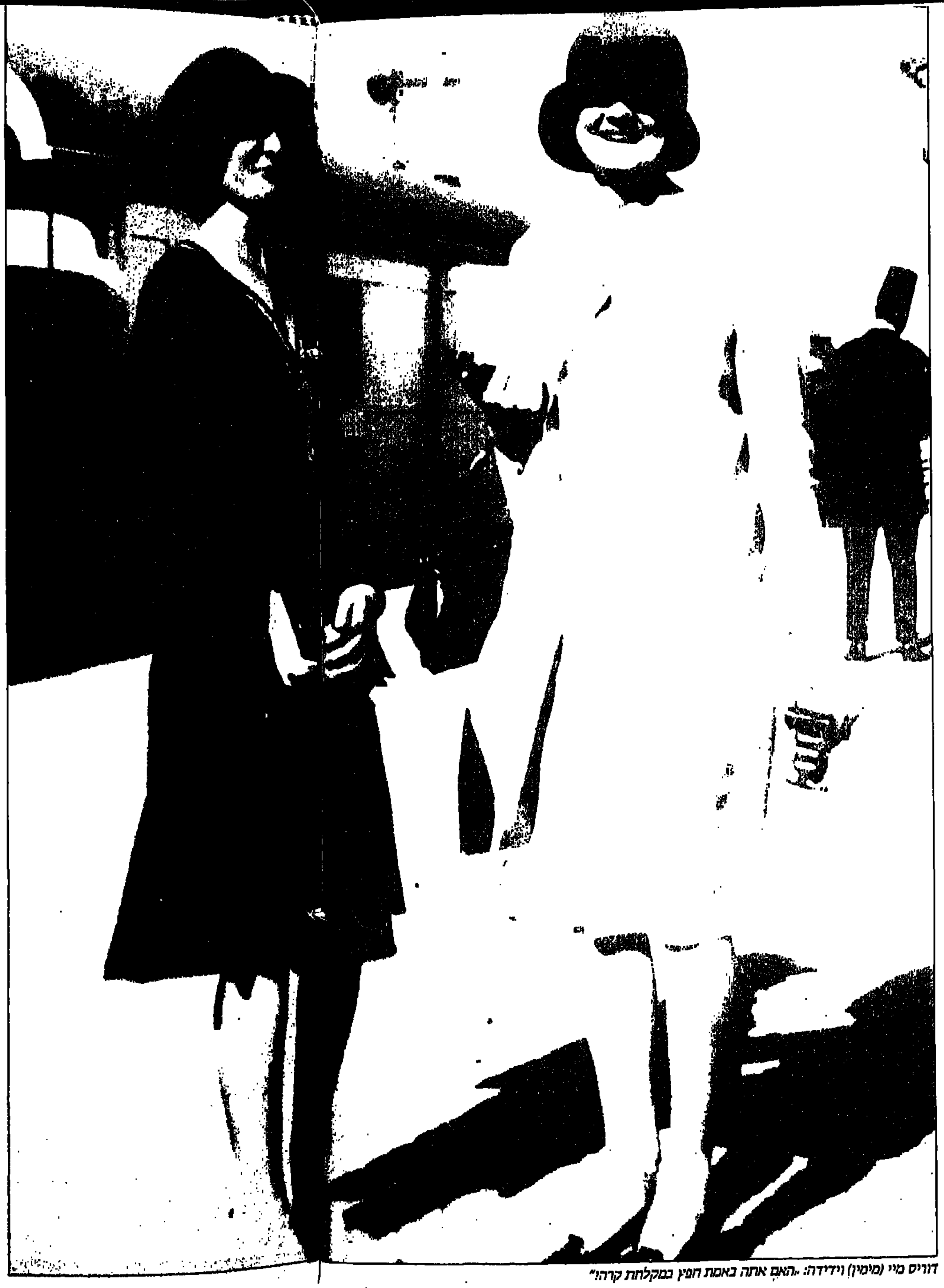

דוריס מיי (מימין) וידידה: „האם אתה באמת חפץ במקלחת קרה!"

הקשר המעמיק והממושך ביותר שקיים בן־גוריון מחוץ למסגרת נישואיו היה דווקא עם אשה מה שונה ורחוקה ממנו – אנגליה, אנגלו־קתולית, תושבת עיר קטנה שלחוף תעלת למנש. אמנם קשורה, נאמנה ומזוהה עם העולם הציוני – אך, עם זאת, בריטית בכל רמ"ח אבריה, ולדבריה, אף „אימפריאליסטית בריטית במובן מסוים". נראה שבאמצעות הקשר הסודי שלו עם העלמה מיי ניתק בן־גוריון מהעולם המסובב אותו והפליג אל עולם אחר, שאיש מלבדה לא היה שותף לו.

בן־גוריון נתודע לדוריס מיי בשנות השלושים, כששימשה מזכירתו של חיים וייצמן במשרד הציוני שבלונדון. היא התגוררה תחילה בלונדון ואחר כך עברה לבית קטן מחוץ לעיר, בלנסינג שבמחוז סאסקס. מכריה מאותה תקופה זוכרים אותה כאנגליה נאה ותמירה, צחת עור, בהירת שיער ותכולת עיניים. פניה הרחבים לא היו יפים, אך נעימי סבר. גם אז, בשנותיה המאוחרות יותר, היתה אשה „מרשימה" ו„אצילית". הופעתה החיצונית הרשימה ומשכה רבים מהשליחים הציוניים שנזדמנו באותן שנים למשרדי הסוכנות שבלונדון. היא ניחנה באישיות חזקה, בתבונה רבה ובחריפות לשון. „היא שפעה הומור בריטי אפיני ואפשר היה לצחוק עמה", סיפרה אחת מחברותיה. דוריס מיי היתה אשה מושכת, תרבותית ומשכילה, בעלת כושר ביטוי וכושר כתיבה מעולים, שנינות טבעית וסגנון מקסים. היא היתה בוגרת בית הספר לבנות בניונהם, במכללת אוקספורד למדה שפות עתיקות, מודרניות וספרות אנגלית. לאחר שסיימה לימודיה עבדה זמן מה כמזכירתו של העסקן הציוני ליאונרד שטיין. באמצעות ליאונרד שטיין נתודעה לוייצמן, ועל אף השכלתה הגבוהה ורמתה האינטלקטואלית, הסכימה לעבוד במשרדו כמזכירה רגילה. היא חיפשה לעצמה אתגר בחיים, אידיאל שתוכל להיאבק למענו, וגילתה אותו בציונות. אכן, הפכה לציונית משובעת על אף שלא היתה יהודיה, ועל אף שלא התעניינה כלל בפוליטיקה. מי שהיה בא למשרדו של ויצמן היה רואה אותה רושמת דבריו בקצרנות או מדפיסה אותם במכונת כתיבה; אולם משנכנס לשיחה עמה, גילה לפתע אשה עתירת חכמה ותרבות.

בשנים 1940 ו־1941 שהה בן־גוריון תקופות ממושכות בלונדון. בזמן ה"בליץ" נהג בן־גוריון לשבת בערבים בבית הסוכנות שברחוב גרייט רסל 77, וללמוד יוונית מפי דוריס מיי. ערבים ארוכים עברו עליהם במקלט של ה„בריטיש מיוזאום", ונראה שאישיותה של דוריס מיי הותירה חותמה בבן־גוריון. דוריס מיי היתה בת 41, בן־גוריון – בן 53.

דוריס מיי היתה, כנראה, מורה מצויינת, אך גם אשה מקסימה שקשה להישאר אדיש כלפיה, והשניים נתקרבו זה לזה. מאז קיימו ביניהם קשר הדוק. בעיקר במכתבים שהועברו בצורה דיסקרטית, ובפגישות קצרות, שלפעמים הפרידו ביניהן שנים ארוכות. המכתבים שהחליפו ביניהם היו מאופקים בסגנונם, ורגשותיהם האישיים כמעט לא באו לידי ביטוי בהם, להוצא את פניותיהם זה לזו. בן־גוריון נהג לפנות אליה במלה „יקירתי" (darling ,dearest) והיה חותם „שלך, דוד"; גם היא כינתה אותו „יקירי" או „דוד יקירי",

האינטימיות שבין השנים באה לידי ביטוי מוחשי דווקא בנושאים שלא נגעו ליחסיהם האישיים. בן־גוריון חשף לפניה, באריכות ובגילוי־לב, את בעיותיו, תיאר לה את עיסוקיו. היא, מצידה, כתבה אליו בחפשיות. סגנונה הישיר, החם ומלא ההומור מעיד על הקירבה שביניהם.

ובסיום מכתביה היתה מוסיפה כמה מלים חמות, כגון „באהבה רבה כתמיד" או „שלך, כתמיד". השניים נהגו לחתום את שמותיהם הפרטיים בעברית. רק לעתים נדירות, בעיקר בראשית יחסיהם, נתן בן־גוריון במכתביו ביטוי מרוסן לרגשותיו כלפי דוריס מיי. אך גם אז השתלבו רגשותיו האישיים בתחושות והרהורים בעלי אופי „לאומי". כך כשכתב לה מוושינגטון בפברואר 1942, שלושה חדשים לאחר שנפרדו: „אני זוכר את הערב האחרון לפני שעזבתי (את לונדון). אני זוכר איך הרגשת. כך גם אני מרגיש כאן, כל הזמן, ואולי אף גרוע מזה. אחר הכל את הרגשת זאת רק ביחס ל־77 (כוונת בן־גוריון לרחוב גרייט רסל 77, ששם נהגו דוריס והוא להיפגש) – אבל את היית באנגליה, באנגליה שלך, בארץ גאה, אמיצה ויפה זו שלך. אני מרגיש עצמי כאן בודד ביותר, אני בודד לחלוטין, בין כל כך הרבה אנשים – ואיזה מרכר!" בסיום מכתבו חזר בן־גוריון אל הנושא שקירבם זה לזה: „בלילות של בדידות ונדודי שינה אני עדיין עם אפלטון שלי. רק עכשיו גמרתי לקרוא את כל ה"פוליטיאה" (המדינה). איזה ספר נפלא – ועד כמה מודרני, במקומות רבים!

„מה שלומך, יקירתי שלך, ד"."

האינטימיות שבין השניים באה לידי ביטוי מוחשי דווקא בנושאים שלא נגעו ליחסיהם האישיים. בן־גוריון חשף לפניה, באריכות ובגילוי לב, את בעיותיו, את לבטיו, תיאר לה את עיסוקיו. כשכתב לה על אמונתו בנצחון הסופי במלחמת העולם, הוסיף: „אך מה יקרה לנו עד אז? לפעמים נורא קשה, כמעט ללא נשוא, להיות לבד עם ספקות וחששות מכרסמים אלה – ובדידותי כאן כה נוראה!" הוא שיתף אותה בדעותיו ובחוויותיו מספרים שקרא, בתכניותיו ובהערכותיו הפוליטיות. על מעבירה, וייצמן, שהיה יקר ללבה, כתב ברוח חיובית. לעומת זאת, במכתבים אחרים (שאולי הועברו על־ידי ידיד משותף) הסתפק בדרישות שלום שגרתיות, וכמובן, בהזמנת עשרות ספרים בלונדון, שהיא מיהרה לקנות ולשלוח אליו. היא, מצדה, כתבה אליו בחפשיות רבה, הביעה השקפותיה על נושאים שונים, החל בשאלות מדיניות וכלה בבעיות ספרות והגות. סגנונה הישיר, החם ומלא ההומור מעיד על הקרבה שביניהם. היא האיצה בו לקרוא שירה. במכתביה אליו שילבה ביטויים בלטינית ובצרפתית, ואיזכרה כבדרך־אגב תפיסות, דמויות ומאורעות היסטוריים וספרותיים. הערות אלה מאפשרות הצצה חטופה אל „עולמם הפרטי" של השניים. נדמה שאיש חוץ מדוריס לא כתב לבן־גוריון בבטחון עצמי כה רב, ברוח כה טובה וחפשית, ועל נושאים כה מגוונים, ולמקרא מכתביה של דוריס מיי לא קשה להבין מרוע כה הוקסם ממנה בן־גוריון.

השניים המשיכו להיפגש אחרי המלחמה: בן־גוריון נפגש עם דוריס מיי בלונדון, ולפחות פעמים בא לבקר אותה בלנסינג. בשנת 1946, לאחר „השבת השחורה", ישב בן־גוריון בגלותו הפריסית במלון „רויאל מונסו". ללונדון לא יכול עוד לבוא ועם דוריס מיי שוחח רק בטלפון. „זה באמת טיפשי שאתה ואני יושבים משני צדי התעלה הצרה הזו שלנו," כתבה לו בעצב, „ואין בינינו יותר קשר מאשר לו היינו מסיירים זה בים הצפוני וזו בים הדרומי..." היא גילתה שמאז המלחמה חשבה לבוא לבקר ידידים בצרפת. „קיוויתי לעשות זאת בזמן שה"ישיבה" שלכם נערכה בפריס וישיבת הנהלת הסוכנות, אוגוסט 1946) ולסור ללילה בדרכי ולראותך". אולם הדבר לא הסתייע בגלל לחץ העבודה „ולא היה אפילו סיכוי להשיג שבוע פנוי לשוטטות ענוגים". היא קיוותה לראותו בקונגרס, בבאזל. „זה הסיכוי היחיד שאוכל לראותך בעתיד הקרוב"...

הנימה החמה שאיפיינה את יחסיהם האישיים הפכה להצלפת ביקורת חריפה משפנתה לנתח את מדיניותו כלפי אנגליה. היא נזפה בו גם על מדיניות ההסברה הציונית באנגליה מאז 1939, גם על „מדיניות של רצח בארץ ישראל (נגד הבריטים)... אני חושבת שאינך יכול להימלט מאחריות על אלה, יקירי, ואני מודה שאיני מקנאה במצפונך כאשר אתה שוכב ער בלילות.

„כל זה, אתה יכול לומר, אינו עסקי. אבל אם אתה מעסיק גויים (עברית במקור), מן הדין שתשתמש בהם ותקשיב למה שהם אומרים לך בענינים שבהם יש להם, אחרי הכל, ידע ונסיון ישירים". דוריס מיי נעורה כאמרה נורעת של קרומול כדי להמחיש דעתה שבן־גוריון טועה בדרכו, והוסיפה שאלה באותיות של קידוש לבנה: „אנה אנו הולכים מכאן?... אתה יכול לקרוא לי "קוויזלינג" אם תרצה, אך משום מה איני חושבת שתעשה זאת, משום שאתה יודע שבסופו של חשבון, שנינו רוצים באותו דבר, ושאני כותבת דברים קשים רק משום שאני מאמינה שאתה וחבריך הולכים בדרך הלא נכונה להשיגו. דרך־אגב, אם מישהו מצעיריך יפוצץ אותי כשאשוב לארץ־ישראל (אם אשוב לשם!), זה יהיה הרבה יותר גרוע בשבילם מאשר בשבילי (דוריס מיי התכוונה לפעולות המרי והחבלה שבארץ ישראל). כל עוד הם עושים עבודה נקיה, לי לא יהיה אכפת, אבל הם יסבלו מזה למעלה מכל פרופורציה. וכן גם אתה!"

דוריס מיי עירכנה את „דוד היקר" על תייה בלנסינג. „הגן הוא לא מטופח, אך ירוק מאור מאר; וניקולס (חתול סוף־השבוע שלי) הוא שמור, צמרי ויפה יותר מתמיד בפרות החורף החדשה שלו, שהוא מצמיח השנה תורש לפני הזמן. הוא בן הלויה המקסים ביותר שאפשר להעלות על הדעת; אוהב; עצמאי לחלוטין ואינטליגנטי מאוד לגבי ענייניו

(המשך בעמוד 44)

* פרק ממהדורה מקוצרת, בכרך אחד, של הספר „בן־גוריון" מאת מיכאל בר־זוהר, אשר במקור יצא בשלושה כרכים (הוצאת עם־עובד). מן הספר המקוצר הושמטו מספר פרקים ונוסף לו הפרק „100 שנה". הספר יצא בהוצאת משרד הבטחון (בשיתוף עם הוצאת מגל) לקראת מאה שנה להולדתו של דוד בן־גוריון.

אופנה

יהודית חנוך

משתוללים בנעלי ספורט

פעם, לפני הרבה שנים, קראו לנעלים האלה נעלי־התעמלות. בימים ההם הן היו לבנות, עם סולית גומי צנועה והיו רצים בהן למרחק של שישים ומאה מטרים, משחקים בהן כדור־סל וכדור־רגל ואחר־כך, בדרך הביתה מבית־הספר שמים אותן – אפורות מחול ובוץ – בתוך תיק־בד, כי לרחוב יצאו בנעלי־עור עם סוליות נוקשות.

מאז שנעלי־הספורט חוגגות על המדרכות, למרות שמרחב התמרון של המעצבים מוגבל פה למדי בין שרוכים לסוליה שטוחה, אין גבול להמצאות במירוץ העכשוי של נעלי־הספורט אחרי האופנה.

התחרות משתוללת בין אריגים, שירדו מהבגדים לנעלים, לבין קישוטים, שפעם נראו בנעלי־ערב בלבד. תחרות זו הפכה את נעלי־הספורט של קייץ '86 ליצירות עליזות, המוצעות בכל צבעי־הקשת, צהוב וכתום וסגול וירוק – כולם שם, מחכים שיתאימו אותם לבגדים. הצמידו עליהם פסים של כסף וזהב ופלדה, תפרו אותם מאריגים דמויי־תחרה עדינה ואריגת ג'אקארד ואם לא די בכל אלה אז תסיפו להם גם פרחים עליזים – למה שיהיו פרחים רק על הבגדים, למה לא גם על הרגלים!

כל הטכניקולור העליז הזה נמכר במחיר 20־80 ש"ח. (המחירים הזולים ביותר - בכמה מהחנויות והסופרמרקטים לנעלים בסביבות השעון ביפו). ואחרי כל החגיגה הזו שכבר מטיילת על המדרכות, מה לדעתכם הדבר הכי גזעיז זוג נעלי־התעמלות לבנות־לבנות, שהולכות עם כל הבגדים ולא צריכים לשבור את הראש, למה להתאים אותם. כמו שנאמר, חוזרים למקורות. בינתיים, נועלים את נעלי־הספורט לא רק עם מכנסים וחצאיות רחבות, אלא גם עם החצאיות הצרות כסרגל. אבל חכו חכו, כבר מלחיצים אותנו, בנעלי־עקב עם חרטום מחודד שעושות מהחצאית הצרה והצמודה יצירה סקסית - ומי יודע, אם הנטיה הזו של האופנה, להחזיר את הנשיות והאירוטיות לבגדים תמשך, עוד יחזרו נעלי־הספורט לשיעורי ההתעמלות בלבד. ■

מי ילביש נסיכה בכלולותיה

הסוד הכי־כמוס של האופנה הבריטית הוא שמלת הכלולות של שרה פרגוסון, ארוסתו של הנסיך אנדרו. מי יתפור אותה, מאיזה אריג וכו', זה מה שמעסיק את טורי הרכילות. האם תשפיע עליה גיסתה ליידי דיאנה שהיתה לדוגמנית הכי טובה של האופנה הבריטית ושהיא ידידתה הטובה של שרה. בינתיים, הן עשו סיבוב־קניות אצל האנשים שמלבישים את דיאנה, מעצבי־האופנה ברוס אולדפילד וויקטור אדלשטיין, ושרה קנתה מהם כמה מערכות־בגדים, דווקא מוכנות, ישר מהקולב ולא לפי הזמנה, כמו שניתן היה לצפות. את המערכת שלבשה באירושין, תפר לה מעצב לא־ידוע בשם אליסטר בלייר, שאצלו עובדת סוזנה קונסטנטין, שהיא חברתה הטובה של בתה של הנסיכה מרגרט, דודתו של הנסיך. היא זו שעשתה את ההיכרות בין דיאנה לשרה, שהציגה אותה לפני גיסה הנסיך. התגלגלות ככה זה בבתי־מלוכה.

מה שברור, זה שהרבה מעצבי אופנה משחיזים את המספרים ומחכים, מי יהיה המאושר שילביש את הכלה. הם זוכרים איך, בן־לילה זכה זוג מעצבי אופנה לא־ידועים, ליזה ודיוויד עמנואל, לפרסום עולמי, כשתפרו לנסיכה דיאנה את שמלת הכלולות. מאז הם מלבישים את היפות והעשירות של אנגליה, בשמלות־ערב מפוארות. ומה על שמלת הכלולות של ליידי שרהז

נכון לעכשיו, הזוכה המאושרת בתחרות, היא תופרת בשם לינדקה סיראק. שימו לב, לא מעצב־אופנה מפורסם, אלא תופרת, שיש לה סאלון בביתה בסימטה לונדונית קטנה. הדובר של בית־המלוכה, לא הכחיש וגם לא אישר אבל, לדברי כמה מקורות יודעי־דבר נראה, כי לינדקה, ששרה פרגוסון כבר תפרה אצלה כמה בגדים בעבר, היא שתופרת את השמלה, מאחורי הוילונות הכהים של הסאלון שלה. בית המלוכה אינו מגלה את הסוד, אולי משום שיודעים, איזה מאמצים מוכנים אנשי־התיקשורת לעשות, כדי להשיג את פרטי השמלה, לפני יום החתונה, ב־23 ביולי.

לינדקה סיראק, היא בתו של מהנדס פולני, שהגר לאנגליה. אמה היתה אנגליה והיא התחנכה באחד מבתי־הספר הטובים, לבנות בלבד. היא לא למדה בקולג' לאמנות, שם לומדים עיצוב־אופנה, כי לדבריה „האווירה נראתה לה מתירנית מדי". על כן, לקחה כמה קורסים וכשהתחילה לתפור בביתה, הגיעו אליה כל החברות העשירות מבית־הספר. ובעקבותיהן, גם שרה פרגוסון. בגד עולה אצלה 600–900 דולר ואת הסגנון שלה מתארת לינדקה כ„סקסי־אלגנטי". יותר מזה היא לא מוכנה לספר. ■

איפור קייצי בגווני תבלינים

אני יודעת כמה נשים מחליפות את צבעי־האיפור שלהם מחורף לקיץ ולהיפך. במחירים העכשויים של תכשירי־האיפור עלול „רמונט" כזה לעלות סכום ימה. אבל יש משהו בשינוי גוון של שפתון או צללית־עינים שעושה טוב להופעה ולהרגשה של התחדשות, לא רק בבגדים – גם בפנים.

„גאלרי", הוא שמו של האיפור החדש של „הלנה רובינשטיין", שמתחלק לשני איפורים: לשעות היום – איפור בגווני תבלינים, שמשתלבים זה בזה והולכים טוב עם גווני הבייז' והחקי של בגדי הסאפארי וה„זכרונות מאפריקה". לשעות הערב מיועד ה„הרמוני גרפיק" (בשקופית), שילוב של גווני־אדמה, מייק אפ בגוון בייז', סומק, „קיוביסט פינק", שלישית צלליות בגווני כחול, צהוב וירוק „גולדפינגר", שפתון ולק, בגוון כתום „טנדר פלימס". ■

	המחיר לצרכן	המחיר במבצע
קמח **אסם** תופח מאליו 350 גרם	~~0.53 ש"ח~~	0.47 ש"ח
קמח **אסם** תופח מאליו 1 ק"ג	~~1.35 ש"ח~~	1.19 ש"ח
קמח **אסם** תופח מאליו עם קקאו 350 גרם	~~0.74 ש"ח~~	0.65 ש"ח

קמח אסם במבצע

קמח אסם תופח מאליו וקמח אסם תופח מאליו עם קקאו בחבילה מיוחדת לתקופה מוגבלת

מתכון לשבועות

עוגת פרורים עם גבינה לבנה

החמרים הדרושים:
1 חבילה מרגרינה, חצי כוס סוכר, 1 שקית סוכר וניל, 1 ביצה, 1 חבילה קמח אסם תופח מאליו.

מילוי:
1 ק"ג גבינה לבנה. 6 כפות אבקת אינסטנט פודינג אסם בטעם וניל, 4 כפות קמח אסם תופח מאליו, 1 ביצה, 1 כוס סוכר, קליפת לימון מגוררת, 50 גר' צימוקים.

הוראות ההכנה:
לערבב את כל החומרים של הבצק עד שיתקבל בצק אחיד ולהכניס למקרר למשך כ־½ שעה. לערבב היטב את כל החומרים של המלוי. לחלק את הבצק לשני חלקים. במחצית האחת לרפד את התבנית בגובה של ½ ס"מ ולשים עליו את מילוי הגבינה. את המחצית השניה לגרד במגרדת גסה על גבי המילוי עד שהפרורים יכסו את כל השטח. לאפות בחום בינוני במשך 30 עד 40 דקות.

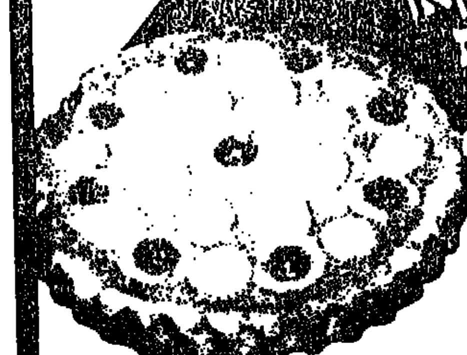

מתכון לשבת

עוגת פירות

החמרים הדרושים:
75 גרם מרגרינה, 6 כפות סוכר, ½ קליפת לימון מגוררת, 2 ביצים, ½ חבילת קמח אסם תופח מאליו, 2 כפות חלב.
ציפוי 1: ½ חבילה אינסטנט פודינג אסם בטעם פירות, 1 כוס חלב קר.
ציפוי 2: 1 חבילה ג'לי בזק אסם לפי הטעם, 2 כוסות מים רותחים.
קישוט: 500 – 700 גרם פירות טריים או משומרים.

הוראות ההכנה:
לערבב את המרגרינה עם סוכר וקליפת לימון מגוררת, לחוסיף את הביצים אחת אחרי השניה ולהמשיך להקציף. לחוסיף קמח אסם וחלב לסרוגין. לאפות בתבנית עגולה (בקוטר 26 ס"מ), בחום מהיר במשך 25 – 20 דקות. להכין אינסטנט פודינג אסם בטעם פירות עם חלב קר, לפי הוראות ההכנה שעל גבי הקופסה, ולצקת על הטורט. להמתין עד שמתקרש ולשים פירות שונים כגון: תות שדה, בננות, פלחי תפוזים, אפרסקים משומרים. לצקת על הפירות ג'לי בזק אסם, ולהכניס למקרר למשך חצי שעה. להוציא את הטורט מהתבנית. אפשר לקשט גם עם שמנת.

פרסום ורד

רבבות עוגות מצליחות יום יום עם קמח **אסם** תופח מאליו

אסם זה טוב - זה

בן-טל BT

יצרני רהיטים בסיגנון כפרי מודרני

מבצע! הנחות והסדרי תשלום מיוחדים לרגל הפתיחה

12 שנות עיצוב וייצור רהיטים
באיכות מעולה וממיטב החומרים

**פתחנו ומעתה אנו לשירות
הקהל גם באולם התצוגה והמכירה
החדש ברחובות
רחוב הרצל 187 (מול המשטרה)**

ראשון לציון — אזור התעשייה החדש, רח' ההגנה 36 (ע"י גלי)
ירושלים — "לובי", אזור התעשייה תלפיות.

בואו להרים עמנו כוסית בפתיחה החגיגית במוצ"ש 7.6 בשעה 19.00
נא ראו הזמנה זו כהזמנה אישית.

לרהיטי "בן־טל"
בהצלחה
עילית בדי ריפוד
וילונות מובחרים
שלוש קומות תצוגה
ת"א רח' הרצל 37 טל' 836716. 821943

לרהיטי "בן־טל"
שאו ברכות לרגל פתיחת
הסניף החדש ברחובות
חנותנו בע"מ
בדי וילונות • בדי רפוד • רהיטים
הנציגים בישראל של:
Texunion jab
רח' גרוזנברג 17 ת"א
טל' 656952, 659216, 659528

לרהיטי "בן־טל"
איחולי הצלחה לרגל פתיחת אולם
התצוגה החדש
מרפדית ע.ע. עצמון
רח' בנבנישתי 5 ת"א
תצוגה: רח' הרצל 57 ת"א טל' 03-823816

לרהיטי "בן־טל"
עלו והצליחו
"מזרוני רץ"
שיווק מזרונים, כריות וחומרי ריפוד
רח' השוק 40 ת"א טל: 839997, 839074

לרהיטי "בן־טל"
ברכות ואיחולי הצלחה לרגל פתיחת
אולם התצוגה החדש
"גרין קארד" ישראל בע"מ

לרהיטי "בן־טל"
מיטב הברכות לרגל פתיחת אולם
התצוגה החדש
טל סטור
מרכז האופנה לכל המשפחה
רח' ההגנה 36, א. תעשייה חדש
ראשל"צ (ע"י גלי)

לרהיטי "בן־טל"
איחולי הצלחה לרגל פתיחת אולם
התצוגה החדש
**מברכים:
יוסף גורן
ישראל בן יעקב
ומשפחותיהם**

לרהיטי "בן־טל"
בהצלחה
בימ"ס לפירזול גולדשטיין
הרצל 76 ת"א טל. 826306

לרהיטי "בן־טל"
ברכות לפתיחת אולם התצוגה החדש
**"בדי הדר"
אלכסנדרוביץ'
תל־אביב**

לרהיטי "בן־טל"
מיטב הברכות לרגל פתיחת אולם
התצוגה החדש
בדי ריפוד שמוליק
הרצל 80 ת"א טל. 830512, 827522

לרהיטי "בן־טל"
שפע ברכות
יואב קין בע"מ
חברה למסחר ושיווק עץ ולבידים
רח' מודיעין 30 ר"ג טל' 7514472

לרהיטי "בן־טל"
עם פתיחת אולם התצוגה החדש
עלו והצליחו
חשמ
שיווק בדי ריפוד
וילונות
הרצל 36 ת"א טל' 829881

לרהיטי "בן־טל"
מיטב הברכות לרגל פתיחת
המקום החדש
דני שלום
מכירת כל סוגי שולחנות סלונים
המכירה במקום
רח' הבנאי 27 א. תעשיה חולון
טל: 5593247

להיטי "בן־טל"
שאו ברכות לפתיחת הסניף
החדש ברחובות
עלו והצליחו
אלמוג משה ביטוחים
רח' סוקולוב 36 חולון טל' 884683

לרהיטי "בן־טל"
איחולים לפתיחת אולם התצוגה החדש
ברנט - אלפנט בע"מ
יבוא ושיווק פורנירים ועצים קשים
רח' וסרמן 8 ת"א 810237

לרהיטי "בן־טל"
מיטב הברכות והאיחולים
לובי מכירה ושיווק רהיטים בירושלים
רח' יד חרוצים 16 ירושלים טל' 02-712940

...וגם משרד הפרסום מצטרף לברכות.
מערכת פרסום ויחסי ציבור

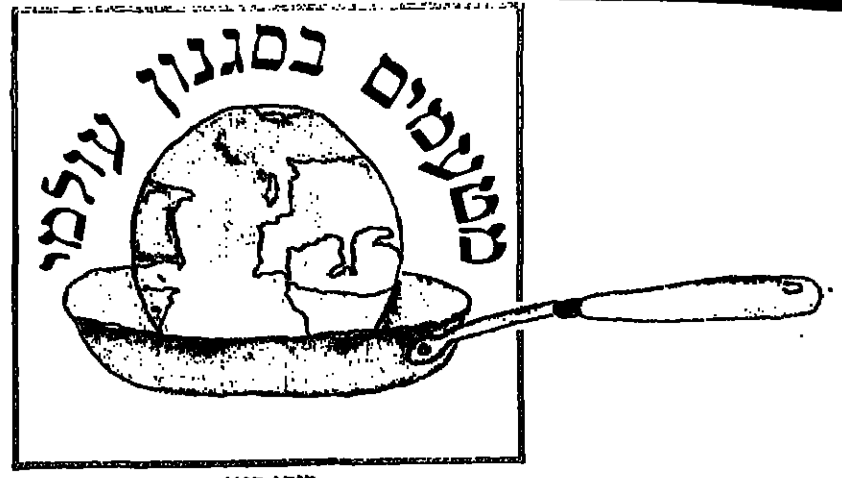

רותי קינן

צונן ומרענן

מרקים קרים הם תשובה הולמת לא רק למזג האוויר המתחמם אלא גם למי שמעדיף שהיה קצרה ככל האפשר במטבח ומתרחק ממנוחים המרמזים על טיפול מסור בתבשיל, כגון „בחישה מתמדת במשך 10 דקות".

למרק הקר היבט מעשי מאוד ש כשמדובר באירוח: לא רק שאפשר – רצוי ולעיתים כמעט הכרחי – להכינו מראש, והגשתו דורשת מהמארח לשלוף את המעדן מהמקרר ולהעבירו לצלחות אישיות בלבד.

רוב המרקים הקרים משתייכים לאגף החלבי של המטבח ולכן יוכלו להתאים במיוחד לשמש מנת פתיחה בארוחה החגיגית של שבועות.

מרק מלפפונים, נענע ויוגורט. מרענן בקיץ

טרטור – מרק מלפפונים / בולגריה

מרק מרענן שאפשר לאחסן במקרר עד שחוזרים מהים. אפשר להחליף את הנענע הטריה בנענע יבשה או בעשבי תיבול אחרים כמו שמיר. גם תערובת של שמיר טרי ונענע יבשה מתאימים. למעדיפים גוון פיקאנטי – אפשר להוסיף מלפפון כבוש מגורר.

חומרים ל־6 מנות

4 מלפפונים, בינוניים
4 גביעי יוגורט
2 גביעי לבן
מלח, פלפל לבן
כף שמן זית
2 שיני שום כתושות
צרור עלי נענע טריים (או שמיר), קצוצים

הכנה:

שוטפים היטב את המלפפונים. פורסים אחת מהם לפרוסות דקות ואת היתר מגררים על מגררת גסה או מערבלים עם חלק מהיוגורט בממחה (בלנדר), למחית חלקה. מניחים את פרוסות המלפפון, את המלפפונים המגוררים, היוגורט והלבן בקערה ומערבבים היטב. מתבלים במלח, פלפל, שמן זית, שום ועלי נענע (שומרים מעט מהם לקישוט). מצננים לפחות שעתיים לפני ההגשה. מגישים בקערות מצוננות, אפשר להוסיף קוביית קרח לכל צלחת. מקשטים בעלי נענע או שמיר קצוצים.

מרק אבוקדו / מקסיקו

מרק שיכול להיחשב ישראלי מאוד ומומלץ לממהרים. שומרי משקל יכולים להחליף את השמנת החמוצה ביוגורט ומי שמעדיפים את השמנת – יכולים ◀

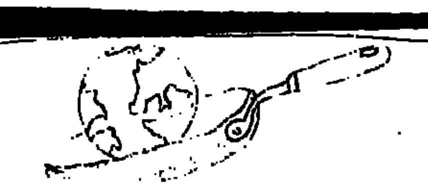

איורים: שאול צמח

להגיש עוד ממנה, בקערה נפרדת, שכל סועד יוסיף לפי טעמו.

חומרים ל־6 מנות:
4 כוסות מרק ירקות (אפשר מקוביות או מי בישול של ירקות)
2 אבוקדו בינוניים, בשלים
כף מיץ לימון
חלמון
½ גביע שמנת חמוצה
מלח, פלפל לבן

הכנה:
מביאים את המרק לרתיחה בסיר בינוני. קולפים את האבוקדו ופורסים ממנו 6 פרוסות דקיקות, מטפטפים עליהן מיץ לימון, לבל ישחירו. את יתר האבוקדו מועכים היטב למחית חלקה ומוסיפים את השמנת והחלמון.

מסירים את המרק מהלהבה ומוסיפים בזהירות ותוך בחישה (אפשר עם מטרפה ידנית) את תערובת האבוקדו. מתבלים ומצננים היטב. מעבירים את המרק המצונן לצלחות הגשה אישיות ומניחים בכל צלחת פרוסה של אבוקדו.

גספצ'ו – מרק עגבניות / ספרד

אין מסעדה בספרד שאינה מגישה את המרק המרענן הזה בווריאציה המקומית. צורת ההגשה המיוחדת, כשהתוספות הנתונות בקערות קטנות סובבות את הצלחת המרכזית של המרק – עושה אותו מעדן אידיאלי לאירוח.

חומרים ל־6 מנות:
2 מלפפונים בינוניים
4 עגבניות בינוניות, קלופות
בצל גדול, קצוץ
פלפלת ירוקה, קצוצה
4 שיני שום, כתושות
2 כפות פירורי לחם או 2 פרוסות לחם לבן ישן, טבולות במים וסחוטות
4 כוסות מים קרים
¼ כוס חומץ יין או מיץ לימון
2 כפיות מלח
4 כפות שמן זית

להגשה:
½ כוס קוביות מכל אחד מהמצרכים הבאים: עגבניות, מלפפונים, בצל, פלפלות ולחם לבן.

הכנה:
מכניסים את כל המצרכים לקערת הממחה (בלנדר) או מעבד מזון. מפעילים לדקה או עד שמתקבלת מחית אחידה. מאחסנים במקרר עד להגשה. בעת ההגשה, מכינים קעריות קטנות ובהן מלפפונים בקוביות קטנות, עגבניות, בקוביות, בצל, קצוץ דק, פלפלות אדומות וירוקות, בקוביות וקוביות לחם לבן קלוי או מיובש. כל סועד מוסיף למנתו מהירקות הקצוצים – לפי טעמו.

מרק דובדבנים / הונגריה

מרק מרענן, בטעם מתקתק חמוץ, שמגישים כמנה ראשונה בארוחה חלבית. אם משתמשים בשימורי דובדבנים, כדאי לרכוש את הסוג המגולען, המתאים במיוחד למטרה זו.

חומרים ל־6 מנות:
3 כוסות מים
כוס סוכר
מקל קינמון
4 כוסות (כ־½ ק"ג) דובדבנים טריים (או צנצנת גדולה דובדבנים חמוצים מגולענים, משומרים)
כף עמילן תירס (קורנפלור)
2 כפות מים
גביע שמנת חמוצה
¾ כוס יין אדום, יבש

הכנה:
אם משתמשים בדובדבנים טריים, מגלענים אותם ומבשלים במים עם הסוכר ומקל הקינמון כ־40 דקות, עד שהם מתרככים. לצנצנת שימורים יש להוסיף 2 כוסות מים וחצי כוס סוכר בלבד ולבשל, על להבה נמוכה כ־10 דקות. מסלקים את מקל הקינמון ובוחשים את עמילן התירס ב־2 כפות מים. מוסיפים, למרק הרותח ומבשלים 2 דקות תוך בחישה, עד שהמרק מתעבה. מצננים היטב. לפני ההגשה, מוסיפים למרק את היין ואת השמנת ומערבבים.

גספצ'ו – צלחת מרכזית והקעריות הנילוות

מדף ספרים

כל כך הרבה יתרונות צפונים בקופסה אחת מלאה עוגיות מעשה בית – עד כי ממש מותר למנותם. אולי משום כך יש לברך על הצטרפותו של ספר חדש, במתכונת אלבומית מהודרת, הנושא את השם „עוגיות" [illegible] העמוס לעגמתו של ספרי [illegible] הספר, מסדרת „כנרת לבית ולמשפחה" תורגם ע"י זאב קרן מ„הילטון" תל אביב [illegible] על־ידי עירית [illegible] הוא כולל מבחר מגוון של עוגיות מסורתיות, מעוצבות, לאירוח, עוגיות קלות הכנה שגם ילדים יכולים להכין ועוגיות מעוטרות בדרך מקצועית שתשמח בעיקר את הטף.

בספר אפשר למצוא גם הנחיות כלליות לעיצוב ולאפיית העוגיות, רשימת ציוד וחומרים והסברים על דרכי אחסון והגשה. אחת המומלצות בספר היא להגיש עוגיות כמתנה, כשבאים להתארח אצל ידידים. רעיון יפה והסכמתי אבל מי שמתעצל – יוכל להביא את הספר.

מתוך הספר הוצאנו מתכון לבצק חמאה בסיסי לעוגיות, שממנו ניתן לאפות כ־30 עוגיות חמאה טעימות. אפשר להשתמש בו כבסיס ולהוסיף גיוונים.

בצק חמאה יסודי לעוגיות

חומרים:
200 גרם חמאה או מרגרינה, בחום החדר
¾ כוס סוכר
ביצה
[illegible] תמצית וניל
[illegible] כוסות קמח
[illegible] כפית אבקת אפייה

הכנה:
מקרימים את החמאה עם הסוכר, הביצה ותמצית הווניל לקרם קליל ואוורירי. מוסיפים את הקמח ואבקת האפייה ומעבדים לבצק. אפשר להשתמש בבצק מיד או לעוטפו ולהקפיאו לתקופה ארוכה. קורצים מהבצק 30 עיגולים, משטחים אותם מעט ומניחים במרחק מה אלה מאלה, על תבנית אפיה שטוחה. אופים בחום בינוני־גבוה (190 מעלות) 10־12 דקות ומצננים על השיש. ■

מרק דובדבנים חמוץ מתוק עם ניחוח הונגרי

חדש
למה טונה?!

יש הרבה סיבות טובות לאכול דגים בכלל וטונה בפרט. הדגים, כך קובעים מחקרים אחרונים שפורסמו בארצות הברית, מסייעים לשיפור הערנות והזיכרון, למאזן הסידן בעצמות, לבריאות העיניים לריפוי דלקות בגוף. דג הטונה המצוי בשפע בארצות הים התיכון, מכיל יותר חלבונים מדגים אחרים ובארץ אפשר להשיגו בכמויות קטנות בחנויות המזון והרבה מאוד – בשימורים. חברת „מן", שהיא החברה הגדולה בישראל בתחום שימורי הדגים, הוציאה לאחרונה לשוק שני מוצרים חדשים: טונה נאש וטונה דאייט.

למעשה, היו שני מוצרים דומים לאותה חהברה (טונה בשמן וטונה במיץ טבעי) אבל האריזה החדישה טומנת בתובה גם גישה שונה ומירקם אחר לאותה הטונה.

שני המוצרים החדשים נושאים שמות המעידים על זיקתם הבלתי מתפשרת לתוצרת חוץ. מחירם, לפחות לזמן הקרוב, כמחיר הטונה המיובאת – כ־6.6 שקל לשלוש קופסאות. היצרנים טוענים, כי המחיר שאושר להם גבוה בהרבה, ומחיר אריזה של שלוש קופסאות (רק כך הן משווקות) הוא מחירן המאושר של שתי קופסאות בלבד. האריזה המשולשת כוללת גם חוברת מתכונים, המדריכה מה אפשר לעשות עם הטונה של „מן".

למי שלא חושש להשמין, הרי אחד המתכונים שעליהם ממליצים ב„מן":

רוטב טונה לספגטי

חומרים:
1 חבילה ספגטי מבושל במי מלח ומעט שמן

לרוטב:
קופסה טונה „נאש"
בצל קצוץ דק
כף רסק עגבניות
כוס עגבניות חתוכות לקוביות
½ כפית אורגנו
2 שיני שום כתושות
2 כפות שמן
מלח, פלפל שחור
כף פטרוסלינון קצוץ
כוס מיץ עגבניות

הכנה:
מאדים את הבצל עם השום בשמן, מוסיפים עגבניות ורסק עגבניות, ממשיכים לטגן ומוסיפים את הטונה המסוננת והמפוררת ולבסוף את התבלינים ומיץ עגבניות. מבשלים עד לרתיחה. מגישים על ספגטי חם ומעטרים בפטרוסלינון קצוץ. ■

עם קינג את מלכה בבית • פאר תוצרת שבדיה

להשיג בחנויות החשמל המובחרות, שקם ומת"מ.

יבוא ושיווק מיני ליין בע"מ, הרואה 6 רמת־גן טלפון: 728116, 03-728115

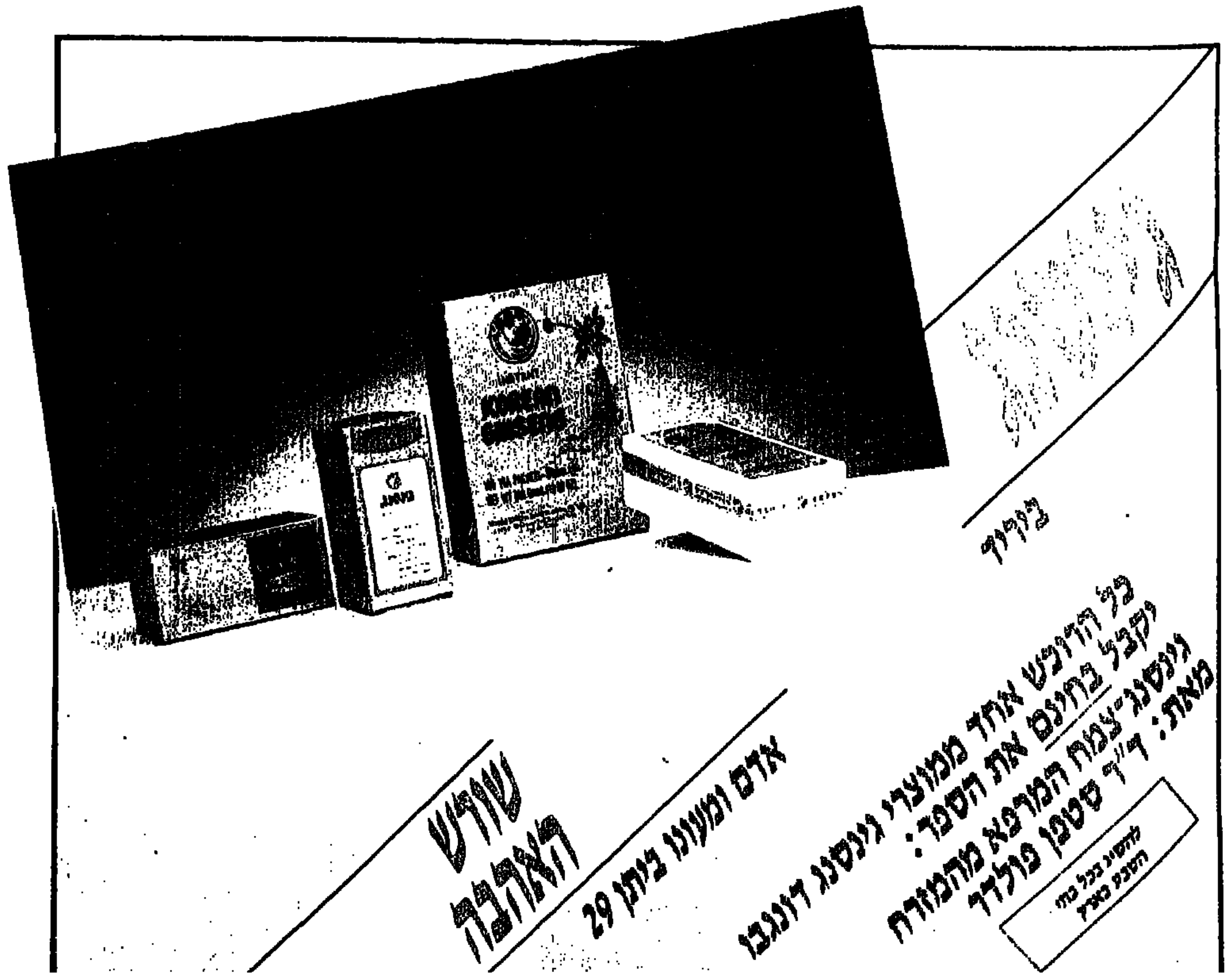

כל מיני

נורית נרצקי

איך לא לשבור את הכוס

מגש מיוחד עם גדר

עכשיו, כשהקייץ בא, המקרר והברז עובדים שעות נוספות.

מיכלי הסודה, הבקבוקים והכוסות מתרוקנים ומתמלאים במהירות מפתיעה. ואם בדיוק עכשיו מחפשים מתנה פרקטית שמתאימה לעונה, זה הזמן לקנות מגש מיוחד לכוסות. מגש כזה, שגם כשהילדים רצים איתו מהמטבח למרפסת ובחזרה, אין סכנה שכוס תיפול או תתנדנד והמשקה יעלה על גדותיו ויגלוש. כי למגש הזה יש „גדרות" ברזל התומכים בכוס מכל צדדיה.

המגש, עשוי מתכת צבועה, מתאים לשש כוסות גבוהות. תוצרת איטליה („סוואנה"). אצל „אלמור", סוקולוב 40 רמת השרון, אפשר לקנות ב-28 ש"ח.

מתנה לכל סועד

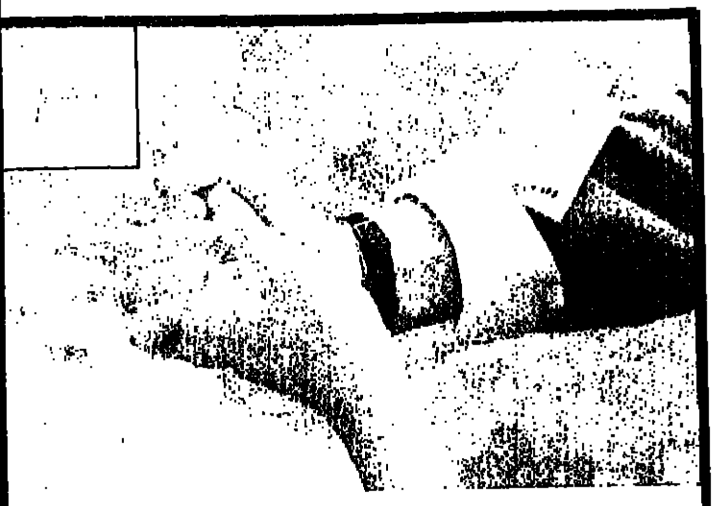

איך חוגגים יום הולדת 50 של מסעדה? שמוליק כהן, בעל המסעדה שאוהדיה, ידידיה ומעריציה בארץ ובעולם הכתירוה כמסעדה היהודית הטובה ביותר, החליט לחגוג כל השנה. „במקום מסיבה, אני נותן פרסים, מתנות קטנות, לכל אחד משהו שמתאים לו. לבנקאים ולאנשים מבוגרים, לדוגמה, אני נותן זכוכית מגדלת מפלסטיק, שיהיה בכיס למקרה הצורך". יש מי שמקבל אצלו מחזיק מפתחות שעיצב הצייר וישניאק במיוחד לרגל המאורע, ויש מי שמקבל מחזיק מיוחד ל„ג'וקים". נשים, רופאים ופרופסורים מקבלים חבילה קטנה של דפי סבון חד־פעמיים, „שיהיה, ברגע שצריכים לרחוץ ידיים, גם במקום שאין סבון".

ידידים מוזמנים להרמת כוסית, ורבים מעדיפים את משקה הבית – וודקה־לימון. „את זה למדנו מההורים. כמו גם את הכנת הדגים והכבד הקצוץ וסלט הביצים". ובעניין שומן האווז והגריוועלעך, אז, כמו שאומר שמוליק, „כל אוכל שמן זה טעים. קלוריות וכולסטרול אנחנו לא מוכרים פה". וכשהוא צריך לעשות דיאטה, הוא משתדל לאכול כך שאף אחד לא יראה. כי שמוליק, 58, אוהב לאכול טוב וכמו שכתוב על אחד מכרטיסי הביקור שלו, יש אהבה כנה אחת בעולם – אהבת המזון. „אני אוהב לאכול כל מה שאני מכין, בשביל זה אני נראה טוב. הסוד האמיתי של הבישול זה לעשות הכל עם הלב. אם אין לי אותו רגע חשק להכין משהו מסויים – אני לא מכין, אחרת זה לא יוצא טוב. כמו צייר, צריך השראה, שבאותו רגע יהיה לי את הטעם. וצריך סבלנות. כל יום זה יום חדש וכל יום אני מבשל את הדברים כאילו בפעם הראשונה. טועם וטועם עד שזה בא לטעם שלי."

כשייצא לפנסיה, אולי יכתוב את סודות המטבח שלו בספר. בינתיים הוא מוכן לומר לי איך מכינים סלט אננס („זה מהדברים שאנחנו הוספנו, הורי לא הכירו את זה"). מסננים אננס מקופסה. מערבבים מיונז עם מעט מהמיץ, מוסיפים טיפה שמיר או פטרוזיליה ואחרי יום מתחילים לאכול. ב-19.1.1936 פתח אביו את המסעדה. כיום גם ביתו וחתנו עובדים במקום. לגבי העתיד אין לשמוליק תכניות הרחבה. „אני מעדיף להיות איש קטן עם הרבה זמן מאשר איש גדול בלי זמן". ■

שום במרתף

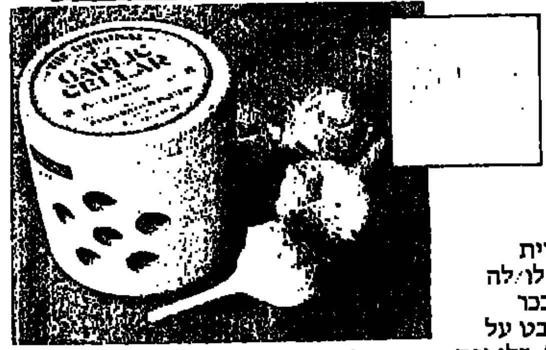

אידיאלי לחובבי הירק החריף

מחפשים מתנה מקורית לעקר/ת בית שיש לו/לה הכלי? לכו ל„טולמנ'ס" (ככר המדינה, ת"א) והעיפו מבט על כלי הנקרא „מרתף שום". כלי יפה, עגול, עם מיכסה, עשוי טרה־קוטה (חומר), שאחת מדפנותיו מחוררת; החורים האלה הם פתחי האיוורור לו זקוק השום. הם יאפשרו לאוויר להיכנס אבל לא יחשפו את השום לאור.

בקיצור, יעניקו לו תנאים אידיאליים עד שיגיע יומו ללכת בדרך כל שום. תוצרת אנגליה (הנרי ווטסון פוטרי), מתנה נהדרת לחובבי שום. ■

כלי פלסטיק להפשרת בשר

ניקוז למיצים מיותרים

בבוקר, לפני שרצים לעבודה, מוציאים את הבשר מהפריזר ומניחים בקערה, שיפשיר בניחותא. אחרי הצהרים, כשחוזרים מהעבודה, יש בשר מופשר, שוכב במי־אפסיים וכתמי דם מלכלכים את השיש או את תחתית המקרר. ב„אלמור" (ה' באייר 52, ת"א), מצאתי כלי הפשרה שמצא חן בעיני. כלי פלסטיק מלבני, המורכב משלושה חלקים. את העוף, הבשר או הירקות הקפואים מניחים על מסננת, המתלבשת על החלק התחתון של הכלי, ומכסים במיכסה המחורר. האוכל מפשיר לאיטו והנוזלים המיותרים מתנקזים בקערית התחתונה, מבלי שיחזרו וירטיבו את האוכל. המיכסה המחורר מאפשר איוורור (ומונע זבובים וכל השאר, כשמפשירים מחוץ למקרר). הכלי יעיל ונוח גם לייבוש פירות וירקות אחרי הרחצה. שני החלקים העליונים יכולים לשמש גם כמסננות רגילות והחלק התחתון, כקערית למטרות שונות. הצורה המלבנית מאפשרת איחסון נוח במקרר ובארון.

תוצרת בוכשטיינר, גרמניה. נמכר בשני גדלים. המחיר – 27 ש"ח לכלי גדול, 18 ש"ח לקטן. ■

משקפי העונות

המשקפיים האלה מיועדים למי שאוהב לצאת לסאפארי. לא בג'ונגל של רמת־גן אלא בסוואנות של אפריקה. הם טובים גם למי שיש לו כסף וחשק לבלות חופשות באתרי סקי אופנתיים ובכלל, למי שהש"חים מצויים בכיסו. כי מחיר המשקפיים האלה 145 ש"ח. וזה לא מעט.

הסטוץ של המשקפיים האלה אינו טמון רק בשם היצרן האופנתי („קארֶרה"), אלא גם בעובדה שלכל זוג משקפיים יש שני זוגות עדשות, שקל מאד להחליף אותן: זוג למזג אוויר קייצי רגיל וזוג שני לאור המדבר ולבוהק השלג. חופשה נעימה. ■

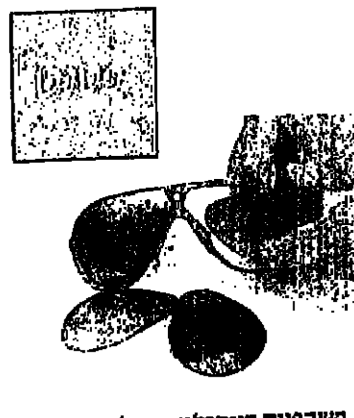

משקפיים דו־תכליתיים. לסאפארי ולסקי. וגם לסתם שמש־קיץ.

אסתר אורלשטיין – קופנהאגן

האם המלך טפש?

„אני מעדיף נשים ללא בגדים" אמר קארל גוסטאב מלך שוודיה – והממלכה רעשה. הוא מספק בתדירות סיבות טובות לנשות ארצו לרגוז עליו.

עכשיו, כשמלאו לו ארבעים, חדל סוף־סוף מלך שוודיה להתהלך עם ידים בכיסים ולישרוק הפוכני. הגיל כמעט ואינו ניכר על המלך קארל גוסטאב ה־16 הנראה כנער לכל דבר. אך השנים, הפכו את הבן הסורר של שוודיה, ...

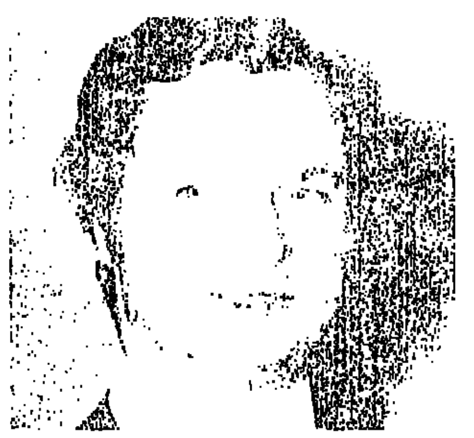

„קארל גוסטאב, מלך שוודיה: נשים בתפקידי מלכות הן, ממש, מסוכנות. הן מבלבלות את העניינים בשל התינוקות, הכביסה והחיתולים, ואם עולה בידן להצליח בתפקיד, הרי הדבר נעשה על חשבון הבית והילדים".

לפני שאתם שולחים הזמנות לחתונה...

אתם מתחתנים. מזל טוב!
"דניש פלוס" מציעה לכם את שיטת ה-WEDDING LIST,
המקובלת בעולם, כדי שתקבלו את המתנות שתאהבו במיוחד.
בואו לאחת מחנויות "דניש פלוס" הקרובה לביתכם, ונוכל לבחור יחדיו
מתוך מגוון גדול של דברים יפים, שהבאנו במיוחד עבורכם מחו"ל:
ממתנה בשווי 10 ש' ועד למערכת האוכל היוקרתית ביותר ...
עכשיו אפשר לשלוח את ההזמנות ...

DANISH PLUS

Wedding List

הקירוי המתנפח במרכז הספורט באזור.

הכיסוי מתנפח לדיסקוטק בהרצליה.

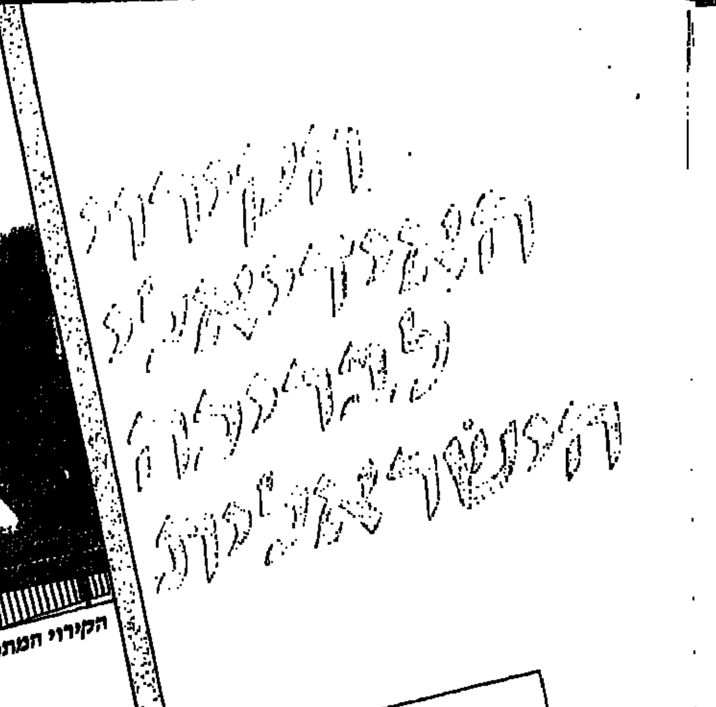

■ כיסוי מתנפח נתמך אוויר.
■ בחודשי הקיץ נשארים המרחבים ללא פגיעה בנוף הטבעי. מחיר נמוך בהשוואה לכל צורת קירוי מקבילה שנותנת את אותם מרכיבים. הקירוי המתנפח הדו־שכבתי חוסך באנרגיה, החום נשאר בחלל הבריכה וכך נשמרת הטמפ' בערך שווה בין מי הבריכה והחלל. כמו כן מותקן ציוד שמאפשר הכנסת אוויר חם לפי דרישה.
■ חדיר לאור בצורה טובה ביותר, אינו דורש תאורה ביום כלל. ניתן להקמה במפתחים רחבים ביותר ובשטחים של עד 10 דונם. ע"י סחרור אוויר מקטין הקירוי את ריח הכלור.
■ כל המערכות בקירוי המתנפח אוטומטיות ודורשות מעט מאוד תחזוקה שוטפת.
■ כולל מערכות תאורה משלו.
■ מאושר לפי תקנים בינלאומיים.
■ עומד בפני רוחות עזות ביותר.
■ מוקם ומפורק ע"י החברה בכל עונה תוך יום עד יומיים.
■ התחייבות להספקה עד 70 יום וביצוע כל העבודות כולל הנדסה, בניה, חימום מים ומערכות.

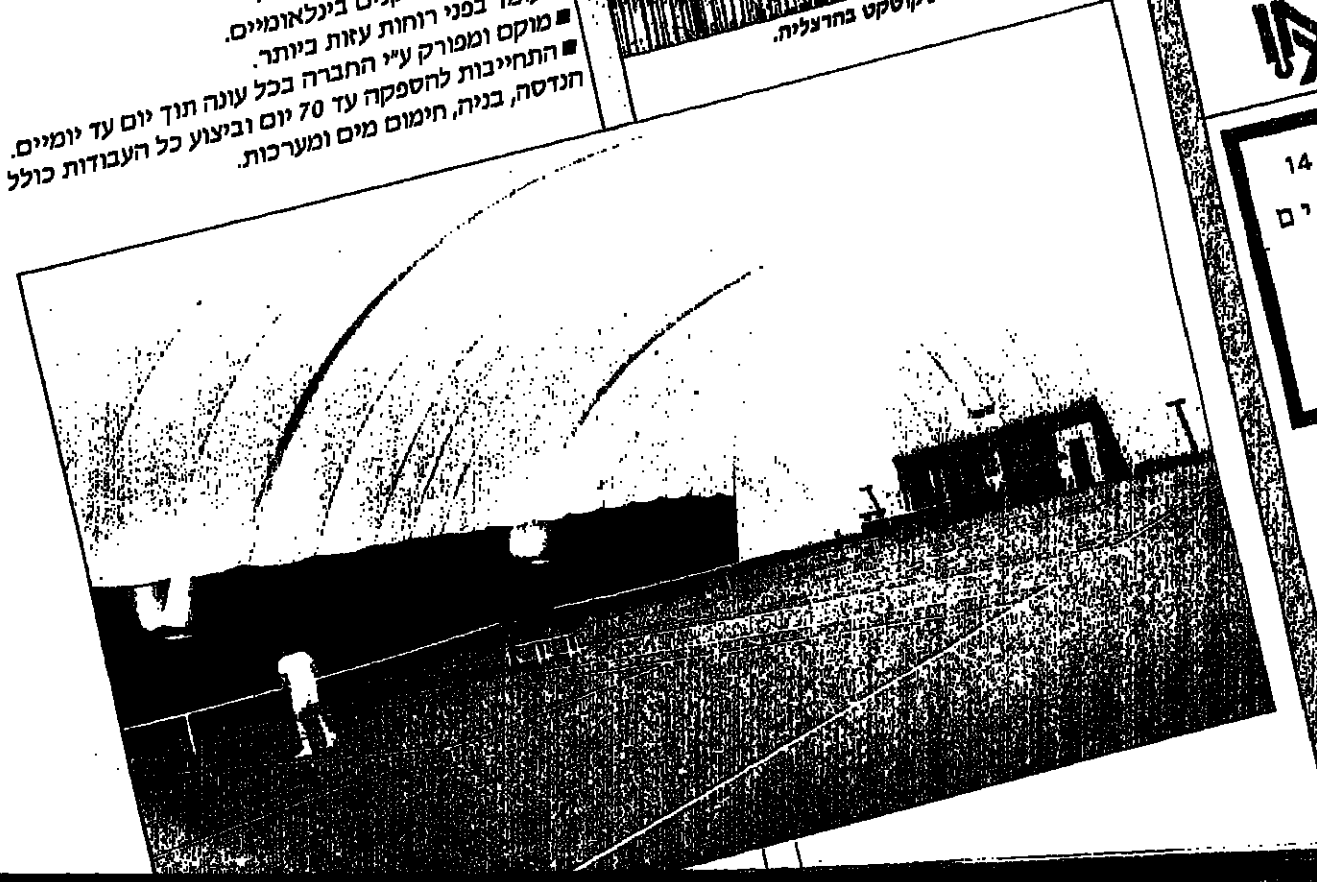

רח' דב 14
גבעתיים
52503
טלפונים:
728232,
732928

איברהים חולם על גירושין

יוסף צוריאל

כעת אני כבר יודע שהוא רוצה להסתייע בי. צעיר כל כך. אומלל כל כך. ובלבו שאיפה: להיפטר מהנערה שאביו העמיס עליו, לפני כשנה וחצי, במחיר של אלף דינר. חיפש עבודה. ליום. לשבוע. עמד ברחבה שממול לשער שכם. עם ג'ינס ונעלי התעמלות. ועם זיפי זקן של נער. וביניהם שתולים פצעי בגרות. זכר מה שעבר בחטף. כעבור שעה היה על הסולם. הוריד וילונות. קירצף חלונות. בצהריים היה סיפור חייו מונח לפני. סיפור טרי. רוטט. ספוג מבוכה. וחוסר אונים.

חזר הרבה פעמים על המלה כפיה. דיבר על אשה זרה בבית. והתכוון לעובדה שאביו הכריח אותו להינשא. אמר לו: אני זקן. אני חולה. אתה בן זקונים שלי. עליך להתחתן. עם בת אחות דודתך. הנה שני החדרים שהקציתי לך בבית. תרצה – תוסיף לך מטבח נפרד בחצר. לימודים לא נחוצים לך. אתה כבר יודע קרוא וכתוב. עבודה תמיד תמצא. אתה צעיר. אתה בריא. ואלוהים גדול.

ישב בשולי הספה. אצבעות ארוכות לפתו ספל קפה. סיפר שאצלו בבית הכל שונה. אין הרבה רהיטים. יש סדר אחר. אבל התקרה יותר גבוהה. הרבה יותר גבוהה. ויש יותר אור. ומהחלון רואים את ההרים היורדים לים המלח.

בזהירות גלש לחיי המשפחה שלו. כבר סיפר לי בדרך את מה שהוא כינה „צרה גדולה". שהיא אשתו. כעת יש לו זמן לפרט. ריבר עליה בזילזול. ואני הערתי לו שאולי זה לא מכובד שכך ידבר על מי שיצטרך לחיות אתה הרבה שנים. והוא, בפזיזות של ילד, הבהיר לי מיד, שזה לא מה שיקרה, כי כבר החליט שהיא לא בשבילו. ואפילו אמר לה. והיא שתקה. אחר כך הודיעה לו שלא תספר לאביה. כי אם ישמע יתרגז מאד. ומי יודע למה הוא מסוגל.

הכריז על עצמו כנער שנשבה בידי אשה שהיא צעירה ממנו בשנה. אבל משהו חשוב הספיק ללמוד, כבר בחודש הראשון לנישואיו. חבר, מבוגר ממנו, שירע שאלה היו נישואי כפייה, הדריך אותו איך לקיים יחסי מין מבלי להסתבך בהריונות. ומה שלמד ימים ספורים לפני החתונה, העביר לאשתו בשיעור מרוכז, כבר בלילה הראשון של החתונה. ומאז שיטת הכדורים פועלת. ואין הריון.

כדורים יש וכדורים יהיו. אהבה אין. מצידו, כלפי אשתו. אמר זאת לאביו, סיפר לאמו, לשני אחיו המבוגרים ממנו, נועץ באחותו שכבר יש לה שמונה ילדים, וכולם לא מבינים אותו. חושבים שמשהו לקוי אצלו. אחד האחים הציע שיילך לרופא. שיבדוק: אולי אינו מתפקד כגבר. או שלא תפס את הפרינצים של חיי משפחה.

לא צחק להם בפנים. שמר על כללי הנימוס. אבל לחבר טוב שלו, זה שקנה עבורו את קופסת הגלולות הראשונה נגד הריון, סיפר שהוא לא נמשך לאשתו, שהיא לא יפה בעיניו, שבקושי יודעת קרוא וכתוב, שהוא לא מוכן לפסוח על תקופת הבחרות, בלי אשה, בלי דאגות, בלי התחייבויות.

מישהו מהמשפחה אמר לו שזה קצת מאוחר. קביעה כזו הרגיזה את הנער הנשוי היושב כעת מולי. ומאדם זר, שאצלו הוא עושה עבודות נקיון, הוא מבקש שיסכים אתו. רגעים של הפסקה, בין טילטול שטיח במרפסת, לבין קירצוף תריס מפלסטיק, ועבורו זה הזמן המתאים לשמוע חוות רעה שתהלום את צרכיו. ולצורך זה הוא מוכן לאמר שאני משכיל, יודע את שפתו, מבין אותו, ורוצה לעזור לו.

פרש את המחמאות האלה כדי לרפד בקשה אחת שממנה לא ירפה. כבר ברק את השטח בסביבתו הטבעית. והשתכנע שלא לאורך ימים יוכלו הוריו והורי אשתו לכפות עליו את הנישואין. עכשיו הוא מוכן לוותר על הכסף שאני אצטרך לשלם לו. העיקר שאמצא לו עבודה שתאפשר לו חסכון של אלף דינר.

תושב במונחים של שנה. זה הזמן שהוא עדיין מסוגל להחזיק את אשתו מבלי שתיכנס להריון. זו גם תקופה סבירה לעמוד בתנאי, שחתם עליו ערב החתונה. התחייב, שאם יגרש את אשתו, ישלם לה את הסכום הזה. ומלבד זאת היא תהיה רשאית לקחת אתה את מטלטליה וכלים אחרים מהבית שתבחר בהם.

אוסף של עובדות ושל הערכות שכבר הספיק להניחית עלי, ואני בסך הכל חפשתי בחור שיעזור בניקוי יסודי של הבית, ערב חג הפסח. מרגיש כמו קרוב משפחה, עם כל גילוי הלב המתחייב מכך. לצורך זה בכלל לא רע להסתייע בעובדה, שהוא נקרא איברהים, וזה כידוע האב התנכ"י המשותף לו ולי. ומה עוד דרוש כדי שנהיה ידידים.

בשלב הזה, עניני הנקיון הופכים לדבר מישני. איכשהו יעשה את העבודה ויחזור, כל חצי שעה, על הקביעה שהבית בכלל לא מלוכלך, ולמה היה צריך להביא אותו, וסתם לבזבז כסף. ואגב כך ישלב נתח, ועוד נתח, ממה שקורה אצלו בבית, ויכרוך כל מה שלא מוצא חן בעיניו, באשתו המסכנה, שעדיין אני לא מכיר, אבל כבר הבטחתי: אכיר אותה. אם לא באותו יום, אז בעוד שלושה ימים.

העביר שש שעות בין מים לסבון, ולפני שעזב את הבית, בתום יום העבודה הראשון, שלף מסרק מהכיס האחורי, העביר אותו על הבלורית. אחר כך הדליק סיגריה, אמר שהוא הולך לחברים, לא הביתה, ורק בערב יגיע לאשתו.

כל כדי להוכיח את אמינות הגירסא שלו, ביקש שאראה במו עיני את האשה שהוא רוצה לגרש. היה משוכנע שיהיה די במבט אחד כדי שאומר לו: ואללה, אתה צודק.

סיים עוד יום עבודה, ושוב מסרק בשיער, וסיגריה דולקת, אך הפעם הוא במכונית שלי, ואני הנהג שלו, ושנינו בדרך אליו הביתה. וגם אם כבר דיבר מספיק על אשתו, רצה להספיק לדחוס עוד הערות משלימות, לפני שנגיע לפתח הבית, לפני שיהיה מאוחר.

נסיעה של עשר דקות, שכמוה כחציית עולמות כל כך שונים. וכמו גבר, בעל בית ובעל מעמד, במתכונת הנהוגה בחברה הערבית, יצא מהרכב, ובצעדים מרודים הגיע לדלת מעץ, שירית ברזל רותמת אותה לקיר. זה בית אביו, שנבנה בשלבים, וכעת יש לו בו חלק. לא בקומה העליונה ולא בחזית. מאחור נמתח שביל המוביל לבקתה שהוצמדה לבנין, והיא חצויה לשנים. שני חדרים: האחד משמש חדר שינה, השני חדר אורחים.

המראם איננה. אבל היא תהיה, מבטיח הבעל. ובינתיים מספיק לאמר לי, במין כושה כזו, שהוא לא היה נשאר בבקתה הזו אפילו יום, עם האשה שאינו רוצה בה, אבל בכור האב, כן בכור האב, רותם אותו למקום. וכדי שלא יהיה ספק, שואל, וחוזר ושואל: אתה מבין? מבין הה?

הרעשים שנשמעו בחוץ היו ההוכחה הניצחת שהגברת הגיעה, וכמו שהוא רצה, ולפי החינוך שקבלה, לא נכנסה לחדר שבו ישבנו. השמיעה קול, מין ציוץ כזה, והמארח ניתר, יצא אליה, וחזר עם מגש, ועליו שני ספלוני קפה, ושתי כוסות מים.

לגמנו מהקפה. עם השקט. וחוסר הנוחיות. ועם הסיטר שכבר אני יודע. אבל גם לסבל יש גבול. לא רק שלו. גם שלי. אמרתי מלה טובה על הקפה וכבר אני עומר והוא לידי ושנינו בדרך החוצה. והאשה אינה בשטח. מתברר שהיא למעלה.

אשה אפשר לבייש. לדבר בגנותה. לנסות להיפטר ממנה. אבל לא קוראים לה לבוא להכיר אורח. ככה זה. ואני יודע שלא נוהגים אחרת. אז צריך לארוב לה בבית הוריו. הבטחתי שאבוא להתרשם. אני גם אצטרך למצוא לבעל עבודה קבועה לחצי שנה, לשנה, לצורך אגירת אלף הדינר, מחיר הגירושין.

והנה היא. נערה חצי כפרית חצי עירונית. שיער שהוא קצת אסוף וקצת פרוע, המטשטש פנים נאות, אבל מוזנחות. עושה רושם כמי שאינה יודעת מהחיים שלה. שותקת. לבושה ברישול. מתנהגת כזרה בסביבה שהיא בת בית בה. עכשיו אני מבין את הנער. אבל הוא רוצה ממני יותר. רוצה שאגיד לו שהאשה שלו זיפת, אכבר זיפת, לא יפה, לא מתאימה לו, שצריך לגרש אותה, מהר ככל האפשר.

רוצה, אבל לא מקבל את מה שהוא מזמין. מזכיר לו את העובדה שאביו עדיין בחיים, והוא לא יתן לבן הזקנים שלו לבזות אותו. שומע. לא מגיב. אני מאיץ בו להגיד איך יתגבר על המכשול הזה. שותק, הולך לאט לידי ולא אומר מלה.

צער, ועוד צער, בשולי שכונה ערבית מוזנחת, והבחור שיש לו עדיין פני ילד, מתקשה להוציא מהפה את מה שהוא חושב. לפני שנפרדנו אמר בגימגום: אבי זקן. אבי חולה. ואני צעיר. הוא עשה את שלו. אני עדיין רוצה לחיות. כבחור. אז אני אחכה. אתגרש רק אחרי מותו. אבל רוצה שיהיה לי הכסף מוכן.

אז יש אשה שאין איברהים רוצה בה. יש אב שעדיין בחיים, ושבגללו אי אפשר להתגרש. ויש בקשה לעבודה שאני הבטחתי למלא. עבודה ניתן יהיה להשיג עכשיו. רק האב לא מבטיח דבר. המות לא בידו. ובלעדיו הבעיה של הבחור לא תיפתר. מסורת.■

איור: עדלי סטוק

פנויים פנויות

רפי יעקובי,
פסיכולוג

אבא ברבע מישרה

אבות רבים גילו את אבהותם דווקא אחרי הגירושים. וכי מה אירע לפני כן?

תחילה הבה ונתבונן כיצד מתפתח תהליך שניתן אולי לכנותו „תהליך תקין".

המילה תקין לא כל כך מוצאת חן בעיני בגלל המרכיב השיפוטי הטמון בה. באופן אישי, הייתי מעדיף להרגים את התהליך בתיאור בו מצב הצבירה של האב הצעיר הינו כזה שהוא כבר מצוייד ביכולת להיות אב. טבעי ומתאים לו להיערך לקליטת התינוק החדש. אצה לו הדרך מן העבודה הביתה. מהר מאוד הוא לומד לאחוז בתינוק, לחבקו, לחתלו ולרחצו. ריחו נעים עליו. אם נשתיירה בו יכולת, הוא מחפש כיצד הוא יכול לסייע לאשתו. עורך קניות, מכין לשניהם ארוחה. מקיץ בלילות אם נחוץ, משוטט בבית כשתינוקו על כתפו, על מנת שאשתו תוכל להמשיך ולישון, ולאגור כוח ליום המחרת. הוא מבין כי כשהוא מבלה שעות רבות בעבודתו, משרתת היא את צרכי התינוק, והיא בוודאי מותשת מכך. בכל אופן, אם אינו יכול לסייע בידה בוודאי שלא יכביד עליה.

כל אחד מהם לחוד ושניהם גם יחד נערכים כהורים לקלוט את היצור החדש. מובן שההשקעה הזו באה במידת מה, ולזמן מה, על חשבון הרגלי חייהם הקודמים. ובוודאי שניידותם בזמן הקרוב נפגמת ואף חיי החברה שלהם מצטמצמים. אחר כך, אט אט, הם חוזרים ופורמים את חומות מבצרם, חוזרים לתפקד לא רק כהורים, אלא גם כזוג. גבר ואשה.

בעל במשקל כבד

במצב צבירה אחר האשה בעצמה עדיין חצי תינוקת. היא נערכת בגבורה ובאומץ רב להרים את מעמסת גידול התינוק. בעלה אף הוא עדיין לא בוגר. מן הרגע שהוא בא הביתה, הוא תובע את שרותיה הרגילים של אשתו. לא רק שאינו מסייע בידה, אלא אף הולך ומכביד. שופט ומבקר, מתלונן ומאיים. אינו מתייחס לתינוק ואינו יכול לשאת את בכיו. הוא מסתלק מן הבית, או מאיים עליה שיסתלק אם לא תשתיק בלילה את התינוק היטב, הן אחרת קשה לו לקום בבוקר לעבודתו.

הוא הודף, באיבה מגושמת, את ההזדמנות החדשה שנוצרה. אשתו אשר אינה יכולה לשאת הן את נטל התינוק והן את נטל בעלה על כתפיה הדלות, מבצעת פעולת הדיסה מגושמת אף היא, ומסלקת אותו מעל פניה.

בחלק זה, פעמים רבות, מתרחשת תאונת־קשר, ובני הזוג שאך אתמול היו חברים, הופכים לאוייבים ושונאים – ונפרדים. והוא יכול להכביד עליה גם בתביעות אהבה, לרצות את תשומת לבה, לדרוש לבלות איתה בצורות שהיה רגיל קודם לכן. אך היא מותשת מדי. הוא דביק ועליה להרפו.

לאחר שוך הקרבות וחורבן הבית מגיע האב לביקור החד־שבועי, או הדו־שבועי או לעיתים היומיומי, לפגוש את ילדו הזאטוט... ואז נרקמים קשרי רעות בין האב לבנו. הקשר הזה הופך לציר חייו של האב.

לעיתים מזומנות, כאמור, אחרי שוך הקרבות וחורבן הבית, מגיע האב לביקור החד־שבועי, או הדו־שבועי, או לעיתים היומיומי, לשעה קלה לפגוש את ילדו הזאטוט. ואז הם מטיילים בגן־העיר, נוסעים במכונית, מאזינים לשירים, מלקקים גלידה, מתבוננים בגלי־הים, אוספים צדפים, מתנדנדים בנדנדה, ועוד מיני־מינים של פעילויות קצרות וקלות, המצויות במאגר היכולויות של כל אחד ואחד. ובעודם עושים כל זאת, נרקמים לעיתים קשרי־רעות בין האב לבנו. קל להם להיות יחד, ואף נעים להם. הקשר הזה הופך לציר־חייו של האב.

לעיתים עם חלוף הזמן, הופכים המפגשים הקצרים עם גרושתו, אף הם לקלים וידידותיים. הם מופתעים לגלות זאת. אך אין בזה שום דבר מוזר. המפגשים שלהם כל־כך מצומצמים, שאין להם סיבה להדוף זה את זה. וכן יכולתם החדשה כהורים מתחילה לבצבץ ולבוא לידי ביטוי במפגשים החטופים שלהם. בעוד שלפני כן הם תפקדו כזוג אינפנטילים מוכי־כלבת הנושכים זה את זה עד זוב דם.

לצמצם או לחדול

הבנת־יסוד אחת הינה חיונית להבנה הרחבה של התופעה. אם תרצו תוכלו לראות בכך מעין נוסחה. במשא־ומתן שלנו, בסביבה המורכבת והמסובכת אחד משני דברים חייב להתרחש. או שניתן ביטוי למלוא יכולתנו, ואף נשקיע בפיתוח יכולויות חדשות – ואז יהיה לנו במה להגיב למה שעומד בפנינו, או שחייבים אנו לצמצם את עולמנו, ולשמור על צמצום זה כדי להתאימו אל מידת יכולתנו.

מכל־מקום, כל אחד מאיתנו חי את פלח־החיים ההולם את יכולתו. מי שאינו יודע לבצע עולת צמצום מרוייקת, אזי כשהוא נחשף למצב מלחיץ, הוא מבצע פעולת־הדיסה מגושמת, היינו הורס גם. את מה שהוא כן יכול.

בכול אופן, האשה שהדפה את הגבר, הצליחה להגיב לתינוקה. גם הגבר ללא האשה, הצליח לבסוף להגיב לתינוק. מי שמבין זאת, מוצא פתרונות מדוייקים יותר ויעילים יותר, פחות מגושמים ופחות הרסניים. הם אמנם הצליחו לבסוף להפוך להורים, אך היו מצליחים בכך גם אילו לא היו מפרקים כליל את התא־המשפחתי שלהם. לו רק ידעו לבצע הפרדה חלקית וזמנית ביניהם ותו לא. לו היו מצמצמים במשהו את הרגלי חייהם הקודמים, ולא הורסים את כל מה שהיה להם במשותף.

להיתקע באמצע החיים

נחזור לאב הפרוד. ידידי היקר, ממתינה לך עתה צרה נוספת. מבלי משים אתה עלול להיתקע בקטע הזה של חייך. אחרי שהצלחת למצוא בנסיבות המצומצות הללו את יכולתך כאב, אל תסתפק בכך ואל תרדם פה. אל תכזבו את היכולת החדשה שנוצרת בך. צור לך הזדמנות רחבת ידיים, ותמשיך לגדל את יכולתך זו. ילדך מן הנישואים הקודמים, ממילא יהנה מכך.

רבים נופלים קרבן לתעתוע המוכר, שהם חייבים להימנע מקשר רציני חדש עם אשה, או חלילה מלהוליד עוד ילדים. כאילו זה בא על חשבון משהו אחר. להיפך. זו הצורה היחיד שבה יכולים גם להמשיך ולהתפתח כאבות. אם יתקעו באשר הם שם – עד מהרה יאבדו גם את המעט שיש להם עם ילדם.

רבים הגברים שהם אבות פרודים, אשר הפכו את כל הענין לתסימה המונעת את המשך חייהם בערוץ הזה. הם מעמידים את מידת הטירחה של המפגש עם ילדם ואת דמי המזונות בקיר הכולא אותם. קיר ביניהם לבין שאר הזדמנויות חייהם. הם מותירים לעצמם פרוורים קטנים כצנרת הקשר עם נשים, שמטעמים שלהן יכולות, או מסכימות, רק לקשר חלקי רופף ומדולדל.

כליאה זו הופכת אותם, עם הזמן, ללוויינים החגים בשוליים סביב תאים משפחתיים קיימים. ל„רודים" פאתטיים שמתירים להם ללקט מן העוגה של ההווי המשפחתי שהם לא הצליחו לאפשר לעצמם. ■

חבר מאותו כוכב

מילכה למרן

נשואים חילוניים

מה שרה לזוגות המעוניינים לבוא בברית הנשואים ואשר אינם רוצים לעשות זאת בטקס דתי? האם העובדה שכל דיני־האישות בישראל מסורים בידי הרבנות אמורה למנוע מהם להתחתן? האם קיימות בארץ אפשרויות חוקיות אחרות הפתוחות בפני זוג יהודי הרוצה להנשא? ואם כן – אילו הן?

חברי „השרות החילוני – עמותה לשירות הצבור החופשי" טוענים שישנן כמה וכמה אפשרויות שונות שכולן מעוגנות במסגרת החוק. בחוזר לצבור שפרסמה העמותה הם כותבים בין היתר: „חשוב לדעת כי הדבר אפשרי. ניתן להקים בישראל משפחה מבלי להנשא בטקס דתי, די ברצונם ובחישותם של בני־הזוג כדי לשבור את המונופול הדתי. הכלים המשפטיים קיימים. נחוץ רק אומץ־לב אזרחי כדי להעזר בהם". בתכנית ההכרויות הרדיופונית „חבר מאותו כוכב" שתשודר הערב, אחרי חדשות השעה 22.00 ברשת א' של קול־ישראל, יתארח הפעם נציג העמותה שימנה באזני המאזינים את מכלול האפשרויות החוקיות הקיימות בארץ להקמת תא משפחתי מוכר גם כאשר הנשואים נערכים ללא רבנים.

אורחים אחרים המוזמנים להשתתף בתכנית הערב הם כל קוראי „סגנון" ומאזינים פנויים המבקשים להכיר בן/בת זוג באמצעות התכנית. כמו בראשית כל חודש, גם הערב משודרת התכנית במתכונת פתוחה: באולפן לא יושב/ת אורח/ת יחיד/ה, אלא כל מי שמעוניינים ליצור קשר מוזמנים להתקשר אל אולפן „חבר מאותו כוכב" (טלפון מספר 03־210111) להכין לעצמם כרטיס ביקור אישי קצר שבו הם מתארים את עצמם ואת בן/בת הזוג המבוקש/ת, ולהכנס לשידור. כמו בכל יום רביעי הראשון שבכל חודש, גם הפעם עומדים הטלפונים של התכנית לרשותכם ככר מהשעה 21.00 – שעה לפני תחילת השידור.

אגב, לענין פינת־הניחוש הנושאת פרסים הנערכת מידי תכנית: קוראי „סגנון", המבקשים לנחש איזו מהשיחות שיערכו הערב תזכה במירב הפניות, מוזמנים לשלוח לקול־ישראל את „תלוש הניחוש של חבר מאותו כוכב" המתפרסם מידי יום רביעי בעמודי המודעות של „מעריב" ולהשתתף בהגרלת הפרסים שתערך בשידור חי ביום רביעי בשבוע הבא. ■

שרות תקונים

לכל תנורי בישול ואפיה,
לגז ולחשמל, מכל הסוגים
תוצרת הארץ ותוצרת חוץ
כילי

בני־ברק, רח' ירושלים 57
טל' 03־786838
(מזכירה אלקטרונית 24 שעות ביממה)

קפיצה לעוגנפלסט

בדרך לכל מקום ומכל מקום
כדאי לתת קפיצה
לחנות המפעל של
העוגנפלסט

קניה חסכונית • קניה יעילה
• קניה לכל המשפחה.

בחנות המפעל של
העוגנפלסט אתם קונים
ישירות מהיצרן במחירי המפעל.

השרות אישי — הקניה היא חוויה!

מגוון רחב ועשיר של מוצרי
סוג ב' ועודפי ייצור:

- ★ שמשיות לים/שיזופיות לשיזוף ללא כוויות
- ★ מפות שולחן
- ★ יריעות פלסטיק לכיסוי ("עשה זאת בעצמך")
- ★ וילונות למקלחת
- ★ סינרים
- ★ טסטים
- ★ ריצוף פי.וי.סי.
- ★ תיקים (ספורט, נסיעה וכד'...)
- ★ מזוודות
- ★ בגדי ילדים
- ★ צעצועים
ועוד...ועוד...

חדש! לנוחות לקוחותינו
אנו פותחים גם בשבת
בשעות 10.00 — 14.00

פתוח: בימים א'־ה 7.00 — 15.30
ביום ו' 7.00 — 11.30

כתובתנו: קיבוץ העוגן
(על כביש בית ליד־חדרה)
טלפון בחנות: 053־82122

ב־קולוס אורי
ביקור התגעשי
פגשים רוקדים ומכירים

נשים - ב־½ מחיר כולל משקה
לגברים - 2 משקאות בכרטיס
גברים מעל 25 בלבד
בלבוש הולם והופעה נאה.

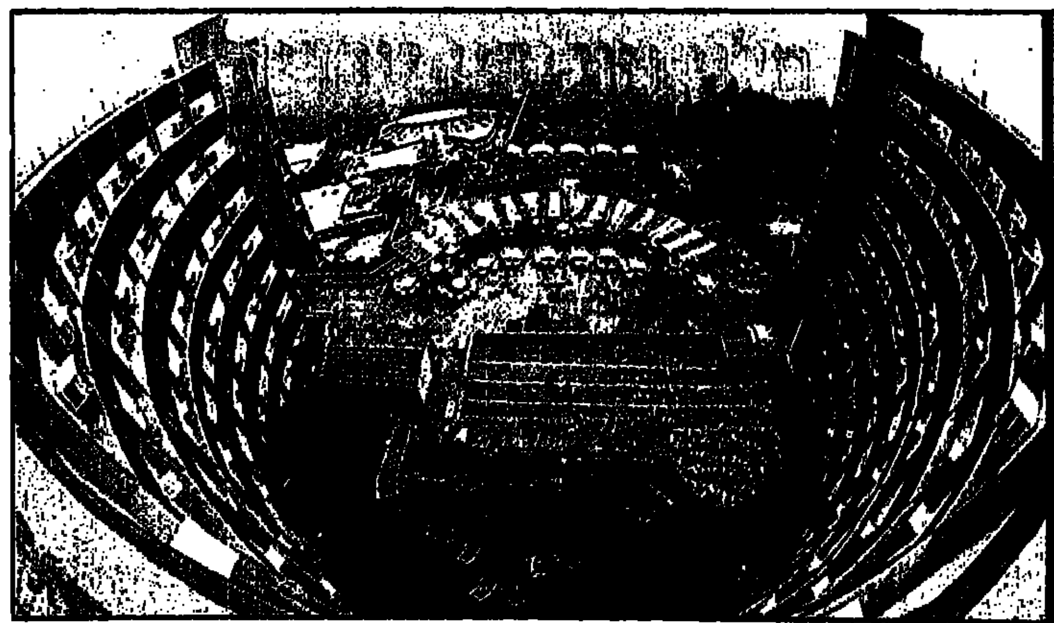

מועדון לילה מפואר
עם תוכניות בידור
שעשועונים
תוכניות לכל הגילים
ברבקיו על שפת הבריכה בליווי
זמר.
המחיר ליום 36 ש"ח כולל כל
המיסים.
חינם: לילה וגום + ארוחת בוקר
פרטים והזמנות: 3־2־21901־067

קייטנות
"נוה נופש"
הטובות בחופש

☆ בכפר שמריהו ☆ מקוה ישראל ☆ הכפר הירוק ☆ אשדוד ☆ טבריה ☆

פרטים והרשמה במשרד — ר"ג תיבת ציון 44 בשעות המשרד טל: 794683, 03־793550 ובתחנות ההרשמה המצוינות.

מועדון ברידג'. "רק עוד סיבוב אחד... רק עוד אחד אחרון..." צילום: יוסי זמיר, סקופ 80

משחק

זהבה שכנאי

הברידג'ומאנים

משוגעים לברידג' – בשבילם זה לא רק משחק, זו חתיכת חיים. בבית או במועדון, עם בן הזוג החוקי או עם אחר, עם לווי של אוכל או בלעדיו. זר לא יבין זאת.

תמונה מהחיים: איש עסקים חוזר הביתה מותש בתום יום עבודה ארוך, עמוס נסיעות, ישיבות וויכוחים מקצועיים. חושב לשקוע בכורסה מול הטלוויזיה, כשהטלפון צלצל – חברים מזמינים לברידג'. העייפות נשכחת – על ברידג' הוא לא יוותר. לאחר שעה קלה הוא מסב לשולחן, בחברת רעייתו וזוג חברים. מילות קוד, כמו "וואן קלאב", "פאס", "וואן ספייד", "דאבל", "טו הארטס", "טו נו טראמפס", "סרי נו טראמפס", מתעופפות באוויר. השעות נוקפות, אך מהקלפים קשה להינתק, אף שמחר מצפה יום עבודה רגיל. רק עוד סיבוב אחד. ועוד אחד, אחרון...

הברידג', תופס בשנים האחרונות מקום נכבד במסגרת בילויי שעות הפנאי של ישראלים רבים. אחד שנישבה בקסמי המשחק הוא הרצל סיגלוב, מרכז מפעלי התרבות והאמנות בעיריית ירושלים ומנהל מועדון הברידג' בעיר, שהוא גם בעלה של הזמרת הדסה סיגלוב. "אני אוהב את המשחק בגלל הקושי שבו והתחרותיות. במשחק אני מחפש את ההנאה". הוא אינו מאמין שמקבלים קלפים טובים אם יושבים במקביל למיקומה של האמבטיה בבית, ולא מקובל עליו שהיעדר קלפים טובים בערב מסוים הוא אות לכך שהולך יותר באהבה – מיני אמונות שהן חלק מציוד החובה של חלק מהשחקנים. הרצל מכיר בתחושת האחריות שיש למי שמשחק כלפי הפארטנר שלו. משום כך יש לשים לב למהלכי בן הזוג, וזריקת קלף שאינו מתאים עלולה להכשיל את ה"שותפים", דבר שיתבטא בהפסד נקודות. הוא אינו יכול להבין כיצד אפשר להתרגז בגלל חפיסת קלפים, וכבר היה עד "לדברים נוראים במשחק", כשבאחת התחרויות כינה בעל את אשתו "סתומה". האשה

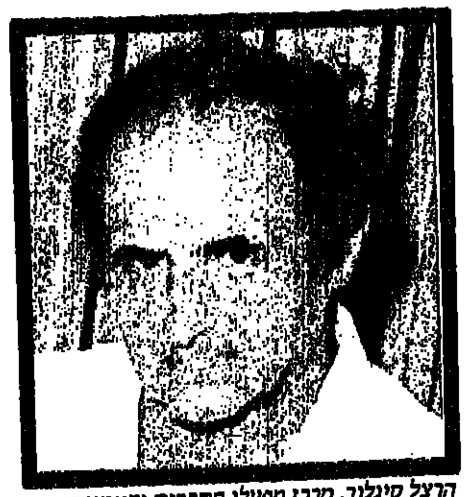

הרצל סיגלוב, מרכז מפעלי התרבות והאמנות בעיריית ירושלים.

מורדי טיהני נגד הנבחרת הצרפתית.

הנפגעת עזבה את השולחן כרמעות. זוגות אחרים, ככר מזמן הגיעו למסקנה שלמען שלום המשפחה מוטב לא לשחק ביחד. אולם ישנם גם גילויי אריכות במשחק, כי הרי הברידג' נועד מטיבעו לגשר בין הפארטנרים. יש המבקשים "סליחה" מבן הזוג על שעשו טעות, או מורים לפארטנר כשהלה פורש את הקלפים על השולחן ומגלה "יד טובה". הי גם מי ששלח פעם זר לשותף, על ביצוע נפלא של "חוזה".

ערב במועדון

כשעה תשע בערב שוררת דממה במועדון הירושלמי. בין 17 השולחנות לארבעה שחקנים, ניתן כמעט לשמוע את המוח חורק. יש המעשנים ללא הרף. קמטי המצח מתעמקים, אין תזוזות. השחקנים, בני כל הגילים, סטודנטים, רופאים, אחיות, רואי חשבון, עורכי דין ומהנדסים, שקועים עמוק במשחק.

האנציקלופדיה העברית מגדירה ברידג' כ"משחקי קלפים מעטים מבוססים על התמודדות שכלית, האריסטוקרטי בהם הוא הברידג'". זאב מיינר, סטודנט לרפואה שנה שישית, שלמד ברידג' בבית הספר התיכון מודה שלאחר המשחק הוא מרוכז פחות בלימודים מאחר והוא עדיין ממשיך לחשוב על מהלכי המשחק. אלי גלומב, בן זוגו למשחק, גם הוא סטודנט לרפואה, למד לשחק בבית, בעקבות הוריו. כאשר נגמר סבב משחקים, מתחיל רחש. מכינים קפה ומנתחים. זוג עולים מצרפת מתדיין על מהלכי המשחק. הבעל מקשה, האשה מתגוננת. "הכל בסדר" הם אומרים, "חבל רק שהמועדון לא פועל יותר פעמים בשבוע".

טיהני – אגדת ברידג'

את המשפטן מורדי (מרדכי) טיהני מלווה הברידג' כבר למעלה מ־40 שנה. עוד בהיותו סטודנט בהונגריה, נהג לעמוד מאחורי שחקנים גדולים ומנוסים, "כי לא רציתי להתחיל לשחק עד שהבנתי את הקונסטרוקציה של הברידג'". בניגוד למשחק השח, שגם בו הוא בקי, בו רואים את "השטח" כל הזמן, בברידג' יש לחשב, לדמיין ולהעריך מה מצוי בידי האחרים. טיהני ידוע במועדון הירושלמי כשחקן מעולה. מה הסוד שלו? "היה לי זכרון פנטסטי בקשר לקלפים. זכרתי כמעט כל חלוקה שהיתה לי במשך הערב גם אחרי מספר ימים. יש לי זכרון ויזואלי וכך אני משחק כאילו אני רואה את הקלפים של כולם". בעיניים נוצצות הוא מנתח משחק ששיחק ב־1965, נגד נבחרת העולם הצרפתית בברידג', בתחרות שהיתה במלון "המלך דוד" בירושלים: "פתחתי ב'וואן הארט', היריב ענה 'טו ספיידס'". המשחק, לדידו, הוא התעמלות למוח. "זה לימוד מדעי שיש בו הפתעות שאתה מצפה להן, ואני אוהב את המתח. במקצוע שלי יש הרבה מספוס ואילו לא הייתי משחק, היה חסר לי משהו. בזמן שאני משחק אין לי דאגות, אני לא מסוגל לחשוב על דבר אחר. נכון שאני מזדקן. כבר עברתי את ה־70 ואני מתחיל לשכוח, אבל בברידג' אני לא שוכח כלום, יש לי רוטינה, שיחקתי גם במתנה ריכוז, בלי קלפים!"

הפתרון בא בחלום

תקופה מסוימת, נהג לפתור תוך כדי שינה, בעיות שהתעוררו במשחק. "היו לילות קשים. ידעתי מה לא שיחקתי פרפקט, ומצאתי את השגיאה". הוא מצביע על מדף עמוס גביעים, שולף מהמגירה מדליות וקטעי עתונים מצהיבים, בהם נותחו משחקיו. טיהני, ששיחק הרבה בתחרויות בחו"ל משווה בין הברידג' בארץ לזה שבחו"ל: ההבדל, לדבריו, עצום. "שיחקתי במילאנו, עם האיטלקים קרוזו, בלהדונה וסיניסקלו. שם התלהבות גדולה, מסות של אנשים משתתפים בתחרויות – כאן הכל קטן. בחו"ל האנשים יותר מיושבים, יש סגנון, שקטים, לא צועקים לא מעירים, גם לא אחרי משחק, מה הכל מורת תיכנתי, אסיד".

בבתים פרטיים המשחק מלווה בכל־טוב: פיצוחים, מיטבלים, מאפים מלוחים, עוגות וקפה. טיהני לא מאמין באוכל עם ברידג', אצלו הכל ברידג' נטו. "אני נרקומן לברידג', ברידג'זמן", מכריז טיהני, "כי הברידג' אינו משחק קלפים, רק משחקים עם קלפים. אני בטוח שאפילו המלאכים בשמיים משחקים ברידג'". ■

הסל של מיכל

רפידה אנטומית של קבוץ נאות

"סנדל טבע"

סנדל חדש של קיבוץ נאות, עשוי מעור טבעי ובנוי מעל רפידה "אנטומית", מופיע בימים אלה בחנויות. במפעל הנעלים הותיק (43 שנים) של קיבוץ נאות התמחו לאחרונה בנעלים המותאמות לשקעים וקימורים ברגל, ולדברי מנהל המפעל סוג זה של נעלים מונע כאבי גב. ■

מהשקית אל הסיר

טעם וריח

לאוהבי "ההכנה המהירה", המבקשים לחסוך זמן בישול תפוחי אדמה ומעיכתם, או חיתוך ירקות למרק, הכינה חברת "טעם וריח" סדרה חדשה של תערובות יבשות, מוצרים ההופכים אחרי הוספת מים ובישול קצר למרק או לביבות תפוחי אדמה. מהשקית אל הסיר, ו"על טעם וריח אין להתוכח". ■

פחמון לפיקניק

עונת הפיקניק בפתח ואם אתם אוהבי מיתקנים למיניהם - חברת לביא ממפרץ חיפה מציעה לכם "פחמון". מיתקן לחימום פחמים שאינו זקוק לנפט, בנזין או חומרים אחרים המשאירים ריח וטעם. עבור 20 ש"ח יחמם המיתקן את הפחמים וישמור עליהם חמים כדי שתוכלו להכין את הסטיקים במהירות. ■

מיתקן שאינו זקוק לנפט או לבנזין

סנדלי "זיונית" לצעירים

רגליים בפלסטיק

סנדלי הפלסטיק של מפעל "זיונית" זכו כבר בקיץ שעבר להצלחה מרובה, בעיקר בקרב בני נוער. השנה הכין המפעל מרמת הגולן, דגמים ועיצובים חדישים בשלל צבעים מבוקשים. המחיר לסנדלי ילדים, עד 7.50 ש"ח ולנשים 9.08 ש"ח. ■

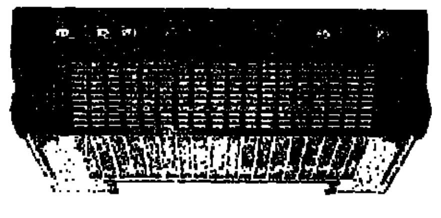

שניים שהם אחד ב"סאוטר"

קולט אדים ומריח גז

חברת "סאוטר" משלבת שנים באחד - קולט אדים, המקל קצת את העמידה על יד התנור החם, ו"מריח" גם דליפת גז. הקולט החדיש מוצע למכירה ב־370 ש"ח. ■

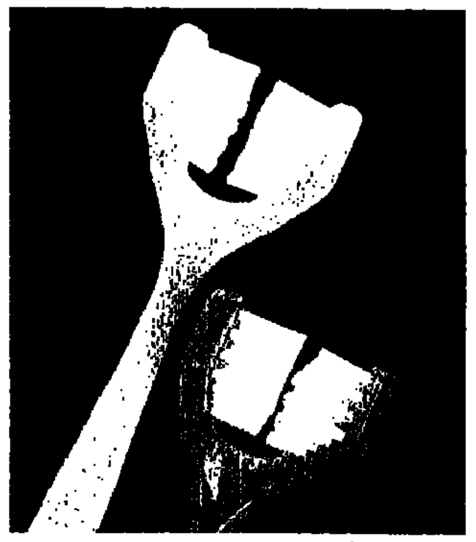

שני ראשים למברשת השיניים

בשורות לשיניים

"אקשן2", הוא שמה של מברשת שיניים בעלת שני ראשים. היא מיועדת לצחצח את שורת השינים מבפנים ומבחוץ באותה עת. מיוצרת בקנדה, מיובאת על ידי חברת אשכנזי, ונמכרת בכל בתי המרקחת ב– 7.82 ש"ח.

מכיוון שהטיפול בשיניים הפך לפופולרי ושפע האביזרים המומלצים על ידי רופאי שיניים הוא כה גדול - ממליצים המומחים גם על משחות שיניים שונות. לאחרונה הוחל ביבוא משחת חניכיים חדישה - "יודופורם", המכילה את כל החומרים הנחוצים לציחצוח ולהגנה על החניכיים. היא פעילה בעיקר בנקודות התורפה - המירווח שבין החניכיים לשיניים, המקום האוסף ליכלוך, חידקים ואבנית. 7.50 ש"ח, בבתי המרקחת. ■

מיכל הולצמן

שבוע 56

מועדון צרכנים לקוראי מעריב — מושג חדש בעסקים

4.6.86

מדריך מסווג לצרכנות נבונה. מופיע כל השנה במוסף "סגנון" בחסות "גרין־קארד".

פרס לכל אחד ללא הגרלה על כל קניה בבתי העסק של מועדון צרכני "מעריב"

1. כרטיסי קולנוע על קניה מעל סך 25 ש"ח
2. עט BALLOGRAF על קניה מעל סך 50 ש"ח
3. ארוחה חינם על קניה מעל סך 150 ש"ח
4. topaz מחרוזות פנינים תכשיטי על קניה מעל סך 750 ש"ח
5. מצלמות POLAROID על קניה מעל סך 2000 ש"ח

תמורת המצאת חשבונית אחת המעידה על קניה, פעם אחת בכל יום בלבד (באותו בית עסק) תזכה ללא הגרלה בפרסים כמפורט. חברי המועדון מתבקשים להמציא את החשבונית (מקור בלבד) המעידות על הקניות בצרוף מודעת בית העסק מתוך סגנון, תוך שבוע ימים מיום הקניה לחברת גרין קארד, דיזנגוף סנטר 510 ת״א. לאחר קבלת החשבונית/יות ויחד עם מודעת/ות בית העסק, תשלח חברת גרין קארד את הפרס לקונה. הפרסים ודרך חלוקתם נתונים לשינוי לפי שיקול דעת המועדון בלבד.

מועדון הצרכנים מחזיר לך כסף!!!

בנוסף לפרס תקבל בחזרה 10% מכל קניה שביצעת בבתי העסק המתפרסמים במועדון בצורת תוי קניה.

פינת אוכל תוצרת כחול לבן מרהיטי "בר־טלי" תוגרל בין הקונים בחודש מאי '86.

כיף בקיץ עם רהיטי הגן של תמר

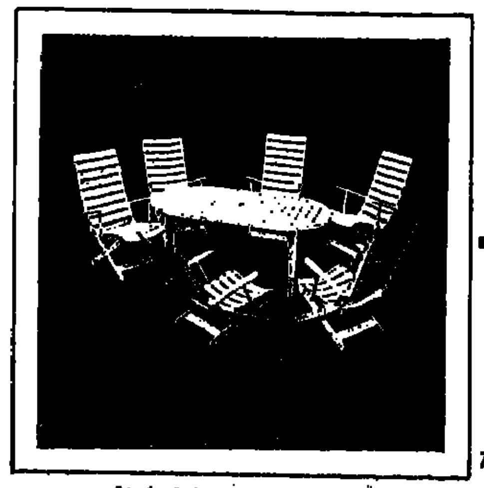

מחיר רגיל לכסא: 135 ש"ח
במבצע: 120 ש"ח

מחיר רגיל לשולחן: 240 ש"ח
במבצע: 220 ש"ח

מפעלי רהיטים רבגוד

חנות המפעל: בנין מרכזים, רח׳ שלבים 20 יפו טל. 03-812926

מפעל: מושב תימורים, ד.נ. לכיש צפון 79430 טל. 055-82111-2-3

5 מצבי ישיבה

לחשיג בחנויות המובחרות, כל־בו שלום, המשביר לצרכן והמרכזי. סוכנות ראשית בחיפה: אולטרסאו, שד׳ בן־גוריון 5 טל. 04-520461.

פטרו

ספאמו

מגוון של כורסאות נוחות מערכות ישיבה

תצוגה ומכירות: נחלת־בנימין 132 תל־אביב טל. 827230
המפעל: רח׳ הסדנא 21 חולון, טל. 803701

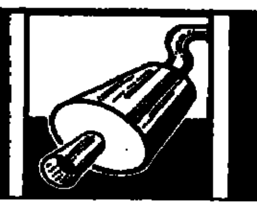

ראשל"צ — יעקב פריון 5 03 948597
ת"א — דרך השלום 10 03 332462
יהוד — הצמאית 1 צומת אריה 03 362792
רחובות — אזור התעשייה דרך יבנה 08 461554

40 שנות יצור ויצוא!

* עסקים עושים בלוטוס כל צהריים!
במחיר 12 ש"ח כולל מע"מ לארוחה מלאה
* שירותי קייטרינג — גם מעל 300 מוזמנים!

לוטוס lotus
המסעדה הסינית של נאות אפקה!

תל־אביב
רח׳ קהילת ונציה 12
(בית מגור)
טל. 490644, 494203, 495024, 497302

לקחת הביתה ב־20% הנחה

אשה

להיות מריה ברמת־גן

היא לא מרגישה כאן זרה או יוצאת דופן. „יש כאן כל כך הרבה אנשים מכל העולם שעוד יוונייה אחת זה באמת לא משנה", היא אומרת.

אביבה מץ

מריה וסיליקי־בראון: „אמא יוונייה רצה ברחוב עם ביצה"

מריה וסיליקי־בראון. צרוף משונה. נוצריה – אורטודוקסית מיוון, נשואה לצבר ישראלי, בנו של פלמ"חניק. בלב רמת גן, ברחוב קטן וצר, במרכזה של שכונת יוצאי תימן, הקימו מריה וארז את ביתם. „אחרי שש בערב", אומרת מריה, „האור היחיד שדולק כאן בשכונה בא מהבית שלנו".

איך מגיעה יווניה צעירה ותוססת (בת עשרים ותשע) לארץ הקודש? „אה, זה פשוט מאד", אומרת מריה, „הכרתי את ארז ביוון, באתונה, והחלטנו להתחתן ומאז אנחנו ביחד". מפיה זה נשמע פשוט כאילו שמדובר במרחק שבין חיפה לתל אביב ולא יותר. „לא, זה בכלל לא היה פשוט, יוון וישראל זה בכלל לא דומה אפילו שאתם כאן חושבים שאנחנו דומים". מריה שייכת לשכבת האינטליגנציה האתונאית, דור צעיר שבעיית הניידות לא מטרידה אותם במיוחד. „היום אנחנו פה", היא אומרת, „אבל מי יודע מה יהיה מחר, אין אצלנו דבר קבוע ומוחלט, אנחנו יודעים שעכשיו טוב לנו לחיות כאן אבל אנחנו לא יודעים איפה נמות ואיפה יקברו אותנו". יש משהו תלוש מאד בדבריה, מין חוסר שורשיות אוניברסלית שלמלה מולדת, בקונטקסט הזה פתאום אין משמעות.

מריה וארז ניהלו במשך שנה רומן בין־יבשתי, נפגשו בכל מיני מקומות בעולם ובסופו החליטו להתחתן. החתונה נערכה באתונה בטקס אורתי וזה על מנת לחסוך את עגמת הנפש בנושא הזה בארץ. ההורים של ארז לא היו נוכחים בחתונה והכירו את כלתם רק מתמונות וסיפורים. זה לא הפריע להם לקבל אותה ולהתייחס אליה כמו אחת "משלנו".

לפני שלוש שנים, ב־1983, הגיע הזוג הצעיר לארץ ומאז הם כאן. צעירז – כן, ארז באמת צעיר ממריה בשלוש שנים וגם זה לא מפריע להם. „הגברים בארץ מתבגרים מהר", אומרת מריה, „הרבה יותר מאשר ביוון. שם לא מתחתנים כל כך מהר, שם לא רואים בכלל סטודנטים נשואים או עם ילדים כמו פה. גם נשים ביוון מתחתנות מאוחר, בסוף העשרים, תחילת השלושים". טוב, אין להם אמא יהודיה. מריה צוחקת, „יש להם אמא יוונית, הזהה הרבה יותר גרוע. אמא יווניה רצה ברחוב אחרי הילדים שלה עם הביצה, בדיוק כמו פה אבל הקשר המשפחתי ביוון הרבה פחות חזק, יש מעט מאד ילדים במשפחה, בממוצע לא יותר משניים, להרבה יש רק ילד אחד. ואין חובות כלפי הדודים ובני הדודים עם כל הבקורים והנימוסים". ומה קורה בכפרים? „גם בכפרים זה לא מה שחושבים. הכל היום ביוון השתנה, חוץ מזה מתוך אחד עשר מליון תושבים ארבעה מליון גרים באתונה ויש לזה משקל רציני והשפעה על כל המדינה. אתם חושבים שאנחנו פרימיטיביים אבל זה בדיוק מה שביוון חושבים על הישראלים. עובדה: אין כמעט תיירות משם לישראל, פרט לצליינים זקנים".

העברית של מריה קולחת ופרט למלה פה ושם שמשתרבבת באנגלית, אין לה בעיות. „למדתי באולפן והיום הגיע המצב שאני כבר מתחילה לחשוב בעברית עד שבאתי לכאן לא ידעתי שבכלל קיימת שפה כזאת". היא לא מרגישה כאן זרה או יוצאת דופן. „יש כאן כל כך הרבה אנשים מכל העולם שעוד יווניה אחת זה באמת לא משנה", היא אומרת.

מה שמוצא חן בעיניה אצלנו זו הפתיחות, הנכונות לעזור, ה"ביחד" שלנו. „למשל כשאנשים הולכים לים, לא איכפת להם לשבת אחד בתוך השני בלי קשר, בעיני זה משהו יוצא מהכלל. מה שמאד מפריע לי זה רק דבר אחד, שהישראלים חושבים שהעולם כולו ישראל, חוץ מזה אין כלום".

העיסוק של מריה – ציור. היא למדה ציור באוניברסיטה של אתונה והציגה שם עוד כשהיתה סטודנטית. „זה מאד לא מקובל", היא אומרת, „שנתנו לי לעשות תערוכה כשעוד למדתי. הצגתי באחת משלוש הגלריות החשובות באתונה והביקורת מאד אהבה אותי. עד היום יש לי קלינטורה קבועה שם ואני נוסעת כל כמה חדשים למכור. מזה בעצם אנחנו מתפרנסים כי ארז עוד לומד". מריה מציירת באקריליק, מופשט בצבעים פסטליים קרים. הנושא חוזר על עצמו בכל הציורים – „זה המחשב והמוח האנושי והקשר ביניהם", היא אומרת. השבוע בפעם הראשונה, היא תציג תערוכה מציוריה בגלריה בתל אביב. „אני מאד מתוחה לראות איך יקבלו אותי כאן, שמעתי שעכשיו קשה מאד לציירים, נראה". למרות כל ההצהרות של אין בעיות בלשנות מקום מגורים ולעבור ממקום למקום, השתנו אצלה הצבעים מאז שהיא פה. מצבעי שמן, חמים וסוערים היא עברה לצבעים קרים מחושבים. „אחד המבקרים ביוון כתב על זה שמרגישים בעבודות שלי שאני זרה ומרוחקת". בזה, כך מסתבר, אי אפשר לרמות. ■

חבל על כל טיפה. הפסק את השקיית גינתך!

אין סיבה להשקות את המדרכה, את השטחים הריקים בין הצמחים, את כסאות הנוח. הם לא גדלים, וחבל על המים. עבור עוד היום להשקיה בטפטוף של הצמחיה הרצויה בלבד. עשה זאת בעצמך באמצעות קיט הניתן של "גן נטפים".
יישם את יתרונותיה של השקיה בטפטוף — השקיה נקודתית מבוקרת ומדוייקת, שבה כל טיפת מים מועברת ישירות לשורשי הצמח.
גן נטפים, מערכת כוללת להשקיה בטפטוף המאפשרת לך תפעול ותחזוק של מערכת הטפטוף בעצמך וללא עזרה מקצועית. (הקיט כולל הסברים בכתב להתקנה). להשיג בחנויות ובמשתלות המובחרות ברחבי הארץ.

גן נטפים נטפים נטפים נטפים

קיבוץ יפתח, ד.נ. מרום הגליל, 13840, טל׳ 069-42761 טלקס 6727 YI NET IL

"אלדין דרגסטור" מכריזה על מבצע הכרות חסר תקדים!
בימי שלישי בשעה 21.00 יוגרל "הזוג המאושר" שיזכה מידית בארוחה חינם!
18% הנחה בדרגסטור הצמוד למסעדה (על משקאות ופרפומריה) פתוח: יום יום עד חצות.

ההגרלה הערב ביום שישי ה־30.5.86

בית קפה מסעדה, ברמה בינלאומית ובמחירים עממיים
"אלדין דרגסטור", בת־ים, בן גוריון 81, טל. 682628 מול חוף "לדוגמא".

סקאלה — Scala — המקום לעסקים
ללקוחותיו שרות טלפון,
ארוחות עסקיות ואולם ישיבות עד 40 איש,
ת"א, מרמורק 10
טל. 246000, 227424, 225007

הסינית
מס' 1 בארץ!
ארוחות צהריים מהתפריט
ולקחת הביתה 25% הנחה!

סֶני סייצ'ואן הסי"ן
המסעדה הסינית
ברמת השרון
כוס יין מונפורט חינם!
רמת השרון,
הבנים 50
טל. 482491

נפגש באפרופו
היכל התרבות ת"א

נפגש בבית קפה אפרופו
בקניון אילון

יעוץ תכנון פיתוח ואחזקת גינות בנן בנג וההידרופוניקה
אספקה משטחי דשא מוכן ומערכות השקיה
מגוון גדול של אדניות
השרות לפני שתחליט התייעץ איתנו
נשמח לתרום לך מנסיוננו העשיר
03-324739
שרות טלפוני 24 שעות ביממה

אולמי מילטון מבצע
☆ תקליטן מנחה מעולה
☆ הסרטת וידאו־לימור דיזנגוף
☆ שמלת כלה
☆ טיפול יופי במלון 5 כוכבים
☆ ליל כלולות במלון 5 כוכבים
☆ חלה ל־7 ברכות
לחונן בר מצוה - זוג אופני BMX
שד' העצמאות 62
בת ים טל. 867651
המבצע מ־250 איש. 15 ש"ח

הונדה
שרות ומכירה של כל דגמי סוזוקי וספה 51
סוכנות ראשית אביזרים וחלפים מקוריים
ת"א דרך פ"ת 56
טל. 613879

בית הדייג
דגים — אכול כפי יכולתך
7.40 ש"ח

דובי משה
סוכנות לביטוח כללי
אמינות ושירות אישי
בכל סוגי הביטוח
טל. 299668, 201992
משרד: ת"א. בנין אל־על. בן־יהודה 32

חלי אלקטרוניקה
הסלון מס' 1
למוצרי חשמל ביתיים באיזור רחובות והדרום
מקפיא, מזגנים, מערכות סטריאו.
המחירים הזולים ביותר
אספקה מיידית לכל הארץ
2% הנחה על וידיאו, תנור, מערכות ומזגן
רח' בית הפועלים 4, רחובות, טל. 453996 -08
עד 10 תשלומים.

א. דונג
מסעדה סינית
אשדוד רח' האשל 11
טל. 055-32091
לקחת הביתה
כ־15% הנחה!

גדית מבצע
ציוד קמפינג בשני תשלומים
שותף גן לבית
הנחה לכל מביא מודעה!
רחובות, בילו 23 (מול אג"ד)

רחובות
אשדוד
055-24910

מוסך מורשה
טיפולים ותיקונים
פורד, אוסטין, סוזוקי,
ג.מ.ס.
אשקלון (מול בית הסוהר) טל. 051-24431

מחיצות גבס
בלוק לגו טרמזית
עשה זאת בעצמך
מחסן מכירות מ־16.00-19.00,
טל. 457295-08,
רח' בני משה 22 (בחצר) רחובות

לב־און לביא בע"מ
יבואני מיטב הרהיטים מרומניה ויוגוסלביה
פ"ת, אזור התעשייה מטלון
פתוח במוצ"ש. 9223214-03

פתח־תקוה

פיפי־מרקט חזן
כל בו ענק לתינוק וילד
רהיטי הדר לילד ולנוער
רחובות, בני משה 23

חדש! פתחנו מחלקה חדשה בסלון רחל
לבגדי תינוקות, ילדים ונוער
לבני נשים ממיטב היצרנים
הרצל 19 רחובות טל. 08-451969

"יהובי" — כל טיסני פתח תקוה
טיסנים, ציוד לטיסנים, משחקים, צעצועים, ציוד משרדי, מכוניות, סירות, הליקופטרים עם מנוע בנזין + שלט רחוק.

שטיחים
שיווק ישיר
★ שטיחי כרמל
★ שטיחים מקיר לקיר
★ מכירה תיקון וניקוי
פ"ת, ההסתדרות 11
טל. 916549

וידאו צפרין
ספריה מובחרת
לסרטי וידאו
בהנהלת אלי צפרין
רחובות, הרצל 186
טל. 08-468689

יוסי אפידולי
טחול ממולא לחכנה
מכירה בבית
בסיטונאות וליחידים
אשדוד, טל. 055-25500

סל מרקט מיקי יבנה
מרכז קניות למוצרי: מכלת, בשר, דגים,
פירות וירקות, ועוד...
מכבדים ויזה, ישראכרט וגרין קארד
הדהור 18 יבנה

בן־טל — יצרני רהיטים בסיגנון כפרי־מודרני BT

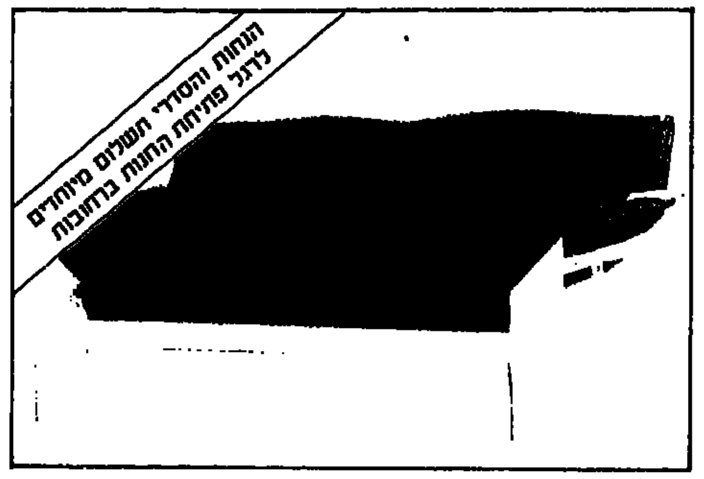

□ מערכות ישיבה
□ מזנונים ומערכות קיר
□ פינות אוכל
מבחר דגמים רשומים בעיצובים בלעדיים ובאיכות מעולה
תוצרת כחול לבן

אולמות תצוגה ומכירה:
ראשל"צ: חנות המפעל
אזור התעשייה החדש
רח' ההגנה 36,
(ע"י גלי) טל' 9614424
רחובות: רח' הרצל 187
(מול המשטרה).
ירושלים: "לובי"
אזור התעשייה תלפיות

ירושלים 02-221151

"קירמה: חשמל"
קבלנים לעבודות חשמל
מכירת צורכי חשמל
רח' מינס 9 ירושלים (מול מלון מרכז)
טל. 02-224757

בזאר אגריפס
ביגוד לכל המשפחה
מחירים מוזלים ביותר
מבצע לקראת החג
ירושלים אגריפס 77

פונדק מוצא
מסעדה לאניני הטעם
רמת מוצא, ירושלים
02-532100, 531713

"המסעדה המקסיקנית
היחידה הכשרה בירושלים ובארץ
★ סלטים ★ מרקים ★ המבורגרים ★ צ'ילי
★ טאקו ★ גם סטייק על האש
מאכלים צמחוניים
רח' יואל סלומון 6 טל. 02-228092
הכניסה מאחורי הבנין החדש בככר ציון, י־ם

פוטו שריג
חנויות הצילום המובילות בירושלים
צרכי צילום ואלקטרוניקה במבצע הנחות
אנו ממליצים על סרטי אגפאקולור ואגפא AFGA
ירושלים, בן הלל 11
במדרחוב טל. 02-228046
ירושלים, גילה,
מרכז מסחרי חדש
טל. 02-764062

יהודה המכבי 65 ת"א
טל. 444964

מצא לילדך שעשוע בחנות ה ע צ ע
סודרי וצבי בע"מ

★ מבחר מגוון של משחקים וצעצועי איכות
★ יצרנים ומפיצים של משחק הסברס
★ מבחר עשיר של: סירות, בריכות, גלגליים, משקפי שחיה, כדורים, ועוד פריטים רבים.
רח' דיזנגוף 6 (פינת יפו 38) טל: 02-232876

מפעלי רהיטי קהירי K

5 תשלומים שקליים

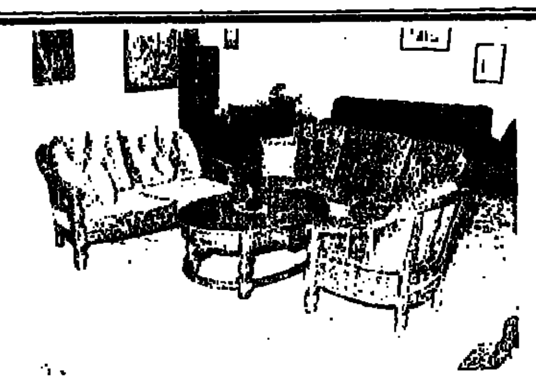

"יצור יבוא ושיווק
רהיטי סלון ומזנונים
תוצרת הארץ וחוץ

חולון, רח' הבנאי 28 (ליד טמפו) טל. 805589
תל־אביב, רח' הרצל 63 טל. 828547

נוף עשיר של גלידות.
מאכלים חלביים: פנקייק, בלינצ'ס, פלטות גבינה.
בירה מהחבית.
הרצליה, פיתוח, טל. 256900

עוגיאדה

ארלוזורב 4, ר"ג (כפר השוב), טל. 03-720817

ייצור כורסאות טלויזיה ושיווק רהיטי איכות של L.G.M
תוצרת קיבוץ צרעה.
חטית עד למצב שכיבה.
זוית הגב מותאמת לכל אחד.
שיווק בלעדי: רהיטי א. לירן
להשיג בחנויות המובחרות והשקיים לסוחרים בלבד!) טל. 03-826293, 827757

המרווח סמבירא בע"מ
כלי בית מתנות
במבחר עשיר
נתניה, רח' רמז 29
טל. 053-23276

למסעדת אבו קעדאן (מפגש אכדיה)

חומוס אורגינל
סלטים על הכיף קיפק
שרותי קייטרינג
בשיאומרים מטבח מזרחי

הרצליה, רח' מדינת היהודים 60 טל. 052-555037

סופרמרקט לאופנה

מיטב יצרני האופנה תחת קורת גג אחת
יפו, רח' המלך חירם 4 ע"י השעון טל. 833240

"שיש חן" — המנציח בע"מ
תעשית אבן ושיש
המבחר הגדול ביותר בארץ!

- ייצור ועיבוד של כל סוגי שיש וגרניט
- התקנת שיש בבית הלקוח
- שיש למטבחים, חדרי אמבטיה ומעקות
- איכות עם ייחוד בביצוע

מהיצרן לצרכן!

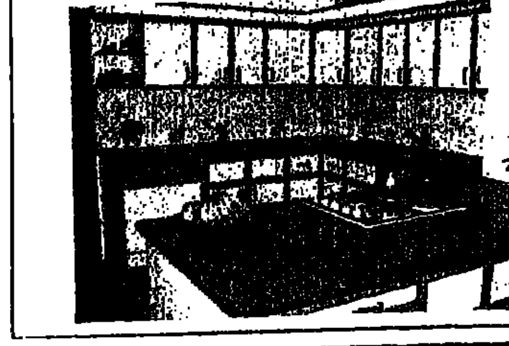

המנציח
פתח תקוה,
אזור התעשיה
סגולה
טל. 03-900003
916991

שבוע 56
מועדון צרכנים לקוראי מעריב — מושג חדש בעסקים
מדריך מסווג לצרכנות נבונה. מופיע כל השנה במוסף "סגנון" בחסות "גרין־קארד".
4.6.86

מבצע בניאזוב
מקור הארונות והספריות
חדר שינה קומפלט כולל:
ארון כפרי 4 - 4
מיטה זוגית + מזרון
2 שידות + טואלט
במחיר: 1,275 ש"ח (לא כולל מע"מ)
תל־אביב, הנגרים 9 טל. 826638

באר־שבע אילת והדרום

עבודות עץ בע"מ
בהנהלת יוסי ששוני
דלתות חמדיה, מרצפות ושיש שדות ים
ברזל מרזל, גדר ני צבעי עץ
רעפי גרין, מטבחים וארונות קיר
נגרות בבין כללית.
פנחס החוצב 85 ב"ש 76432, 057-75397
למשלמים במזומן 5% הנחה (פרט לרצוף)

מרכז המוסיקה בע"מ
וידאו, מערכות סטריאו וטלויזיות
ב"ש, רח' הדסה 66 (פסג') טל. 057-75003

מימון אלקטרוניקה
מרכז למוצרי חשמל ביתיים
מערכות סטריאו
טלויזיות צבעוניות
וידאו טייפים
הרצל 82 ב"ש טל. 70699
תן אמון במימון!

תכשיטי אליס
- תכשיטים ושעוני איכות
- במחירים ללא תחרות
10% הנחה בחוזי קניה על תכשיטים
15% הנחה בחוזי קניה על שעונים
ב"ש, הרצל 61 טל. 057-38684

איציק כדורי בע"מ
-חלפים ושרותי רכב-
דרך חברון 15 ב"ש 057-75625
דרך חברון ביתני רסקו 9 ב"ש טל. 057-77553
-מוסף לכל סוגי הרכב-
בהנהלת אלי כדורי
עמק שרה רחוב הנחושת 8 (מול מכון אלן) טל. 057-73007
מהפכה! בענף מכונאות הרכב
מנוי שנתי לתיקוני רכב, פרטים במוסך
מכבדים 2% בתווי קניה בנוסף להנחות הגדולות האחרות

פוטו ספורט
פיתוח והדפסת תמונות תוך שעה.
בגודל 10/15
ב"ש, החלוץ 67
טל. 057-78478

מוסך צמרת
בהנהלת: רפי אסרף
פחחות וצביעת מכוניות
יישור מרכב לאחר תאונה בשיטת קרני לייזר
ב"ש, רח' פנחס החוצב 8 (מול סולל בונה) טל. 057-35386

מרום תעשיות אלומיניום בע"מ
בהנהלת מאיר את גורו
עבודות אלומיניום, פלסטיק וזכוכית
(מאלומיניום קליל, פלסטיק ומוצרו קרינת שער הגולן)

מבצע חגים!
במרכז החשמל והנברשות קנית, בפרס זכית!
1. חמרי חשמל לבנין
2. נברשות
3. מכשירי חשמל לבית
4. תאורה לגנים
5. סוכנות למזגנים — קדם בשיטה חסכונית ובאנרגיה.
6. הספקת חומרי חשמל ואוטומטים
באר־שבע, רח' בית אשל 32, טל. 057-71730
באר־שבע, רח' העצמאות 26, טל. 057-74426

המרכז
מפעלי מתכת
- מסורות כליות
- קונסטרוקציות פלדה
- דלתות לחץ למקלטים לפי תקן הג"א
- נשקיות פח
ב"ש, הברזל 64
עמק שרה ת.ד 636
057-33454, 33455

אחים גרינברג
סופרמרקט מרכזי למוצרי בשר
בשר, עופות, הודו, חלקי פנים, נקניקים, פסטרמות, דגים ומוצרי סנפרוסט.
מבצע הנחות לכבוד חג הפסח
א. מגוון רחב של מוצרים
ב. מחירים זולים
ג. שירות אדיב
באר שבע, העצמאות 4 טל. 73967, 057-73559

הרמן — שעונים ותכשיטים
תכשיטים שעונים מכל הסוגים
עדליונים של החברה הממשלתית
תחנה מרכזית באר־שבע.
טל. 057-32218

מרכז תריסי דרום בע"מ
חלונות דלתות מאלומיניום
המפעל טל. 057-32975
רחשמלאי 10, עמק שרה באר־שבע

בלירון קנית בשי זכית!!!
מכשירי כתיבה
וציוד משרדי
תחפושות,
קישוטים
טריקים
ואביזרים
מעשי קונדס.
מבצע פורים!
באר שבע, הרצל 28
טל. 057-77078

וייצמן שמואל בע"מ
חברה לעבודות בניין ופיתוח
בין מזמיני וילה
עד סוף חודש 7/86 יוגרל
כרטיס טיסה יחיד ללונדון
עבודות נגרות בניין וריהוט
ארונות מטבח מפורמאיקה
(כל הסוגים)
חדרי שינה, חדרי ילדים ומזנונים
הכל מעץ סנדוויץ
באר־שבע, רח' מורדי הגיטאות 127 טל. 057-35002

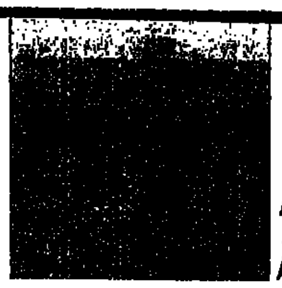

רופא משפחה

רעד והפרעות תנועה

ד"ר פנחס ירדן

סובל משינויים במצב בריאותו מתמודד עם בעיה זו או אחרת. אך לכמה מההפרעות הבריאותיות מרכיב נוסף של נטל־סבל. אלה הן בעיות בריאות הנר־אות בקלות ע"י הזולת. מובן מאליו, שבמצבים כאלה צריך הסובל מהפרעה נתונה לא רק לדעת להתמודד איתה כשלעצמה, אלא גם עם היותה גלויה לכל. יש חולים בעלי אופי ומבנה נפשי שתוספת קושי זו מהווה עבורם בעיה שולית. לגבי אחרים היא יכולה ללבוש מימדים משמעותיים. דוגמאות למצבים כאלה יכולים לשמש מומים גופניים שונים, שינויים של צורת העור (צלקות, פריחות, שינויי צבע) וכאלה המתבטאים בשי־נויי התנהגות ותנועה.

אחת מהפרעות התנועה השכיחות היא הרעד. רעד הוא תופעה של תנודות סדירות־קצביות של חלקי־גוף מאיזור או סביב נקודה מסויימת. בחולה נתון, קצב הרעד הוא שווה בחלקי הגוף השונים בהם קיים הרעד. רעד מופיע בעיקר בקצוות הגפיים, בראש, בלשון, בכל־פות התחתונה. חלקי גוף אחרים נפגעים בתופעה זו רק לעיתים רחוקות בלבד.

מספר הגורמים לרעד רחוק מלהיות מבוטל. בעבו־דות הדנות בנושא זה מונים למעלה מ־35 גורמים שו־נים המסוגלים ליצור הפרעות רעד. יש גם המבחינים בסוגי רעד רבים ושונים. אבל עם הזמן, הסתבר שרק לכמה מסוגי הרעד ישנה משמעות של ביטוי מחלתי להפרעות מערכת העצבים.

מקובל לסווג את סוגי הרעד לפי מקומות הופעתם בחלקי הגוף השונים, עוצמתם, סדירות פעילותם, והקש־ר בינם לבין תנועות רצוניות של חלקי־איברי הגוף השונים:

- יש רעד המופיע רק במצב מנוחה. כשהאי־בר או חלק הגוף בו קיים הרעד מקיים את התנועות הריטמי־ות רק כאשר חלק הגוף בו מדובר איננו מבצע תנועה או תנועה מכוונים. זה מכונה בלעז static parkinsonian tremor. זהו רעד גס, בתדירות של 4־5 לשניה, מופיע בתחילה ביד אחת או בשתים, בלשון או בלסת התחתונה. הוא חולף, ומנית, בתנועה רצונית של האיבר בו מדובר. הגורם או אופן התהוות סוג רעד זה עדיין איננו ידוע והוא יכול להו־פיע במחלת פרקינסון ובמספר הפרעות אחרות.
- סוג רעד אחר הוא זה המופיע כאשר אחת או יותר מהגפיים של הנבדק מוחזקת בתנוחה קבועה. למשל, כאשר הנבדק מתבקש להחזיק את ידיו מושטות קדי־מה. רעד זה מכונה בלעז action tremor. סוג רעד זה הוא עדין ותדירותו היא של 7־8 תנודות בשניה. סוג רעד זה מופיע בכמה מחלות כלליות, מספר מחלות עצבים ומחלות נפשיות וגם בנבדקים ללא כל מחלה. אבחנת סיבה לרעד זה לפעמים איננה קלה לפשוטה ודורשת בירור ומעקב רפואיים לאורך זמן.
- סוג רעד שלישי הוא זה המופיע רק בזמן ביצוע תנועות רצוניות, במיוחד כאלה בהן דרוש דיוק. למשל בזמן שתיית משקה בלשהו. נבדקים כאלה מסוגלים לשית כוס קפה או תה, למשל, ובזמן שהם מקרבים את ספל השתיה לפיהם, ידם מתחילה לרעוד וחלק לא קטן של המשקה נשפך מסביב. סוג הפרעה זו מכונה בלעז intention tremor והוא, לרוב, ביטוי למחלות מערכת העצבים המרכזית.
- הפרעות בתנועה יכולות להתבטא לא רק ברעד. ישנן גם כישויים של עוית־עצבנית או המכונה בלעז tic (עוית־הרגל) habit spasm) כלעז. לאלה יש צורות שונות והן מופיעות בגילאים שונים. הפשוטים השכיחים שבתופעות אלה מתבטאים בהרגלי תנועות של מיצמוץ־עיניים בנחיריים, תנועות ל"ניקוי הגרון", תנועות הבלטת הלסת התחתונה או מיצמוץ־יתר בעי־נים. אלה מתגברים, לרוב, כשהסובלים מהם נמצאים במצבי־לחץ. הפרעות מסוג זה קורות בילדים בעיקר בגילאי 5־10 שנים. חלק ניכר של מקרים אלה בילדים חולף מעליו כאשר תשומת הלב שלהם ושל הסביבה המיידית מוסטים לפעילויות אחרות. במבוגרים בהם יש מקום לפעול לסילוק או הקטנת תופעות אלה ניתן לנסות טיפול תרופתי שלעיתים כדאי לשלבו בטיפול נפשי.

בכל מקרה, כדאי לראות ברעד או בהפרעות סימן היכול להיות ביטוי להפרעה מחלתית ויש מקום להת־ייעצות רפואית כאשר אלה מופיעים ולא חולפים מא־ליהם תוך זמן קצר. ■

כן ליופי!

חבילת פינוקים לנשים

1.6.86-15.7.86

(להוציא את חג השבועות)

מלון מרחצאות מוריה ים המלח

בואי להגיד כן ליופי הפרטי שלך.

בואי אל חבילת הפינוקים שמציע לך מלון המרחצאות המפואר מוריה ים המלח, היחיד באזור שיש לו 5 כוכבים. בואי ותיהני מחוויה קולינרית בלתי נשכחת, מחוף ים פרטי, ממופעי בידור ומוסיקה ערב ערב, מטלוויזיה צבעונית ווידאו כמעגל סגור בכל חדר.

בואי אל האויר הטהור, אל מי המעיינות הבריאים, אל בוץ המלאים השחור, אל הנוף המדברי הקסום, אל הטבע. בואי אל חבילת הפינוקים האקסקלוסיבית של מוריה ים המלח ותיהני מטיפול מיוחד במינו בחדרים מיוחדים כמינם.

החבילות כוללות (4 ימים או 7 ימים)

כן לרעננות! טיפולי בוץ (2 או 3) סאונה

כן לבריאות! בריכות גופרית (3 או 6) טיפולי אדים (3 או 6)

כן לטיפוח החן! פדיקור, מניקור, עיצוב השיער (1) או מיני ליפטינג (1)

כן לעור חלק! טיפולי פנים (1) מסכות (1)

כן לגיזרה נאה! התעמלות יום יום

כן להתרגעות! עיסוי הגוף (1 או 2) עיסוי כפות הרגליים (1)

למחזיקי כרטיס אשראי ישראכרט
4 תשלומים שקליים שווים

בואי בגפך, עם בעלך או עם חברתך... הכל הולך.*

כמה עולה התענוג?

מחיר לאדם בחדר זוגי, כולל טיפולים וחצי פנסיון:
4 ימים (3 לילות) -.372 ש"ח כולל 15% מע"מ
7 ימים (6 לילות) -.758 ש"ח כולל 15% מע"מ

מחיר לאדם בחדר יחיד, כולל טיפולים וחצי פנסיון:
4 ימים (3 לילות) -.460 ש"ח כולל 15% מע"מ
7 ימים (6 לילות) -.936 ש"ח כולל 15% מע"מ

* המחירים נתונים לשינוי בהתאם למדיניות הממשלה.
לישראלים בלבד
מספר מקומות מוגבל

לפרטים נוספים, מחיר והתקשרי:
מלון מרחצאות מוריה ים המלח: 057-84221-2
רשת מלונות מוריה, - מח' הזמנות 03-219166, 217088

מלון מרחצאות מוריה ים המלח ★★★★★
057-84221/2 סדום 84960, טל.

לחיות פנים בשנה

צרכנות נבונה

מאת: יואב עופר

בן־טל רהיטים עכשיו גם ברחובות

אולם תצוגה מפואר של בן־טל יצרני רהיטים עומדת להפתח במוצאי־שבת הקרובה ברחובות. לנוחיות כל תושבי הסביבה יוצגו באולם דגמי הריהוט החדישים של בן־טל שמאפיין אותם הסגנון המודרני. עד עתה היה הקו של בן־טל בנוי על הסגנון הכפרי. עתה, משולבים הסגנונות וביחד יוצרים ריהוט כפרי־מודרני נדיר ביופיו. הרהיטים כוללים מערכות קיר (מזנונים) בעיצוב יחודי, פונקציונאלי ומרהיב, מערכות ישיבה לסלון, פינות אוכל יפהפיות. רהיטי בן־טל ידועים מזה שנים בטיבם ובאיכותם, כאשר חמרי הגלם מן הטובים ביותר והגימור ברמה גבוהה במיוחד. כל הרהיטים מתוכננים ומעוצבים על ידם ולאמינותם יצאו מוניטין בין ציבור הצרכנים. המפעל נמצא בימים אלה בשלבי התרחבות והוא יעבור בקרוב למשכנו החדש באור־יהודה, שם תרוכז כל עבודת הייצור במבנה אחד. לרהיטי בן־טל חנות מפעל גדולה (600 מ"ר) ברח׳ החגנה 36 באזור התעשיה החדש בראשון־לציון (ליד גלי) וגם סניף בירושלים, ב"לובי", אזור התעשיה תלפיות.

לרגל פתיחת החנות החדשה ברחובות נמכרים עתה כל פריטי הריהוט בתנאים נוחים במיוחד ומי שמחפש ריהוט מן הסוג הזה כדאי לו לנצל זאת ואז יזכה בריהוט איכותי במחיר מבצע. בכל מקרה הייתי מייעץ לבקר באחת החנויות של בן־טל, כדי להתרשם. תקבלו ייעוץ מקצועי מיומן באדיבות רבה. בראשון־לציון החנות פתוחה מדי יום בשעות 9 בבוקר עד 8 בערב. ברחובות: 1-9, 7-4, בימי ג׳ אחה"צ סגור. הטלפון בראשל"צ: 9614424, ברחובות: 08-451294.

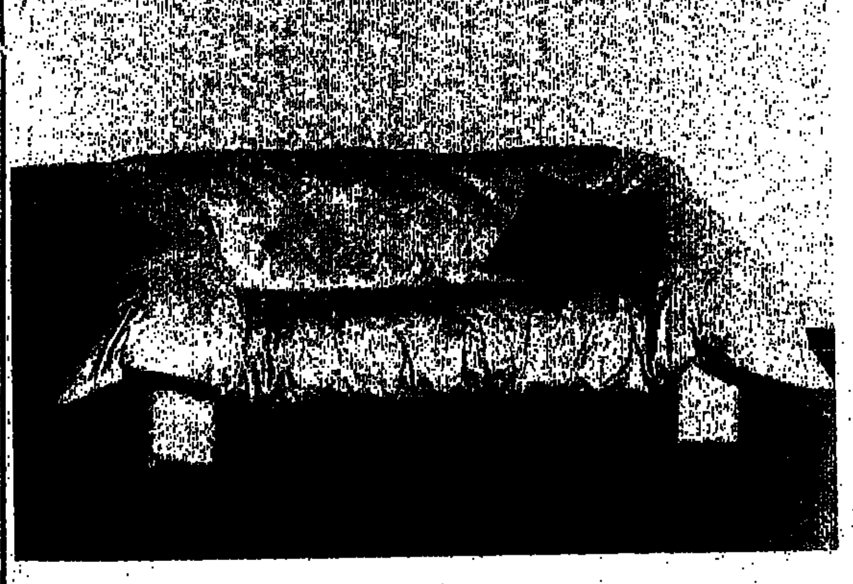

תזכורת חשובה בענייני אופנה

לפני שבועות אחדים הפניתי את תשומת לבכם במדור זה לסופרמרקט לאופנה ביפו, שהוא בית־עסק מיוחד במינו המרכז תחת קורת גג אחת ביגוד אופנתי לכל המשפחה של מיטב היצרנים. מכיוון שיש חיום חשיבות גדולה לקניה עם חסכון והרי ידוע שענף ההלבשה תחרותי מאד מצאתי לנכון לחזור על הדברים פעם נוספת. לתועלת הצרכן. בסופרמרקט לאופנה ניתנת עדיפות מירבית ליכולתו הכספית של הצרכן והביגוד המוצע באן איכותי ושווה לכל כיס. אם אתם רוצים להיות בתוך האופנה המתחדשת, עם כל הצבעוניות ושגעונות המעצבים חשובים ולהיות מבגד איכותי ומרשים וזולי מציע לכם לא להתעצל ולבוא לסופרמרקט לאופנה, תמצאו כאן את מיטב יצרני האופנה כמו יופית, מודל, קיקו, אנגטן, טירה ועוד רבים אחרים. המחירים במקום הזה זולים באופן משמעותי בהשוואה למוקדי מכירות אחרים, שחלקם נחשבים בעיני הציבור כיוקרתיים במיוחד. למעשה יכול כל אחד למצוא בסופרמרקט לאופנה את מבוקשו. יש בגדי נשים (בעיקר האופנה הזרוקה, השובבית כלשהו) אבל גם ביגוד אלגנטי של אנליסון, לגברים מוצע מבחר גדול של חולצות, ג׳ינסים של משל סלטינו ואחרים לילדים — בעיקר חולצות טריקו. אנשי סופרמרקט לאופנה מקיימים מדי פעם מכירות מרוכזות לועדי עובדים במקומות העבודה וגם מבצעים אלה זוכים לתהודה רבה. יש רבים הרואים בכך תרומה ממשית לחסכון של כל צומן. סופרמרקט לאופנה, רח׳ המלך חירם 4, ליד השעון, יפו, טל׳ 833240.

אוכל מקסיקני כשר בירושלים

היום אני מתכונן לספר לכם על אינצילדה וקאלביסטה ובוריטוס ועוד כל מיני שמות מסובכים כאלה, המרכיבים ביחד תפריט מכסיקני עשיר ואנין, שטרם נתקלתי כמותו. בשביל זה הייתי צריך להגיע לירושלים, בירתנו הנצחית ולהכנס למסע שכנוע נלהב של ידיד מקומי שאסר עלי להחמיץ את הביקור במסעדה הזאת.

אין הרבה מקום לניחושים מפני שמסעדה מכסיקנית יש בירושלים רק אחת והיא גם היחידה בארץ הכשרה למהדרין.

זוהי מסעדת צ׳ילי הקיימת מזה 3 שנים והצליחה, כך הסתבר לי, לכבוש בסערה את ליבות אלה, היודעים לאכול טוב והמוניטין שלה גדל בהתמדה. מנהל אותה כהן־ריסמן, מסעדן ותיק ומומחה לבישולים, שהגיע לארץ לפני 6 שנים והחליט להביא אלינו ממטעמי מכסיקו. המסעדה ממוקמת במבנה עתיק עם גינה ושרותם ואויר הרים צלול. בין השיבה את מנעמה את הגינה הקרשים, מכיוון שהתפקיד בשלבי [illegible] כמו [illegible] בשר [illegible] [illegible] מבשר, שעועית, עוף, או תפריא (לפי בחירה): מוגש על טאקו בתוספת חסה טריה, עגבניות וקורן צ׳יפס סריכים עם רוטב חריף (יוצא מן הכלל) בהמשך באה האינצילדה שהיא טורטיה רכה, עם מילוי חם (שוב, לפי בחירה) המוגשת עם רוטב חריף ביחד עם שתי תוספות מתוך מבחר. אפשר להמזין גם צ׳ילי בשרי — שילוב נהדר של בקר טחון, שעועית, בצלים ורוטב נחמין מכסיקני מוגש עם לחם תירס. זה מעדן אמיתי. ועוד מתוך התפריט: כל מיני בשרים על האש, סטייקים, עוף ודגים עם רוטבים מיוחדים. בעניין הזה נדגיש את ההמבורגרים שהם נדירים באיכותם ובטעמם. גם צמחוניים ימצאו במסעדה זו את מבוקשם. רק שעמם היטב בתפריט.

הקינוח יכול להיות פאי ביתי, גלידה או פירות העונה. מחיר לארוחה ממוצעת לפי התפריט 25 ש״ח לזוג. במסעדה ושמקום ל־110 איש ועורכים פה גם אירועים. בשבתות היא כמובן סגורה אך במוצ״ש היא כבר פתוחה.

מאוד נהניתי מן הארוחה והאירוח הידידי הירושלמי לא אוזב אותי גם [illegible]

[illegible] צ׳ילי, [illegible] סלומון 6, [illegible]

„דוריס יקירתי" בחיו של ב.ג.

(המשך מעמוד 19)

שלו. אבל נרמה לי שעדיין אינך אוהב חתולים. מה חבל! אינך יורע מה אתה מפסיד".

לקראת סיום מכתבה חזרה דוריס לויכוח המריני שביניהם והוסיפה בכנות: „נרמה לי שפעם אמרתי לך שאני חוזה כי יום אחר נמצא עצמנו משני עברי המת־רס... וכאשר זה יקרה זה לא ישנה את ידידותי אליך, מפני שיקרה אשר יקרה – אני תמיד אאמין בנאמנותך מוחלטת למטרתך. זה נכון גם עכשיו. אני מאמינה. אני שולחת לך את כל אהבתי, ואת איחולי החמים ביותר לשנה טובה, בתקוה לראותך בקרוב ולשמוע ממך עוד קודם. תמיד שלך, דוריס".

העלמה מיי עבדה במשרד הלונדוני של הסוכנות עד להקמת המרינה; אחר־כך הצטרפה לשגרירות ישראל כעובדת מקומית ומונתה למזכירת השגריר. אולם לדברי מי שעבר אתה, „היה לה מעמד מיוחד, מעל ומעבר למעמדה של מוכירה". היא היתה ה־Dame Grande של השגרירות", קבע אחד הדיפלומטים שם. ראשי השגרירות נועצו בה בשאלות רבות, והיא היתה מעין „מוסר" בפני עצמו. ראשי הסוכנות לשעבר, שהיו עכשיו מראשי המרינה, השפיעו עליה חיבה וחום כשבאו ללונדון, והיא היתה מקובלת על כולם. פה ושם פרחו שמועות ורמזים על יחסיה עם בן־גוריון, אולם היא שמרה על דיסקרטיות מלאה, ונמנעה בתוקף מלנ־צל את קשריה המיוחדים עם ראש הממשלה. היא ביק־רה בארץ ב־1951 ונפגשה עמו; הם התראו גם כשעבר בלונדון. עזה היתה שאיפתה לבוא ולבקר שוב בארץ, אך היא לא ביקשה את עזרתו, באה שוב לארץ. ב־1955, כאשר ישוב הזקן לתפקיד שר הבטחון, יציע לה לבוא לארץ כאורחתו ליום העצמאות. דוריס מיי תשיב כי זה ממש נאה מצדו, „אבל זה יהיה צריך להיות על חשבון תקציב הבטחון, כמדומתני, ורק חשוב־נא עד כמה יהיו יותר מועילים עוד תותח "בופורס" או שנים!"

במחצית שנות החמישים הלכה דוריס מיי והזדקנה, ושמיעתה נחלשה עד מאוד; אך הופעתה נשארה מרשי־מה, גופה צעיר וקולה צלול, היא לא חדלה להתעדכן בנושאים האהובים עליה: ספרות, שירה, היסטוריה. כך גוריון המשיך לבקש את קרבתה, עצתה היתה חשובה לו עד מאוד. במכתביו משדה־בוקר תיאר לה את התר־שמויותיו מספרי פרויד שקרא, ביקש את דעתה על הביוגרפיה שכתב על אודותיו בארנט ליטבינוף („אחת הביוגרפיות הגרועות ביותר שקראתי מעודי"), וסיפר לה בהנאה על המכתבים שכתב בנעוריו לשמואל פור־קס, שנתגלו באחרונה והובאו אליו בידי ידיד. „בין המכתבים שם יש אחד שבוא אני מנתח את ביקורתו של שפינוזה על הרעיון התנ"כי על היהודים כעם בחירה. רעתי לא השתנתה במידה רבה מההשקפות שהבעתי לפני 51 שנה, כשהייתי בן 17. כשקראתי מכתב זה לרננה (בתי הצעירה ביותר), השיבה בהגיון רב שזה מוכיח כי לא התפתחתי בחמישים השנים האחרונות..."

לשם תיאור המסכת המיוחדת הזו נקדים את המאוחר. כשחזר בן־גוריון לממשלה בתפקיד שר הבטחון, בפברואר 1955 שיגרה לו דוריס מברק ברכות ואחריו – מכתב איחולים קצר.

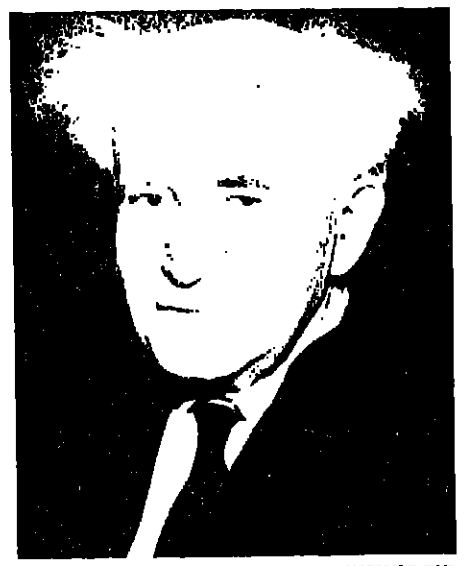

דוד בן־גוריון: מאה שנה.

„דוד יקירי, דחיתי את משלוח המברק עד שנתקבל אישור סופי שאתה כבר יושב במשרד הבטחון; ואני מודה שפלטתי אנחה שהיתה בה גם רווחה מעומק הלב וגם השתתפות בצערך. (דוריס מיי ידעה עד כמה אהב בן־גוריון את חייו בשדה־בוקר) עם זאת, אתה כבר ודאי נוכחת לדעת שנגזר עליך להיות עבד (לתפקיד) ועבו־רך אין מפלט... אין דבר, יקירי, הן אתה יודע שלמעשה את הנהנה מזה, לפחות חלק מהזמן.

„היה טוב ככל שתוכל אל משה (שרת), בסדר? הוא כל כך מעריץ אותך – וכה מפחד ממך; ואל תתן

> „– – – אם אשוב לממשלה לאורך ימים, אעמוד על כך שתבואי לעבוד אתי. אזדקק לא רק לאנגלית שלך, אלא ל'חושיך'. התבואי?"

לצבאנו הנפלא להתעלות על עצמו יתר על המידה. איש איננו רוצה – כלומר, אני מקווה שאיש אינו רוצה – כי כת צבאית תשב בירושלים, עכשיו או בכלל!

„תבורך, יקירי. כל טוב, שלך כתמיד, דוריס".

בן־גוריון השיב לה בהצעה מרחיקת לכת, שהעידה עד כמה רצה בקרבתה. „אינני יודע מה יקרה אחרי סוף יולי – אחרי הבחירות לכנסת השלישית... אם אשוב (לממשלה) לאורך ימים, אעמוד על כך שתבואי לעבוד אתי. אזדקק לא רק לאנגלית שלך, אלא ל"חושיך" אף־על־פי שלא תמיד (או לעולם לא) אקבל את עצתך, אך הדרכתך המסייעת תהיה לבטח לתועלת. התבואי?" היא השיבה לו מיד. „מכתבך גרם לי לבטים," כתבה, „אבל אתה ודאי יודע, גם בלי שאומר לך, כי אני כתמיד "לפקודתך", ואמונך מעורר בי התרגשות עמו־קה". עם זאת, ציינה דוריס מיי שיש גם נימוקים נגד בואה. „זרים לצדו של ראש הממשלה אינם מתקבלים בעין טובה. הדבר האחרון שארצה בו יהיה לתת לידי־בים תואנה כלשהי להאשים אותך כי אתה קשור יתר על המידה לעגלה הבריטית. מובן שאתה "לא תשמע לעצתי" – הן יהיה זה מאוד לא ראוי שתעשה כך – ואפילו החשד שאתה עלול לעשות כן יעורר כעס מוצ־דק... אינני יודעת כמה חשד כזה עלול להדאיג אותך, אך עליך לפחות להיות מודע לאפשרות זו.

„ולבסוף, האם אתה באמת חפץ ב"מבקר בתוך הבית"? פרקליטו של השטן? אף אם "אדבר רק כשידב־רו אלי" התחפוץ במקלחת קרה מתמדת של ביקורת אילמת?... ובכן, יקירי, אני "חשבתי בקול רם" למענך. המשמעות המעשית של זה היא שעלינו להתיחס אל רעיון זה של בואי לשבת לצדך אחרי הבחירות כאל תקוה סודית שבינינו. אני אצפה לאות קריאה ממך (ואם הוא לא יגיע, אבין שויתרת על הרעיון)"

בן־גוריון לא שעה לאזהרותיה. „אם אשוב (לממש־לה), עליך לבוא ולעבוד אתי. ואל תדברי שטויות על זרים. את – זרה?! את יודעת היטב שאיני נותן אמון באיש יותר מאשר אני נותן אמון בך. אני יכול שלא להסכים אתך על הרבה דברים – כתמיד – אבל לך יש מידה רבה של תבונה בריטית ואינטואיציה, ואני יודע שאת יכולה להיות לי לעזר עצום, ואני עלול אפילו לשמוע פעם לעצתך...

„בינתים זהו רק חלום, אך חלומות עשויים להתג־שם".

החלום התגשם. אם־גם באיחור־מה. בן־גוריון חזר לשלטון בנובמבר 1955: כעבור חדשים אחדים פרשה דוריס מיי לגמלאות בלונדון. באוגוסט 1956 הגיעה לארץ לששה חדשים, ובאה לעבוד לצד בן־גוריון. בזמן שהיתה בארץ התחו־לל מבצע „סיני", ודוריס מיי ניסחה והדפיסה את המ־סמכים הלועזיים שהיו כרוכים בהיבטים הותר חטאיים של המבצע. בן־גוריון לא גילה ביומנו אם גם „שמע לעצתה"...

אולם דומה כי התקוות שתלתה דוריס בבואה לארץ נכזבו. לאחר הימים הקדחתניים של מבצע „סיני" נשא־רה ללא תעסוקה מספקת: היא לא מצאה את מקומה, וגם לא זכתה למידה של שימת לב מדור בן־גוריון עצמו. התנפצו חלומותיה כי תמצא בארץ „פינה שתר־כל למלא אותה" ותוכל לשוב אל „אותו מעגל פנימי שפעם קיבלתי כמובן מאליו, אך שנסיבות השנים האח־רונות הרחיקו אותי ממנו"....

מאוכזבת שבה דוריס מיי לאנגליה כעבור חדשים אחדים. האם גם הצטננו יחסיה עם בן־גוריון? אין לכך תשובה ברורה, אולם מתוך עיון בארכיונו של בן־גוריון מסתבר כי פסקה חליפת המכתבים ביניהם לאחר שובה לביתה. הם נפגשו שוב בשנת 1966, כשבאה דוריס לארץ לעזור בעריכת מכתבי וייצמן. אולם דומה שפגי־שה זו לא הביאה עמה התקרבות מחודשת בין השניים.

את שנותיה האחרונות בילתה דוריס מיי בביתה הק־טן שבלנסינג, בחברת ספריה וחתוליה. לאיש ממכריה, ואף לא לחברתה הקרובה, העלמה רולף, שהתגוררה בבית השכן, לא גילתה דבר על יחסיה עם בן־גוריון. בסוף 1968 חלתה לפתע בסרטן. בתוך שבועיים ימים הכריעה אותה המחלה. היא הלכה לעולמה הרחק מבן־גוריון, בגיל 69, ואת סודה המופלא נטלה עמה. ■

עם "שיש סיון" הגימור מושלם!!

* אספקה מתמדת לארה"ב ועתה גם בישראל!!

גם בארה"ב אוהבים אותי...*

שיווק ותצוגה: מפעל שיש סיון, אזור התעשיה קרית־ארבע, טל. 963355 – 02, 961933 – 02

תל־אביב: חנות שדות־ים דיזנגוף סנטר, שער 6 טל. 3–2–288241 – 03

ירושלים: חנות שדות־ים רח' יפו 72, ככר הדוידקה טל. 247088,234171 – 02

שדות־ים: קיבוץ שדות־ים ד.נ. חפר טל. 64333 – 063

פתח־תקוה: "שחפים" ז'בוטינסקי 96 קרית־אריה טל. 9223718 – 03

ספרית מעריב

הצעה מיוחדת לקוראי מעריב

מבחר סדרות לעיון ולימוד בהנחות ובתשלומים

		מחיר קטלוגי	בתשלומים: מס' תשלומים	כל תשלום	סה"כ
.1	אטלס עץ החיים – הרב ר. הלפרין – 14 כר'	462.00	5	80.00	400.00
.2	אנציקלופדיה אביב – 10 כר' מושלמת ומעודכנת	290.00	5	50.00	240.00
.3	אנציקלופדיה חדוות הדעת – 12 כר'	370.00	5	65.00	325.00
.4	תנ"ך קאסוטו רגיל – 15 כר'	325.00	5	56.00	280.00
.5	אנציקלופדיה צה"ל בחילו – 18 כר'	340.00	5	55.00	275.00
.6	אנציקלופדיה עולם חדש – 11 כר'	340.00	5	50.00	250.00
.7	אנציקלופדיה לבישול ואפיה – 16 כר'	455.00	5	70.00	350.00
.8	מלון עברי־עברי – אבן שושן – 4 כר'	170.00	5	30.00	150.00
.9	הקורס המלא ללימוד אנגלית של ה־B.B.C – 4 ספרים ו־16 קלטות	275.00	6	38.50	231.00
.10	מלון צרפתי־עברי; עברי־צרפתי – 6 כר'	190.00	5	32.00	160.00
.11	מלון עברי־אנגלי; אנגלי־עברי, שכטר – 6 כר'	190.00	5	32.00	160.00
.12	מלון מגידו: עברי־אנגלי; אנגלי־עברי – 3 כר'	130.00	5	22.00	110.00
.13	תלמוד בבלי – הרב עדין שטיינזלץ – 18 כר'	480.00	5	80.00	400.00
.14	קונקורדנציה לתנ"ך – אבן־שושן, מהדורה מיוחדת – 3 כר'	95.00	5	15.00	75.00
.15	סידרת טיים־לייף – 50 כר' *	1250.00	6	150.00	900.00
.16	מוסיקה בכל הזמנים – ג'יימס גלוויי – 2 כר'	59.00	2	22.00	44.00
.17	מדריך למטייל באירופה – 3 כר'	42.00	2	18.00	36.00
.18	מדריך מעריב לארה"ב – 3 כר'	42.00	2	18.00	36.00
.19	עולם התנ"ך – הופיעו עד היום 7 ספרים	350.00	5	50.00	250.00
.20	אנציקלופדיה חיות־הבר – 3 כר'	180.00	5	27.00	135.00
.21	אנציקלופדיה רפואית למשפחה – 10 כר'	432.00	5	95.00	475.00
.22	אנציקלופדיה להתנהגות האדם – 12 כר'	288.00	5	63.00	315.00
.23	התקופות הגדולות בהיסטוריה של ארץ־ישראל – 12 כר'	300.00	5	66.00	330.00
.24	אטלס כאור לבתי־הספר	50.00	2	22.00	44.00
.25	מלון אלקלעי: עברי־אנגלי; אנגלי־עברי – 3 כר'	150.00	5	25.00	125.00

מחזיקי כרטיסי אשראי, ישראכרט, ויזה, דיינרס, יכולים להזמין בטלפון.

שראלפון 38 38 38

המשלם במזומן יקבל הנחה נוספת של 15% על המחיר המצוין בעמודת התשלומים.

* מסידרת טיים־לייף אפשר לרכוש ספרים בודדים במחיר של 23 ש"ח לספר.

** מחיר הספרים בתשלומים כולל מע"מ, טיפול ודמי משלוח.

תלוש הזמנה

לכבוד ספריית מעריב

ת"ד 20208, תל־אביב 61201

נא לשלוח אלי את הסדרות האלה: (סמן ב־x)

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 13 ☐ 14 ☐ 15 ☐ 16 ☐ 17 ☐ 18 ☐ 19 ☐ 20 ☐

21 ☐ 22 ☐ 23 ☐ 24 ☐ 25 ☐

רצ"ב .... המחאות ע"ס כולל של .... ש"ח, לפקודת ספרית מעריב.

שם .... מס' ת"ז ....

כתובת .... מיקוד ....

טלפון .... תאריך .... חתימה ....

חנות אקסקלוסיבית

St Michael®

of MARKS & SPENCER

בקניון

מרכז קניות ובילוי

מיטב אופנת לונדון

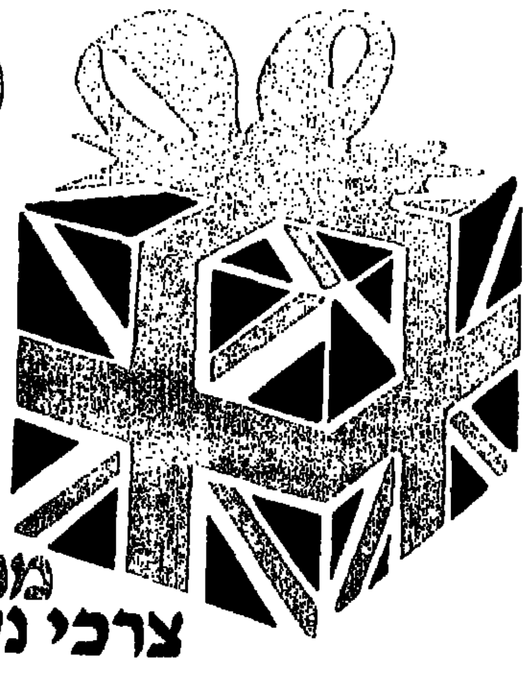

אופנה לנשים, גברים וילדים
הלבשה תחתונה
הנעלה
אביזרי אופנה
תמרוקים
מוצרים לבית
מתנות
צרכי נסיעה

פתוח במוצאי שבת

כל שבוע מבצעי הנחה

"מרקס אנד ספנסר" St Michael®

המשווק הבלעדי בישראל המשביר לצרכן

ברידג'

אדריאן שוורץ

סלם על רמה

רמת הברידג' הגבוהה בארה"ב והמרחקים הגדולים מביאים לכך, שארבע פעמים בשנה מאורגנות תחרויות לאומיות, שאליהן מגיעים מיטב השחקנים מכל קצות המדינה. תחרויות אלה הן מקור עיקרי לנקודות אימון לאומיות (מקור גאוותם של השחקנים האמריקניים). כמו כן מהוות התחרויות הלאומיות משחקים מוקדמים לקניעת הנבחרת שתייצג את ארה"ב בגביע ברמודה. המשחק שלהלן לקוח מתחרות „גראנד נשיונל" והוא מצביע על הרמה הכלילית. במספר רב של שולחנות הוכרז וכוצע סלם. החלוקה היתה זו:

צפון
♠Q J 8 7
♥Q 5
♦K 6 4
♣A 7 6 4

מערב
♠10 9 5 2
♥10 9 3
♦J 5 2
♣10 5 2

מזרח
♠K 6
♥4
♦A Q 10 9 8 7 3
♣K J 3

דרום
♠A 4 3
♥A K J 8 7 6 2
♦— —
♣Q 9 8

כולם פגיעים, מחלק צפון

דרום	מערב	צפון	מזרח
— —	— —	1 קלאב	1 דיאמונד
1 הארט	פאס	1 ללא שליט	3 ריאמונד
4 דיאמונד	פאס	4 הארט	פאס
6 הארט	פאס	פאס	פאס

ההכרזה טבעית, אם כי יתכן שדרום הפריז מעט. ה-4 דיאמונד שלו מראה יד חזקה ודיאמונד קצר. לפיכך כרגע שצפון לא גילה כל התלהבות, יכול היה דרום להסתפק במשחק מלא בלבד. החוזה הסופי אינו טוב במיוחד אך לדעתי הכרזתו של דרום היתה מוצדקת. הוא קיווה, בלי ספק, שלשותפו יהיו קלאבים טובים יותר.

ברוב השולחנות יצא מערב בדיאמונד והכרוז שיחק נמוך מהדומם וטרף את המלכה של מזרח בידו. במהלך זה נראה החוזה כבלתי ניתן לביצוע. לכאורה יש לכרוז מפסיד בספייד ובקלאב. אך בתחרות ברמה כזאת מצאו הכל את הפתרון לקושי זה בלא בעיה.

הכרוז משך שליטים שלוש פעמים, כשעל השלישי הוא משליך קלאב מהדומם. אחר־כך שיחק אלוף ספייד וספייד קטן משתי הידיים: מזרח, שבידו מלך ספייד שני, נאלץ איפוא למסור לכרוז לקיחה נוספת. שכן, אם ישחק את הנסיך קלאב יעלה הכרוז במלכה וישליך את הקלאב השני על ספייד. ואילו אם ישחק ריאמונד נמוך יעביר הכרוז למלך שבדומם וישליך קלאב מידו. ברוב השולחנות נחר מזרח לשחק קלאב והחוזה בוצע על־ידי כך שזכה בלקיחה במלכה. הכל מבוסס על העובדה, שהמלכים השחורים נמצאים במזרח והכרוז הרי יודע על כך מההכרזה. ■

שחמט

שאול הון

כשרונות צעירים

בני הנוער משמשים נושא לטיפוח בכל מדינה, כדי שישתלבו בבוא הזמן בין שחקני הקו הראשון ואחר כך גם בהרכב הנבחרת הלאומית.

הפעם נעמוד במדורנו על שני צעירים כאלה בגרמניה המערבית. הנער כריסטופר לוין הוא כיום בן 14 בלבד, אך כבר הספיק להשתתף גם בזירה הבינלאומית: באליפות העולם לקדטים בצרפת 1984 ואשתקד גם בפ"ת. את המשחק למד לפני 7 שנים בלבד, אך התקדם בשקידה. הוא נוטה למשחק תחבולני חריף. הנה דוגמה מהופעתו בוינה לא מכבר, יריבו ההונגרי הוא אמן בי"ל.

לוין — טומפה

1. ה4 ג5, 2. פ-ו3 ה6, 3. ב3 (במקום ד4, להוציא את יריבו „מהספר") ב6, 4. ג4 ר-ב7, 5. פ-ג3 ד6, 6. ד4 גזד, 7. פ:ד4 פ-ו6, 8. מה-ג2 פב-ד7, 9. ר-ה2 פ-ג5, 10. ו3 ר-ה7, 11. 0-0 0-0, 12. ר-ה3 א6, 13. א4 צ-ג8, 14. צו-ד1 מה-ג7, 15. ר-ו2 מה-ב8 (עריף צו-ה8 עם ו6 והצבת ר-ו7 לשליטה במרכז), 16. א5 ב:א, 17. צ:א5 ו6, 18. מה-ב2 ר-ד8, 19. צ5-א1 ה5, 20. פ-ג2 פ-ה6, 21. ב4 פ-ח5, 22. פ-ד5 פח-ו4, 23. ר-ו1 ו5 (מחפש סיכוי נגדי במרכז מול לחץ הלבן באגף המלכה), 24. ה:ו ז:ו, 25. פ:ו4 פ:פ, 26. ג5! (ניצול הפרצות במערך השחור) ד:ג, 27. ר:ג5 (מאיים ר-ג4+ עם ר-ד6 ואח"כ מה:ה5+ וזוכה) צ:ר, 28. ב:צ מה-ג7 (מונע צ-ד6 בגלל מה:ג5+), 29. ר-ג4+ מ-ח8, 30. ג6! ר:ג6, 31. צ:א6 (מאיים צ:ר עם מה:ה5+) ר:ו3 (תחבולת נגד, אך לבן חישב זאת), 32. ז:ר מה-ז7+, 33. מ-ח1 פ-ח3+ (עדיף ר-ח4+), 34. מ-ד3 צ-ד8+ ואסור ללבן מ-ג2 בגלל מה-ז2+ ולשחור סיום עדיף. אך לבן סותר את חישובי השחור בהקרבן רץ וצריח ומקבל סיום עדיף), 34. ר-ד5! צ:ר+, 35. מ-ג4 צ:צ (בכך ניתנה ללבן הפוגה, המנוצלת לביסוס נצחונו), 36. מה:ה5+ מ-ז8, 37. מה-ה8+ מ-ז7, 38. צ-א7+ מ-ח6 (על מ-ו6 בא 39. צ-ז7+ מ-ו6, 40. מה-ו8+ וזוכה), 39. מה-ו8+ שחור נכנע, אין למנוע מט.

הכשרון הצעיר השני הוא הסטודנט גראלד הרטנק, בן 22, לשעבר אלוף הנוער בגרמניה, שכבר הספיק גם להשתלב במשחקי הליגה הלאומית (קבוצת באירן־מינכן) וצבר 10.5 מ-15 נקודות. בתחרות בי"ל ביוגוסלביה היה בין חמשת הראשונים. הנה אחד ממשחקיו שם.

הרטנק — סופאנצ'יין

1. ג4 ו6, 2. ז3 ר-ז7, 3. ר-ז2 ד6, 4. פ-ג3 ה5, 5. ד3 פ-ג6, 6. פ-ו3 פ-ו6, 7. 0-0 0-0, 8. צ-ב1 א5, 9. א3 צ-ה8, 10. פ-ה1 (או 10. ב4 א:ב, 11. א:ב ה4, 12. ד:ה פ:ה4, 13. פ:פ צ:פ ולשחור לחץ בשורה ה') פ-ה7, 11. ה4 ג6, 12. פ-ג2 ד5, 13. ר-ו5! ד:ג? (מוטב 41. לא ר-ה6 בגלל 14. ה:ד ג:ד, 15. ר:ו6 ר:ר, 16. מה-ו3 ולכד את ד5), 14. ד:ג מה:מה, 15. צו:מה ר-ה6, 16. ר-ו1 א4, 17. ו3 פ-ד7? (להמשיך פ-ב6 ולתקוף את ג4. אך לבן מחמיץ עתה המשך נאה: 18. ר:ה7 צ:ר, 19. פ-ד5! ג:פ, 20. ג:ד5 פ-ו8, 21. ה:ר פ:ה6, 22. פ-ב4! עם פ-ד5 ויתרון בולט), 18. ר-ה3? ו6, 19. ב3! (הקרבת רגלי לפתיחת שורה לצריח) א:ב, 20. צ:ב3 ב5, 21. צ-ב2! ב:ג, 22. צ-ב7 פ-ב8, 23. א4 פ-ג8, 24. פ-א3 ר-ו8, 25. פ:ג4 מ-ח8 (מאיים ר:פ עם פ-ד6), 26. צד-ב1 פ-ד6 (לא פ-א6 בגלל 27. פ-ב6 פ:פ, 28. צ7:פ ר-ג5, 29. ר:ד פ:ג5, 30. צ:ג6 פ:א4, 31. פ-ד5! ויתרון ללבן), 27. פ:פ ר:פ, 28. ר-ה2 (לתמוך ברגלי א4 ע"י ר-ד1) פ-ד7? (דרוש צ-ב7, השגיאה מנוצלת מיד), 29. צ:פ! ר:צ, 30. צ-ד1 צ-ה6 (על ר-ב4 בא פ-א2), 31. ר-ג4 ר-ב4 (על צא-ה8 בא 32. ר:צ צ:ר, 33. א5 ר-ג8, 34. פ-א4 רא6, 35. פ-ג5 ר:פ, 36. צ-ד8+ מ-ז7, 37. ר:ג5 ואח"כ צ-א8 וזוכה), 32. צ:ד7 צ-ד6? (מוטב צ-ה7), 33. צ-ב7! ר:פ, 34. ר-ח6 (מאיים ר-ז7X) צ-ו8, 35. ר-ז7+! שחור נכנע, על צ:ר בא צ-ב8+.

★ משחקי גביע המדינה: ברבע הגמר „העיפה" באר שבע ב' את ביכורי העתים בתוצאה 2.5:2.5 (נצחון בלוח הראשון), הרצליה את אפיקים 0.5:4.5, פתח תקוה את ראל"צ 1:4 ובאר שבע א' את בל"ל ת"א (שלא הופיעה). ■

בולים

אליעזר בן

האו"מ ואיסוף בולים

שלושה בולי או"מ בערך של 22 סנט, 0.80 פר' 8.50 שילינג מוקדשים לתחביב בינלאומי של איסוף בולים ומציגים אלבום בולי או"מ, אספן בולים, וצילום של בול שהוקדש לזכויות האדם. ■

אולף פלמה הונצח על בול

שוודיה הנציחה את זכרו של ראש ממשלתה אולף פלמה שנרצח, על בול מיוחד בערך של 2.10 כתרים. הבול מציג את דיוקנו של פלמה, לפי צילום של פ. קניספל. ממשלת שוודיה החליטה שהכנסות הבול יוקדשו להקמת קרן ע"ש פלמה „להבנה בינלאומית". ■

חיילים קנדיים במלחמת העולם השניה

בול בערך של 34 פני שהונפק בקנדה מציג קבוצת חיילים בגרמניה בשנת 1944 בעת מלחמת עולם השניה המקבלים חבילות מהבית. ברקע – ערים גרמניות עולות באש מהפצצות בנות הברית. ■

הציור השוויצרי

שוויץ הקדישה 4 בולים לציורים פרי מכחולם של 4 ציירים שוויצריים: ג'אובני גיאקומטי, קוני עמית, מקס כורי, פליקס וולוטון. הציורים הנמצאים במוזיאונים בשוויץ מציגים: נוף, אשה עם כובע, לאתר הקבורה, טבע. ■